

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

donderdag

jeudi

06-02-2003

06-02-2003

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Regeling van de werkzaamheden	1
<i>Spreker: Yves Leterme</i> , voorzitter van de CD&V-fractie	

MONDELINGE VRAGEN	2
Vraag van de heer Jacques Lefevre aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de overheveling van de ontwikkelingssamenwerking" (nr. P185)	2

Sprekers: Jacques Lefevre, Louis Michel, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

Vraag van de heer Pierre Chevalier aan de eerste minister over "de houding van de Belgische regering ten aanzien van Irak" (nr. P184)	5
<i>Sprekers: Pierre Chevalier, Guy Verhofstadt</i> , eerste minister	

Regeling van de werkzaamheden	6
<i>Spreker: Pieter De Crem</i>	

Samengevoegde vragen van	6
- de heer Josy Arens aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de chaotische verlaging van het investeringsplan en de werkingskosten" (nr. P186)	6
- de heer Olivier Chastel aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het besparingsplan voor de NMBS" (nr. P187)	6
- de heer Jos Ansoms aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de niet uitvoering van het investeringsplan" (nr. P188)	6

Sprekers: Josy Arens, Olivier Chastel, Jos Ansoms, Isabelle Durant, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer

Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de aanhoudende problemen met de dubbeldektreinen in Limburg" (nr. P189)	11
---	----

Sprekers: Frieda Brepoels, voorzitter van de VU&ID-fractie, *Isabelle Durant*, vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer

Vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de uitwijzing van een actievoerder tegen militaire transporten" (nr. P190)	13
--	----

Sprekers: Leen Laenens, Antoine Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken

Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en	15
--	----

SOMMAIRE

Excusés	1
Ordre des travaux	1
<i>Orateur: Yves Leterme</i> , président du groupe CD&V	

QUESTIONS ORALES	2
Question de M. Jacques Lefevre au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le transfert de la coopération au développement" (n° P185)	2

Orateurs: Jacques Lefevre, Louis Michel, vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères

Question de M. Pierre Chevalier au premier ministre sur "l'attitude de la Belgique à l'égard de l'Irak" (n° P184)	5
---	---

Orateurs: Pierre Chevalier, Guy Verhofstadt, premier ministre

Ordre des travaux	6
<i>Orateur: Pieter De Crem</i>	

Questions jointes de	7
- M. Josy Arens à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la diminution chaotique du plan d'investissement et des coûts de fonctionnement" (n° P186)	7
- M. Olivier Chastel à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le plan d'austérité de la SNCB" (n° P187)	7
- M. Jos Ansoms à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la non-exécution du plan d'investissement" (n° P188)	7

Orateurs: Josy Arens, Olivier Chastel, Jos Ansoms, Isabelle Durant, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports

Question de Mme Frieda Brepoels à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "les problèmes persistants engendrés dans le Limbourg par les trains à double étage" (n° P189)	11
---	----

Orateurs: Frieda Brepoels, présidente du groupe VU&ID, *Isabelle Durant*, vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports

Question de Mme Leen Laenens au ministre de l'Intérieur sur "l'expulsion d'un militant ayant mené une action contre des transports militaires" (n° P190)	13
--	----

Orateurs: Leen Laenens, Antoine Duquesne, ministre de l'Intérieur

Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et	15
--	----

Participaties, belast met Middenstand over "de uitvoering van besluiten van de ronde tafel en de Staten-Generaal van de horeca" (nr. P194)

Sprekers: **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Rik Daems**, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, **Paul Tant**

Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de bedreiging waarvan Belgische militairen het slachtoffer zouden kunnen zijn in Afghanistan" (nr. P191)

Sprekers: **Luc Sevenhans**, **André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Samengevoegde vragen van 19
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister 19
van Financiën over "deurwaarders bij
hoogbejaarde rusthuisbewoners" (nr. P192)

- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van 19
Financiën over "deurwaarders bij hoogbejaarde
rusthuisbewoners" (nr. P193)

Sprekers: **Francis Van den Eynde**, **Magda De Meyer**, **Didier Reynders**, minister van Financiën

Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de 22
minister van Economie en Wetenschappelijk
Onderzoek, belast met Grootstedenbeleid over
"de vastgestelde olielozing door een
zandwinningschip in de Noordzee" (nr. P195)

Sprekers: **Frieda Brepoels**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Charles Picqué**, minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, **André Flahaut**, minister van Landsverdediging

Vraag van mevrouw Claudine Drion aan de 24
minister toegevoegd aan de minister van
Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw over
"het openbaar karakter van de aanbiedingen tot
liberalisering van de diensten van de Europese
Commissie" (nr. P196)

Sprekers: **Claudine Drion**, **Annemie Neyts**, minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken

Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de 25
minister van Consumentenzaken,
Volksgezondheid en Leefmilieu over "de
erkenning en financiering van praktijkvormen" (nr.
P197)

Sprekers: **Maggie De Block**, **Jef Tavernier**, minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu

Vraag van de heer Daan Schalck aan de minister 28
van Consumentenzaken, Volksgezondheid en
Leefmilieu over "het offerfeest van de

Participations publiques, chargé des Classes moyennes sur "la mise en oeuvre des conclusions de la table ronde et des états généraux de l'horeca" (n° P194)

Orateurs: **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Rik Daems**, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, **Paul Tant**

Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la 17
Défense sur "les menaces dont des militaires
belges pourraient être victimes en Afghanistan"
(n° P191)

Orateurs: **Luc Sevenhans**, **André Flahaut**, ministre de la Défense

Questions jointes de 19
- M. Francis Van den Eynde au ministre des 19
Finances sur "l'intervention d'huissiers de justice
dans des maisons de retraite accueillant des
personnes très âgées" (n° P192)

- Mme Magda De Meyer au ministre des Finances 19
sur "l'intervention d'huissiers de justice dans des
maisons de retraite accueillant des personnes
très âgées" (n° P193)

Orateurs: **Francis Van den Eynde**, **Magda De Meyer**, **Didier Reynders**, ministre des Finances

Question de Mme Frieda Brepoels au ministre de 22
l'Economie et de la Recherche scientifique,
chargé de la Politique des grandes villes sur "le
dégazage en Mer du Nord par un navire
d'extraction de sable" (n° P195)

Orateurs: **Frieda Brepoels**, présidente du groupe VU&ID, **Charles Picqué**, ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes, **André Flahaut**, ministre de la Défense

Question de Mme Claudine Drion à la ministre 24
adjointe au ministre des Affaires étrangères,
chargée de l'Agriculture sur "le caractère public
des offres de libéralisation des services de la
Commission européenne" (n° P196)

Orateurs: **Claudine Drion**, **Annemie Neyts**, ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères

Question de Mme Maggie De Block au ministre 25
de la Protection de la consommation, de la Santé
publique et de l'Environnement sur "l'agrément et
le financement de formes de pratique" (n° P197)

Orateurs: **Maggie De Block**, **Jef Tavernier**, ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement

Question de M. Daan Schalck au ministre de la 28
Protection de la consommation, de la Santé
publique et de l'Environnement sur "la fête du

moslimgemeenschap" (nr. P198)

Sprekers: **Daan Schalck, Jef Tavernier**,
minister van Consumentenzaken,
Volksgezondheid en Leefmilieu

sacrifice dans la communauté musulmane"
(n° P198)

Orateurs: **Daan Schalck, Jef Tavernier**,
ministre de la Protection de la consommation,
de la Santé publique et de l'Environnement

Regeling van de werkzaamheden	29	Ordre des travaux	29
WETSONTWERPEN	29	PROJETS DE LOI	29
Wetsontwerp houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties (2117/1 tot 7)	29	Projet de loi portant création d'un Organe Central pour la Saisie et la Confiscation et portant des dispositions sur la gestion à valeur constante des biens saisis et sur l'exécution de certaines sanctions patrimoniales (2117/1 à 7)	29
<i>Algemene bespreking</i>	30	<i>Discussion générale</i>	30
<i>Sprekers:</i> Guy Hove , rapporteur, Hugo Coveliers , voorzitter van de VLD-fractie, Karel Van Hoorebeke		<i>Orateurs:</i> Guy Hove , rapporteur, Hugo Coveliers , président du groupe VLD, Karel Van Hoorebeke	
<i>Bespreking van de artikelen</i>	32	<i>Discussion des articles</i>	32
Wetsontwerp betreffende de werving van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten en tot wijziging van verschillende wetten van toepassing op het personeel van landsverdediging (2185/1 tot 4)	33	Projet de loi relatif au recrutement des militaires et au statut des musiciens militaires et modifiant diverses lois applicables au personnel de la défense (2185/1 à 4)	33
<i>Algemene bespreking</i>	33	<i>Discussion générale</i>	33
<i>Bespreking van de artikelen</i>	49	<i>Discussion des articles</i>	49
<i>Sprekers:</i> Mirella Minne , rapporteur, Pieter De Crem , Josée Lejeune , Luc Sevenhans , Jean-Pierre Grafé , Stef Goris , Ferdie Willems , André Flahaut , minister van Landsverdediging, Gerolf Annemans		<i>Orateurs:</i> Mirella Minne , rapporteur, Pieter De Crem , Josée Lejeune , Luc Sevenhans , Jean-Pierre Grafé , Stef Goris , Ferdie Willems , André Flahaut , ministre de la Défense, Gerolf Annemans	
Wetsontwerp houdende maatregelen ter versterking van de preventie inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (2167/1 tot 6)	52	Projet de loi portant des mesures pour renforcer la prévention en matière de bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail (2167/1 à 6)	52
<i>Algemene bespreking</i>	52	<i>Discussion générale</i>	52
<i>Bespreking van de artikelen</i>	59	<i>Discussion des articles</i>	59
<i>Sprekers:</i> Bernard Baille , rapporteur, Pierrette Cahay-André , Maggie De Block , Jean-Marc Delizée , Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid		<i>Orateurs:</i> Bernard Baille , rapporteur, Pierrette Cahay-André , Maggie De Block , Jean-Marc Delizée , Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de l'Emploi	
Wetsontwerp houdende instemming met de volgende internationale akten:	60	Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants:	60
1. Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de financiering en het beheer van de steun van de Gemeenschap in het kader van het financieel protocol bij de partnerschapsovereenkomst tussen de Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, ondertekend te Cotonou (Benin) op 23 juni 2000, en de toewijzing van financiële bijstand ten behoeve van de landen en gebieden overzee waarop de bepalingen van het vierde deel van het EG-Verdrag van toepassing zijn, en Bijlage;	60	1. Accord interne entre les représentants des gouvernements des Etats membres, réunis au sein du Conseil, relatif au financement et à la gestion des aides de la Communauté dans le cadre du protocole financier de l'accord de partenariat entre les Etats d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique et la Communauté européenne et ses Etats membres, signé à Cotonou (Bénin) le 23 juin 2000, et à l'affectation des aides financières destinées aux pays et territoires d'outre-mer auxquels s'appliquent les dispositions de la quatrième partie du traité CE, et Annexe;	60
2. Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader	60	2. Accord interne entre les représentants des gouvernements des Etats membres, réunis au	60

van de Raad bijeen, inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EG-Partnerschapsovereenkomst, en Bijlage, gedaan te Brussel op 18 september 2000 (overgezonden door de Senaat) (2257/1)

Algemene bespreking

Bespreking van de artikelen

BIJLAGE

INTERNE BESLUITEN

VOORSTELLEN

INOVERWEGINGNEMINGEN

TOELATING TOT DRUKKEN

60

60

63

63

63

63

63

64

sein du Conseil, relatif aux mesures à prendre et aux procédures à suivre pour la mise en oeuvre de l'accord de partenariat ACP-CE, et Annexe, fait à Bruxelles le 18 septembre 2000 (transmis par le Sénat) (2257/1)

Discussion générale

Discussion des articles

ANNEXE

DECISIONS INTERNES

PROPOSITIONS

PRISES EN CONSIDERATION

AUTORISATION D'IMPRESSION

60

60

63

63

63

63

63

64

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

DONDERDAG 6 FEBRUARI 2003

JEUDI 6 FEVRIER 2003

14:15 uur

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.16 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.16 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Louis Michel.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Berichten van verhindering
Excusés

Guy D'Haeseleer, Michèle Gilkinet, André Schellens, Lode Vanoost, wegens ziekte / pour raisons de santé;
Trees Pieters, wegens familieaangelegenheden / pour raisons familiales;
Geert Bourgeois, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
Georges Clerfayt, Raad van Europa / Conseil de l'Europe;
Pierre Chevalier, Danny Pieters, Europese Conventie / Convention européenne.

01 Regeling van de werkzaamheden
01 Ordre des travaux

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, ik vermoed dat u het woord vraagt in verband met de werkzaamheden.

01.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag inderdaad het woord in verband met de regeling van de werkzaamheden. Ik heb vastgesteld dat in de agenda van de plenaire vergadering geen melding wordt gemaakt van de moties. Er staat wel dat wij gaan stemmen over de afgehandelde wetsontwerpen.

01.01 Yves Leterme (CD&V): L'ordre du jour de la réunion de cet après-midi ne mentionne pas les motions qui ont été déposées à la suite de la discussion relative au rapport de la commission Sabena.

De **voorzitter**: We gaan de moties vandaag behandelen en erover stemmen.

01.02 Yves Leterme (CD&V): Wij wensen amendementen in te dienen en deze te bespreken.

01.02 Yves Leterme (CD&V): Nous souhaiterions amender notre motion. Quand pourrions-nous commencer la discussion à ce sujet?

De **voorzitter**: Men kan alleen maar amendementen indienen op de motie die men zelf ondertekend heeft. U weet dat. Men kan dat dus alleen op de eigen motie.

01.03 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij zijn bereid onze eigen motie te amenderen. Ik veronderstel dat u mij nu kan zeggen wanneer de bespreking van de moties zal plaatsvinden.

De **voorzitter**: De manier om iets te plannen in het Parlement, is weinig voorzienbaar. Dat betekent dus wij de moties op een zeker ogenblik zullen behandelen. Op dat ogenblik zullen wij ook de amendementen die u op uw eigen motie hebt ingediend bespreken en behandelen.

Le **président**: Après l'heure des questions orales, nous examinerons d'abord les projets et les propositions de loi. Vous pourrez ensuite commenter vos amendements.

01.04 Yves Leterme (CD&V): Zal dat na het vragenuurtje zijn of na de wetsontwerpen?

De **voorzitter**: Dat zal na de wetsontwerpen zijn. We moeten de agenda afwerken. Zoals u weet, zijn er een paar wetsontwerpen aan de agenda toegevoegd. Ik denk echter niet dat de behandeling van de wetsontwerpen veel tijd in beslag zal nemen. Dat hangt af van de Kamer.

Mondelinge vragen

Questions orales

02 Question de M. Jacques Lefevre au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "le transfert de la coopération au développement" (n° P185)

02 Vraag van de heer Jacques Lefevre aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de overheveling van de ontwikkelingssamenwerking" (nr. P185)

02.01 Jacques Lefevre (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, l'article 6ter de la loi spéciale du 13 juillet 2001 portant transfert de diverses matières aux Régions et aux Communautés – et il n'y est pas question de défédéralisation – indique cependant clairement:

"Certaines parties de la coopération au développement seront transférées dès le 1er janvier 2004, dans la mesure où elles portent sur des compétences des Communautés et des Régions. Un groupe de travail spécial est constitué ayant pour tâche, en concertation avec le secteur, et au plus tard pour le 31 décembre 2002, de proposer une liste de matières relatives aux compétences des Communautés et Régions en matière de coopération au développement".

Ma question est la suivante. Quand notre parlement disposera-t-il de ce rapport qui, normalement, devait être clôturé le 31 décembre dernier? Il semblerait utile que, dans ce rapport, l'on indique clairement le point de vue des ONG selon leur importance.

Par ailleurs, la presse vient de se faire l'écho de critiques émanant de certaines ONG sur cette défédéralisation. Il semblerait que des divergences politiques se soient manifestées dans ce groupe de travail. Qu'en est-il exactement?

La semaine dernière, la presse s'est également fait l'écho d'une déclaration du ministre-président de la Région wallonne. Il aurait

02.01 Jacques Lefevre (cdH): Artikel 6ter van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de Gewesten en de Gemeenschappen bepaalt dat onderdelen van de ontwikkelingssamenwerking vanaf 1 januari 2004 zullen worden overgeheveld, in zoverre ze betrekking hebben op de gemeenschaps- en gewestbevoegdheden. Voorts wordt bepaald dat er een bijzondere werkgroep wordt opgericht, die tot taak heeft uiterlijk tegen 31 december 2002 een lijst voor te stellen van de aangelegenheden die betrekking hebben op de bevoegdheden van de Gemeenschappen en Gewesten inzake ontwikkelingssamenwerking. Wanneer wordt dat verslag ter beschikking gesteld van het Parlement? Het lijkt me nuttig daarin ook het standpunt van de

l'intention de créer une maternité pour ONG. Cette maternité s'adresserait à des associations wallonnes qui veulent œuvrer dans le domaine de la coopération au développement.

Les organisations nationales ne pourront-elles pas avoir accès à cette maternité parce qu'elles ne sont pas que wallonnes? Qu'en sera-t-il lors de projets de développement intégré, portant sur des compétences à la fois fédérales, régionales et/ou communautaires? L'accès à ce fonds sera-t-il autorisé?

organisations van de sector op te nemen. In de pers konden we de kritische bedenkingen lezen die de sector binnen die werkgroep had geformuleerd in verband met een mogelijke defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking en in verband met politiek uiteenlopende standpunten bij de leden van de werkgroep. Wat is daar van aan? Bovendien heeft de pers aangekondigd dat de minister-president van het Waalse Gewest een "kweekschool voor NGO's" wou oprichten om de Waalse verenigingen die aan ontwikkelingssamenwerking willen gaan doen te begeleiden. Betekent dit dat de nationale verenigingen er geen toegang toe hebben en dat projecten betreffende federale, gewest- of gemeenschapsaangelegenheden niet langer mogelijk zijn?

02.02 **Louis Michel**, ministre: Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, conformément aux dispositions de l'article 6ter de la loi spéciale du 13 juillet 2001, le groupe de travail spécial, composé des représentants des ministres du gouvernement fédéral et des entités fédérées (6 + 6), a terminé ses travaux avant le 31 décembre 2002.

Ne disposant pas du rapport des auditions de la commission Relations extérieures et Défense du Sénat, le groupe de travail a procédé à l'audition des principaux acteurs de la coopération, selon un calendrier propre, et a également examiné une série de pistes institutionnelles relatives au transfert éventuel de compétences en matière de coopération au développement.

Un consensus n'ayant pas pu se dégager quant aux matières et aux moyens budgétaires à transférer, le rapport établi par la coprésidence du groupe de travail, le ministre Vande Lanotte et moi-même – les deux ministres des réformes institutionnelles – sera transmis au gouvernement et au parlement dans quelques mois.

Il ne m'appartient pas de m'exprimer sur l'initiative prise par le ministre-président de la Région wallonne, visant à créer une maternité pour encourager la création d'ONG. Cela n'a pas été évoqué au sein du groupe de travail. Lors des auditions du groupe de travail, il est clairement apparu que la lutte contre la pauvreté a un caractère multidimensionnel et que des projets de développement intégré financés par l'Etat fédéral ou par les Communautés et Régions peuvent utilement contribuer au développement durable des populations des pays pauvres.

Même si ce n'est pas de ma compétence, le fait d'avoir une maternité pour lancer, soutenir ou encourager l'émergence d'ONG est, me semble-t-il, une bonne chose. C'est plutôt favorable puisque

02.02 Minister **Louis Michel**: In overeenstemming met de bepalingen van artikel 6ter van de bijzondere wet van 13 juli 2001, heeft de bijzondere werkgroep haar werkzaamheden voor 31 december 2002 beëindigd. Omdat de werkgroep niet over het verslag van de hoorzittingen in de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging van de Senaat beschikte, werden de belangrijkste actoren uit de sector gehoord en een reeks institutionele denkpistes betreffende eventuele bevoegdheidsoverdrachten inzake ontwikkelingssamenwerking onderzocht. Er werd geen consensus bereikt aangaande de over te dragen budgettaire aangelegenheden en middelen. Het verslag zal dus pas binnen enkele maanden aan de regering en het parlement worden overgezonden. Ik kan mij overigens niet uitlaten over het initiatief van de minister-president van het Waalse Gewest daar dit niet eens in de werkgroep ter sprake is gebracht. Tijdens de hoorzittingen van de werkgroep is gebleken dat aan de strijd tegen

ce système ne peut que mieux impliquer la population, les militants humanitaires dans un cadre d'ONG. Dès lors, je vois cette initiative d'un bon œil.

de armoede talloze aspecten verbonden zijn en dat projecten voor een geïntegreerde ontwikkeling die door de federale overheid of door de Gemeenschappen en Gewesten worden gefinancierd tot de duurzame ontwikkeling van de bevolking in de arme landen kunnen bijdragen. Ik meen dat het Waalse initiatief een goede zaak is.

02.03 Jacques Lefevre (cdH): Monsieur le vice-premier ministre, je vous remercie. Je prends bonne note que vous avez parlé de transfert éventuel vers les Régions et les Communautés, et j'insiste sur le mot "éventuel". Vous avez aussi parlé de remettre ce rapport au Parlement d'ici quelques mois, j'espère que ce sera avant les élections et pas après. Il me semble important que nous puissions en débattre puisque cela a été fait sous cette législature.

02.03 Jacques Lefevre (cdH): Ik neem er nota van dat u het had over een "mogelijke" overheveling. Ik hoop dat het verslag nog voor de verkiezingen zal worden overgemaakt.

02.04 Louis Michel, ministre: Nous viendrons avec ce rapport dans les prochains mois, quand il sera prêt. Je ne pense pas que vous ayez en tête de faire de ce sujet-là un débat électoral. Vous connaissez mes positions sur la question. Je crois que l'on peut régionaliser certaines parties de la coopération mais je ne voudrais pas laisser croire, car c'est parfois entretenu, qu'il s'agit d'une régionalisation pure et simple de la Coopération au développement. Cela n'a jamais été de cela qu'il s'est agi. On a essentiellement centré cette discussion et cet objet sur ce qui correspondait à des compétences communautaires et régionales. C'est essentiellement cela qui a été dit. On n'a pas été au-delà pour le moment. Alors, on peut encore débattre du sujet. J'essaierai, avec M. Vande Lanotte, de vous amener un rapport dans les délais les plus brefs. Je n'aime pas faire de promesse que je ne suis pas sûr de pouvoir tenir, mais je crois pouvoir venir avant les élections avec ce rapport. Je ferai d'ailleurs tout pour vous faire plaisir et pour essayer de l'avoir avant.

02.04 Minister **Louis Michel**: Het verslag zal worden besproken wanneer het klaar is. Bepaalde onderdelen van ontwikkelingssamenwerking kunnen worden overgeheveld, maar we hebben het hier niet over een defederalisering van ontwikkelingssamenwerking in haar geheel. Ik hoop dat het verslag binnenkort klaar zal zijn en ik zal alles in het werk stellen opdat dat voor de verkiezingen zou gebeuren.

02.05 Jacques Lefevre (cdH): Au moment où on a voté, par la loi, le montant de 0,7% du PIB pour la Coopération au développement, il me semble important que nous, fédéral, on maintienne ce cap des 0,7%. C'est dans la loi. Cela me semble donc essentiel. Et je vous remercie d'avoir fait voter cette loi.

02.05 Jacques Lefevre (cdH): Ik vind het belangrijk dat we die richting aanhouden nu we de 0,7% van het BBP voor ontwikkelingssamenwerking hebben goedgekeurd.

02.06 Louis Michel, ministre: Bien entendu. Mais tout dépend de la manière dont on travaille.

02.06 Minister **Louis Michel**: Alles hangt af van de manier waarop men te werk gaat.

Et ici, je parle librement. Il est évident que, si, par exemple, on élargit le champ des compétences partagées en terme de coopération et qu'on ne le fait pas au détriment du budget de la Coopération, on peut arriver, par ce biais-là, à augmenter la contribution globale de la Belgique par rapport au PIB.

Het is duidelijk dat als men de gedeelde bevoegdheden inzake ontwikkelingssamenwerking verruimt en dat niet ten laste van de begroting van Ontwikkelingssamenwerking valt, het mogelijk moet zijn de totale bijdrage van ons land in

verhouding tot het BBP op te trekken.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

03 Vraag van de heer Pierre Chevalier aan de eerste minister over "de houding van de Belgische regering ten aanzien van Irak" (nr. P184)

03 Question de M. Pierre Chevalier au premier ministre sur "l'attitude de la Belgique à l'égard de l'Irak" (n° P184)

03.01 Pierre Chevalier (VLD): Mijnheer de eerste minister, u hebt gisteren ongetwijfeld – al was u bezig met andere zaken in de Kamer – kennis genomen van...

Mijnheer Annemans, mag ik even? Als ik u stoor, moet u het zeggen. Het gaat om iets vrij belangrijks dat misschien uw aandacht niet wegdraagt maar dat toch belangrijk kan zijn voor een aantal mensen.

Mijnheer de eerste minister, u hebt gisteren ongetwijfeld kennis genomen van de toespraak, de verklaringen van staatssecretaris Colin Powell voor de Veiligheidsraad waarbij hij een aantal elementen heeft aangedragen, ook een aantal documenten met bewijsmateriaal, om aan te tonen dat Irak volgens hem inbreuk maakt op resolutie 1441 van de Veiligheidsraad. Een aantal van die elementen was vrij overtuigend, een aantal andere elementen was dat minder. De vraag is natuurlijk of dat alles het standpunt van de Belgische regering gewijzigd heeft. Dat is mijn eerste vraag.

Een aantal weken geleden hebben de Verenigde Staten in het kader van het NAVO-bondgenootschap het bondgenootschap gevraagd om eventueel in het kader van prudent planning een aantal maatregelen en stappen te nemen. Is de Belgische regering gezien de verklaring van Colin Powell bereid daarop in te gaan? Welke houding neemt men precies aan?

03.02 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik zou op de twee specifieke vragen, die collega Chevalier mij gesteld heeft, het volgende willen antwoorden.

Eerst en vooral, de houding van de Belgische regering is niet veranderd sedert de uiteenzetting die Colin Powell gehouden heeft in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties. De houding van de Belgische regering blijft dat wij tot elke prijs de oorlog moeten vermijden en dat betekent dat wij meer middelen en tijd moeten geven aan de VN-wapeninspecteurs om te doen wat zij moeten doen ingevolge resolutie 1441. Zij moeten namelijk controleren en nakijken of die massavernietigingswapens er zijn of geproduceerd kunnen worden en op basis daarvan overgaan tot een vernietiging van die wapens. Ik vind dat de uiteenzetting van Colin Powell als consequentie heeft dat de VN nu meer tijd en meer middelen moet geven aan de wapeninspecteurs. Er is belangwekkende informatie verstrekt in de uiteenzetting van Colin Powell die ertoe strekt aan de VN-wapeninspecteurs meer tijd en meer middelen te geven om na te gaan dat wat in de uiteenzetting van Powell werd gezegd, ook kan worden geverifieerd op het terrein.

03.01 Pierre Chevalier (VLD): Le premier ministre a sans aucun doute entendu hier le discours du ministre américain des Affaires étrangères devant le Conseil de sécurité des Nations Unies. Colin Powell estime pouvoir prouver que l'Irak enfreint la résolution 1441 de l'ONU. A cet effet, il a recouru à des arguments convaincants et à d'autres qui l'étaient moins.

Le point de vue de la Belgique a-t-il changé depuis le discours de Colin Powell? Les EU ont déjà demandé précédemment à notre pays de prendre des mesures en matière de "*prudent planning*" dans le cadre de l'OTAN. La Belgique accèdera-t-elle à cette demande?

03.02 Guy Verhofstadt, premier ministre: La Belgique ne modifie pas son attitude. Nous voulons à tout prix éviter une guerre. Nous demandons que les inspecteurs en armement de l'ONU disposent de plus de temps et de moyens pour rechercher les prétendues armes de destruction massive et, le cas échéant, pour les détruire. L'allocation de Colin Powell n'a fait que renforcer ce point de vue. Il est cependant nécessaire d'intensifier la pression sur l'Irak. L'Irak doit coopérer avec les inspecteurs en armement des Nations Unies.

Nous ne voulons pas d'une intervention militaire unilatérale. Lorsque les inspecteurs en

Ten tweede, de druk op Irak moet worden verhoogd om mee te werken met de VN-wapeninspecteurs, wat vandaag onvoldoende het geval is en wat ook heel duidelijk tot uiting is gekomen in de discussies gisteren in de VN-Veiligheidsraad. Het blijft het standpunt van de Belgische regering dat pas wanneer de VN-wapeninspecteurs tot de vaststelling komen dat er geen andere uitweg meer is, men kan besluiten tot de operatie. Zo'n operatie moet hoe dan ook gestoeld zijn op een mandaat van de Verenigde Naties.

Het gaat dus niet om een eenzijdig optreden, maar om de noodzaak van een tweede VN-resolutie in het geval die wapeninspecteurs tot de vaststelling komen dat dit ook de enige uitweg is om uit de problematiek te geraken.

Inzake de discussie, mijnheer Chevalier, in de NAVO, kan ik u meedelen dat er een vraag is geweest tot voorzichtige planning. Die wordt al enige tijd binnen de NAVO bestudeerd. Die voorzichtige planning is nu gereduceerd uitsluitend tot het nemen van beschermingsmaatregelen ten voordele van een bondgenoot, zijnde Turkije. Daarover zal in de komende dagen ongetwijfeld definitief worden beslist. Duidelijk is in elk geval dat het niet gaat om deelname aan een operatie, maar om een voorzichtige planning in het belang van Turkije. Wij hebben daarover voortdurend, permanent overleg met Parijs en Berlijn, met Duitsland en Frankrijk. Samen bepalen wij onze houding en dat is er een van voorzichtigheid, geen voortvarendheid in het dossier. Wij zullen daadwerkelijk in die planning voorzien, maar op een rustige, gedegen wijze en niet vooruithollend om te vermijden dat wij op blinde wijze in een operatie zouden terechtkomen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Regeling van de werkzaamheden

04 Ordre des travaux

04.01 Pieter De Crem (CD&V): Voorzitter, mag ik eens iets vragen?

De **voorzitter**: Over de werkzaamheden dan?

04.02 Pieter De Crem (CD&V): Ik heb de indruk dat we hier het voorbeeld hebben meegemaakt van een getelefoneerde vraag tussen een lid van de fractie van de eerste minister en de eerste minister en dat we hier een verkapte vorm van regeringsmededeling hebben meegemaakt.

Ik stel dus voor dat we het vragenuur vanaf volgende week beginnen om kwart na twee: mededeling van de regering op instigatie van een lid van de meerderheidsfractie. Ik denk dat dit duidelijker is.

armement arriveront à la conclusion qu'il n'existe pas d'autre issue possible, une opération militaire sera envisageable, dans le cadre d'une résolution des Nations Unies.

L'OTAN se limite actuellement à des mesures de protection à l'égard de l'allié turc. Nous déciderons dans les prochains jours de notre participation éventuelle à ce type de *prudent planning*. Il ne s'agit nullement de la participation à une opération. La Belgique entretient une concertation permanente avec la France et l'Allemagne à ce sujet, car nous définissons notre position conjointement. Notre mot d'ordre est la prudence plutôt que l'empressement.

04.02 Pieter De Crem (CD&V): Cette question était prévisible. Elle visait à induire une réponse qui a tout l'air d'une communication déguisée du gouvernement. Je propose qu'une communication du gouvernement précède l'heure des questions orales de la semaine prochaine.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, dat is niet fair. Was er een vraag geweest van uwentwege, ze was ook gepasseerd geweest, dat weet u wel. Jullie behoren beiden tot een apart bisdom.

05 Samengevoegde vragen van

- de heer Josy Arens aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de chaotische verlaging van het investeringsplan en de werkingskosten" (nr. P186)
- de heer Olivier Chastel aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het

besparingsplan voor de NMBS" (nr. P187)

- de heer Jos Ansoms aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de niet uitvoering van het investeringsplan" (nr. P188)

05 Questions jointes de

- M. Josy Arens à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la diminution chaotique du plan d'investissement et des coûts de fonctionnement" (n° P186)

- M. Olivier Chastel à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le plan d'austérité de la SNCB" (n° P187)

- M. Jos Ansoms à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "la non-exécution du plan d'investissement" (n° P188)

05.01 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, permettez-moi de vous remercier, madame la ministre, pour toute l'action Go Pass qui a été un succès. Je pensais vraiment que vous étiez sur la bonne voie, c'est le cas de le dire, et même sur la voie rapide car vous étiez la première ministre à ouvrir le débat sur ce plan et à le réussir.

Et tout d'un coup, ce matin, dans la presse, on peut lire: "SNCB, les détails du plan d'austérité". On apprend par exemple qu'en région montoise, pour faire plaisir à mon collègue Jacques Lefèvre, de nombreux convois verront leur vitesse temporairement ralentie à 20 km/h. De nombreux parkings ne seront pas agrandis puisque la SNCB n'aura plus les moyens nécessaires pour financer tous ces investissements et les voies seront moins bien entretenues. On me dit aussi que cela coûte plus cher d'entretenir à fond une locomotive que d'avoir certaines pannes. Il faut donc entretenir moins bien!

Finalement, on fait tout pour développer les services publics, les transports en commun, on lance des campagnes de promotion, sans permettre à la SNCB de suivre financièrement et budgétairement. Je ne vous vise pas ici personnellement, madame la ministre, mais ce gouvernement Verhostadt ultra-libéral fait tout pour réduire les investissements dans les services publics. Et ce n'est qu'un petit début. S'il continue sur cette voie, ce sera le drame dans ce pays et surtout, comme je ne cesse de le répéter, dans les régions à plus faible densité de population. Nous avons peut-être quelques centaines de francs d'impôts à payer en moins par mois mais comme consommateur des transports publics, je me rends compte qu'à Arlon, une série de trains ne circulent plus parce qu'ils ont été supprimés, pour des raisons à la fois internes et externes, j'en suis conscient. Nous avons fait quelques petites estimations.

Si je le comprends bien, ce plan d'austérité implique les réductions suivantes:

- l'investissement en 2003 passera de 1,8 milliard à 1,2 milliard d'euros;
- l'entretien au niveau des infrastructures, de 350 millions à 270 millions d'euros;
- le RER, de 87 millions à 7 millions d'euros, projet dont tout le monde connaît l'importance et qui devrait faciliter l'arrivée des navetteurs à Bruxelles en réduisant les complications actuelles et les désagréments liés aux voitures;
- le TGV, de 660 à 430 millions d'euros.

Constat de ce plan d'austérité: le RER passe à la trappe, il y a une dégradation totale de l'entretien et un ralentissement des investissements, y compris pour le TGV. Tout ceci est totalement inadmissible pour les usagers.

05.01 Josy Arens (cdH): Met de "Go Pass" actie bevond de minister zich op het juiste spoor, en nu meldt men ons dat de investeringen in de NMBS voor 2003 zullen worden teruggeschoefd.

De snelheid wordt verlaagd, de parkings aan de stations worden niet uitgebreid, de sporen worden minder goed onderhouden: men houdt promotiecampagnes maar de ultraliberale regering Verhofstadt doet alles om de investeringen in de openbare diensten te verminderen, vooral ten koste van de landelijke streken met lage bevolkingsdichtheid. En dat is maar het begin.

De investeringen dalen van 1,8 naar 1,2 miljard euro, voor het GEN van 87 naar 7 miljoen euro en voor de HST van 650 naar 430 miljoen euro. Dat kunnen de reizigers niet pikken.

Wat zijn de plannen van de regering om het openbaar vervoer anders te organiseren en de veiligheid van de reizigers te waarborgen?

Je voudrais donc savoir, en quelques mots, ce que le gouvernement prévoit pour organiser différemment tous ces transports en commun, et en particulier le transport par la voie ferrée en particulier, et je vais jusqu'à dire, madame la ministre, moi qui fréquente tous les jours la ligne 162, pour assurer à certains endroits la sécurité des usagers qui osent encore emprunter ces lignes.

05.02 Olivier Chastel (MR): Monsieur le président, madame la ministre, le plan d'investissement, dont nous discutons souvent en commission de l'Infrastructure, est réparti sur 12 ans et est ambitieux.

Comme l'a dit M. Arens, nous avons appris ce matin la nouvelle de sa programmation 2003 avec un certain nombre d'informations qui ne sont pas très réjouissantes. En effet, il apparaît que sur 1,7 milliard d'euros prévus initialement, la SNCB ne parviendra à dégager que 1,2 milliard, ce qui est particulièrement dommageable. Cette décision sera proposée au conseil d'administration de ce vendredi 7 février. Visiblement, seuls certains montants sont disponibles; on parle de 125 millions d'euros en fonds propres de la SNCB, de 313 millions d'euros de la Financière TGV et de 787 millions d'euros de votre département.

Objectivement, cette situation est inadmissible. Réduire le projet RER à sa plus simple expression pour 2003 est bien mal commencer ce plan d'investissement. Réduire plus de 80 millions d'euros d'investissements à moins de 10 millions d'euros d'investissements en ne laissant subsister que les quelques études qui sont en cours concernant le RER ne convient évidemment pas comme politique d'avenir de mobilité en Belgique.

La deuxième raison de mon inquiétude réside dans le manque de moyens pour l'entretien et l'aménagement de bon nombre de gares et de voies. Je me pose véritablement des questions quant aux moyens disponibles, notamment pour la sécurisation des lignes.

Selon moi, un autre point est important. Si l'on semble nous garantir la clé de répartition 60/40, il s'agit de la répartition globale 60/40. Or, je ne suis pas du tout convaincu que si nous prenons les investissements poste par poste, nous maintiendrons cette ligne 60/40.

Quant au projet RER, je suis particulièrement inquiet quant à son avenir. Au-delà des investissements et des moyens d'investissement que l'on ne trouve pas aujourd'hui, il n'y a pas à l'ordre du jour du conseil d'administration de la SNCB de ce vendredi la moindre désignation du futur manager de la cellule RER, que nous attendons depuis des mois. Visiblement l'administrateur délégué de la SNCB exerce un chantage sur le gouvernement par rapport aux moyens qu'il semble ne pas obtenir. Je voudrais connaître votre avis à ce sujet.

Enfin, j'aborde un dernier point. Nous soldons aujourd'hui la problématique de la commission d'enquête parlementaire Sabena; parmi les recommandations de cette commission figurent notamment un certain nombre d'arguments pour revoir la manière dont les conseils d'administration fonctionnent et dont les administrateurs

05.02 Olivier Chastel (MR): Het is een ambitieus investeringsplan, maar de programmatie voor 2003 zakt terug van 1,7 tot 1,2 miljard euro: 125 miljoen uit de eigen middelen van de NMBS, 313 miljoen van de HST-Fin en 787 miljoen van het departement.

Het is onaanvaardbaar dat de investeringen voor de HST of het GEN teruggeschroefd worden en dat er niet voldoende geld is voor het onderhoud van vele stations en sporen.

Als je elke uitgavenpost analyseert, is het niet zeker dat de 60/40-verdeelsleutel gehandhaafd zal worden.

Ten slotte is het onbegrijpelijk dat de bestuurders hun documenten pas gisteren gekregen hebben, terwijl de raad van bestuur morgen al over die inkrimping van de programmatie moet beslissen. Het lijkt wel alsof we nog steeds in het tijdperk van de heer Schouppe leven!

s'impliquent dans les conseils d'administration. Dans ce contexte, je trouve aujourd'hui inadmissible que les administrateurs de la SNCB qui doivent se prononcer demain sur 1,2 milliard d'euros d'investissements à la SNCB n'aient reçu l'ensemble de leurs documents qu'hier, c'est-à-dire 48 heures avant de prendre une décision. On se croirait revenu à l'époque d'Etienne Schouppe. Madame la ministre, excusez-moi de revenir sur ce sujet mais cette façon de faire est inadmissible en matière de gestion d'entreprise publique.

05.03 Jos Ansoms (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vandaag hebben wij via een krantenartikel kunnen kennisnemen van het voorstel dat Karel Vinck morgen voor de raad van bestuur van de NMBS zal brengen in verband met het ambitieuze investeringsprogramma dat uw regering ter goedkeuring aan het Parlement heeft voorgelegd. Een zeer ambitieus investeringsprogramma was het, dat een soort spoorweghemel op aarde beloofde voor ons land. Wij hebben altijd gezegd dat het niet haalbaar was met de beperkte financiële middelen die u en uw regering ter beschikking stelt van het bedrijf. Daarvan krijgen wij vandaag reeds de illustratie in die zin dat de gedelegeerd bestuurder door het gebrek aan financiële middelen niet anders kan dan het investeringsprogramma voor het eerste jaar, 2003, terug te schroeven van 1,8 miljard euro naar 1,2 miljard euro. Dat is een derde minder. U hebt gehoord van mijn Waalse collega's wat daarvan de gevolgen kunnen zijn voor de spoorwegen in Wallonië. Maar voor Vlaanderen zullen de gevolgen natuurlijk nog veel groter zijn omdat de verdeelsleutel 60/40 is. Al het onheil dat over Wallonië zal komen door dat voorstel zal in veelvoud ook over Vlaanderen komen.

Dat betekent dat de ondertunneling van Antwerpen naar 2006 verschoven wordt, in plaats van 2005. Dat betekent ook dat de tweede spoortoegang tot de Antwerpse haven in plaats van in 2010 misschien pas in 2015 zal gerealiseerd worden, en ga zo maar door.

Mijn vraag is dus zeer duidelijk, mevrouw de minister. Morgen zal uw regeringscommissaris bij de NMBS het standpunt van de regering moeten verdedigen. Zal de regeringscommissaris vragen de wet die hier goedgekeurd is uit te voeren en zal hij dus neen zeggen tegen het voorstel? Wij hebben hier een wet goedgekeurd waarin 1,8 miljard euro voor 2003 stond. Ik kan mij dus niets anders voorstellen dan dat de regeringscommissaris morgen neen zal zeggen. Of zal de regeringscommissaris het plan wel goedkeuren? Dan heeft dat tot gevolg dat de regering 600 miljoen euro zal moeten bijpassen als ik het verhaal van de heer Vinck mag geloven, en ik geloof dat. Of, zal de regering zeggen dat de NMBS maar 600 miljoen euro meer moet lenen, waardoor het faillissement van de NMBS nog dichterbij komt? Ik denk, mevrouw de minister, dat u aan de Kamer, die de betrokken wet heeft goedgekeurd, een zeer duidelijk antwoord verschuldigd bent.

05.04 Isabelle Durant, ministre: Monsieur le président, messieurs, vous n'ignorez pas que le budget d'investissement 2003 fait l'objet d'un processus de décision en deux phases.

La première phase est interne à la SNCB. Le comité de direction a approuvé à l'unanimité, j'insiste, le projet de plan d'investissement

05.03 Jos Ansoms (CD&V): Demain, M. Vinck présentera sa proposition en vue de l'exécution du programme d'investissements au conseil d'administration de la SNCB. Nous avons toujours dit que ce programme d'investissements ambitieux n'était pas réaliste. A défaut de moyens financiers, l'administrateur délégué n'a d'autre ressource que de réduire le programme de 1,8 milliard à 1,2 milliard d'euros. Les conséquences néfastes de cette réduction des moyens se feront sentir davantage en Flandre qu'en Wallonie, en raison de la clé de répartition 60/40. Le tunnel sous la gare d'Anvers-Central et le deuxième accès au port sont des projets flamands dont la réalisation va être retardée.

Le commissaire du gouvernement de la ministre va-t-il rejeter demain la proposition de M. Vinck en demandera-t-il le respect du programme d'investissements? Ou bien l'approuvera-t-il, de sorte que le gouvernement sera obligé de dégager 600 millions d'euros supplémentaires? Ou la SNCB sera-t-elle amenée à contracter un emprunt supplémentaire de 600 million d'euros, emprunt qui risque rapprocher encore la SNCB de la faillite?

05.04 Minister Isabelle Durant: Het directiecomité heeft een eerste beslissing genomen over het investeringsbudget 2003 en heeft dit unaniem goedgekeurd; het moet nu worden onderzocht in

pour 2003. La deuxième, prévue pour demain, se passe en conseil d'administration. Quand ce dernier aura pris attitude, le projet sera envoyé au ministre de tutelle pour approbation. Vous comprendrez, par conséquent, que, respectueuse de la loi, je ne vous donne pas une réaction détaillée sur l'ensemble des points de ce document qui est d'ailleurs susceptible d'évoluer, je l'espère. J'attends donc la décision du conseil d'administration. D'ailleurs, je prendrai connaissance avec intérêt de la position de chacun des membres du conseil d'administration et pas seulement du commissaire du gouvernement, au sujet de l'ensemble des sous-points de ce plan.

Je ne veux pas me soustraire à votre question, il me semble important que je vous précise quelle est la grille de lecture ou les grands critères qui seront les miens pour analyser le projet, dès qu'il reviendra du conseil d'administration.

Le premier grand critère est le niveau d'investissements. J'appuie totalement le processus de clarification financière à la SNCB, mais celui-ci ne doit pas remettre en cause les investissements à hauteur du montant garanti par l'Etat. J'insiste, monsieur Ansoms, je ne suis pas responsable du fait que l'administrateur délégué précédent s'était engagé sur des financements alternatifs dont il apparaît aujourd'hui qu'ils sont introuvables. J'analyserai cette problématique sur la base des montants garantis par l'Etat. C'est d'ailleurs ce que j'ai fait en 2002. Pour être encore plus claire, je n'admettrai pas que les erreurs de gestion du passé soient épongées par des subventions prévues pour les investissements futurs.

Le deuxième critère est le respect des priorités que nous avons inscrites, que vous avez inscrites dans le cadre de l'accord de coopération adopté par tous les parlements. Si le plan d'entreprise de la SNCB, qui est attendu pour la fin du mois de mars, peut éventuellement entraîner une révision des modes de financement de cet accord de coopération sur le plan d'investissement, rien ne pourrait justifier que l'ordre des priorités, définies dans le plan du 22 mars 2002, soit modifié.

Pour être encore plus précise, rien ne peut venir remettre en cause les investissements RER puisque le financement des premières étapes est prévu et versé; 420 millions d'euros sont disponibles au budget du SPF mobilité-transport dans le cadre de ce fonds pour honorer les dépenses sur lesquelles la SNCB doit me transmettre des factures. Il n'y a donc aucune justification pour que rien ne puisse se faire en 2003.

J'en viens à la sécurité, problématique évoquée par MM. Arens et Chastel. Ces enjeux de sécurité sont prioritaires. Dès lors, aucune concession ne doit être faite sur ces aspects. D'ailleurs, à l'occasion de l'accord de coopération, tout le monde s'était prononcé unanimement pour les juger prioritaires.

Enfin, si je salue et soutiens l'effort de redressement financier nécessaire en cours à la SNCB, il faut savoir qu'il est également nécessaire que cet effort ait une perspective et s'inscrive dans une perspective de mobilité, de service public, qui ne peut en aucun cas se traduire par une réduction drastique de l'offre ferroviaire.

de raad van bestuur, wat morgen gebeurt. Vervolgens wordt het ter goedkeuring aan de toezichhoudende minister overgemaakt. Op dit ogenblik kan ik daarover dus geen commentaar geven.

Mijn evaluatie van dat plan zal uitgaan van volgende criteria. Ik wil niet dat het investeringsniveau lager ligt dan het bedrag dat door de Staat wordt gewaarborgd, en er mogen geen fouten uit het verleden worden rechtgezet met middelen die bestemd zijn voor de toekomst. Er mag niet worden getornd aan de prioriteiten vastgelegd in het samenwerkingsakkoord: het is ondenkbaar dat er in 2003 niets zou gebeuren wat het GEN betreft. De veiligheid blijft vooropstaan. Het herstelplan moet kaderen in het mobiliteitsplan en aan het vervoeraanbod mag dus niet worden geraakt.

05.05 Josy Arens (cdH): Monsieur le président, je sais que vous

05.05 Josy Arens (cdH): Dit is

faites tout pour promouvoir la mobilité et les transports en commun, madame la ministre. Pourtant, il faut bien reconnaître que c'est un échec pour ce gouvernement. Ce plan d'austérité, il existe, même si vous me dites que c'est garanti pour 2003. Je m'y attendais d'ailleurs comme je m'attends à d'autres mesures. Cet échec est d'autant plus cuisant que c'est, avec cette politique d'ultra-libéralisme, que nos régions rurales les plus éloignées – que je défends le plus puisque j'en fais partie – seront marginalisées, pour ne pas dire exclues de tout.

Je le dis franchement à mon collègue de Mons, ce ne sera peut-être pas du 20km/heure, mais du 15km/ heure. Le plan d'austérité est là. Le gouvernement n'a plus les moyens, il les a utilisés pour autre chose. Nous en voyons les conséquences déjà aujourd'hui.

05.06 Olivier Chastel (MR): Monsieur le président, madame la ministre, je peux évidemment comprendre le phasage de la décision et votre devoir de réserve par rapport à ce qui n'est pas encore décidé puisque le conseil d'administration aura lieu demain. Nous verrons donc demain quels seront parmi nos administrateurs ceux qui oseront dire ce qu'ils pensent du projet proposé par l'administrateur délégué de la société.

Madame la ministre, j'ajoute que vous n'avez pas du tout répondu à mes interrogations sur le fonctionnement du conseil d'administration, ni sur la désignation du manager de la cellule RER.

Enfin, je voudrais vous suggérer une petite mesure, en cas de récession effective dans les moyens disponibles pour le plan d'investissement en 2003; à titre de première économie, vous pourriez postposer à plus tard, à des temps meilleurs, le paiement de l'indemnité de rupture de contrat de l'ancien administrateur délégué.

05.07 Jos Ansoms (CD&V): Mevrouw de minister, vandaag maken wij de ontmaskering mee van het zoveelste paars-groene Verhofstadt-verhaal, waarmee vier jaar lang de illusie werd gecreëerd bij de publieke opinie dat er van alles gaat veranderen. Men zou fantastisch veel gaan investeren in de spoorwegen, maar men heeft vier jaar lang nagelaten om de nodige middelen ter beschikking te stellen van dit bedrijf. U zegt wel dat de vorige gedelegeerd bestuurder zijn beloften heeft gehouden. Iedereen in dit halfroond wist dat dit investeringsprogramma niet te dragen was door dit bedrijf, integendeel. Het werd opgedrongen aan het bedrijf om die prachtige doos met de paars-groene strik aan de publieke opinie te kunnen geven. Nu komt de ontmaskering – spijtig genoeg voor u vóór de verkiezingen – dat het een lege doos is. Vandaag spreken wij over de investeringen die niet kunnen worden gehaald en van 1,8 miljard naar 1,2 miljard moeten worden teruggebracht, wat een derde minder is. Morgen of overmorgen komt het tweede deel van het verhaal, dat ook in het beheerscontract de exploitatiekosten niet zullen kunnen worden bijgelegd. Drie jaar na elkaar laat deze regering het na een tekort van drie miljard frank in de exploitatie bij te leggen. Welnu, nadat de investeringen niet kunnen gebeuren en nadat de reizigers in plaats van minder vertragingen, meer vertragingen zullen hebben, zal morgen of overmorgen ook het personeel de rekening gepresenteerd krijgen van vier jaar non-beleid inzake de NMBS.

een mislukking voor deze regering. Ik verwachtte dit en ik verwacht andere ingrepen. Het ultraliberalisme leidt tot het marginaliseren van onze landelijke gebieden. Er is geen geld meer. Het werd voor andere doeleinden gebruikt.

05.06 Olivier Chastel (MR): Morgen zullen we zien wie van onze bestuurders openlijk voor zijn mening over het ontwerp van de gedelegeerd bestuurder zal durven uitkomen. U hebt geen antwoord gegeven over de werking van de raad van bestuur en over de aanwijzing van de manager van de GEN-cel. Als de beschikbare middelen voor het investeringsplan 2003 inderdaad dalen, kan een eerste besparing worden gerealiseerd door de uitbetaling van de verbrekingsvergoeding aan de vorige gedelegeerd bestuurder tot betere tijden uit te stellen.

05.07 Jos Ansoms (CD&V): Le gouvernement arc-en-ciel est une nouvelle fois démasqué juste avant les élections. Aucun des engagements pris en ce qui concerne la SNCB ne sera concrétisé car les moyens sont tout bonnement inexistants. L'ambitieux programme d'investissement imposé s'avérera être un miroir aux alouettes. Les investissements ont été déjà ramenés de 1,8 milliard à 1,2 milliard d'euros et prochainement, le gouvernement ne pourra pas couvrir le déficit en matière de frais d'exploitation. Les clients étaient déjà dupés. Ce sera bientôt également le cas des membres du personnel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "de aanhoudende problemen met de dubbeldekstreinen in Limburg" (nr. P189)

06 Question de Mme Frieda Brepoels à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "les problèmes persistants engendrés dans le Limbourg par les trains à double étage" (n° P189)

06.01 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, precies vier weken geleden stelde een collega u vragen over de problemen die zich voordeden met de dubbeldekstreinen die werden ingezet in de provincie Limburg. Het was op dat ogenblik weliswaar de heer Tavernier die in uw naam het antwoord verstrekke. Hij gaf zelfs een beetje de indruk dat de problemen pas waren opgedoken op het ogenblik dat de dubbeldekstreinen in de provincie Limburg werden ingezet. Wij stellen nu een maand later vast dat, ondanks de beloften die toen werden gedaan, de mededeling dat het kinderziekten betrof, dat een nieuw sturingsprogramma werd ontwikkeld dat de eerstkomende weken zou worden geïnstalleerd en dat de problemen binnen de kortste keren zouden worden opgelost, verscheidene reizigers hun beklag hebben gedaan over het feit dat bijvoorbeeld vorige week de treinen tweemaal tijdens de ochtendpiekuren niet ter plaatse kwamen, dat zij twee keer vertraging hadden opgelopen en dat zij één keer zowat bevroren uit de trein zijn gestapt omdat de verwarming niet werkte. Het blijkt dat het informaticasysteem fouten vertoont en dat de oplossingen op papier zijn uitgewerkt. In werkelijkheid worden de dubbeldekstreinen echter nog steeds ingezet en zitten de reizigers dus met de problemen.

Mijn vragen zijn de volgende. Ten eerste, hoe ziet u de evolutie van de technische problemen met de dubbeldekstreinen? Ten tweede, u weet dat intussen de reistijd voor reizigers vanuit Luik naar Brussel, die dezelfde afstand afleggen als de reizigers vanuit Genk naar Brussel, met meer dan een halfuur werd ingekort doordat zij gebruik kunnen maken van het HST-spoor van Luik naar Brussel. Voor reizigers vanuit Genk is er dus nog bijkomend een langere reistijd. Ten derde, hoe staat het met de vergoeding aan pendelaars die worden geconfronteerd met al die problemen? U belooft nu al meer dan twee jaar dat dit in het nieuwe beheerscontract zou komen. Dat nieuwe beheerscontract is er nog altijd niet. Wanneer zal het er zijn? Hoe zullen die mensen worden vergoed? Blijft u hen opzadelen met die problemen?

06.02 Minister **Isabelle Durant**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Brepoels, er werden inderdaad een aantal kinderziekten vastgesteld bij de indienststelling van de rijkstug M6. We hebben daarover al gesproken bij monde van de heer Tavernier. Wij proberen nu voor deze onvermijdbare en kleine problemen een oplossing te vinden samen met de constructeur in het kader van de contractuele relaties verbonden aan de aflevering van nieuw rollend materieel. Als er onvoorziene kosten zijn, zullen die worden betaald door de constructeur en dit eveneens in het kader van het contract. Wij weten dat de vier grootste problemen de deuren, de informatiedisplays, de energievoorziening en de verwarming betreffen. De constructeur heeft tot nu toe het merendeel van de technische problemen op de

06.01 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Il y a un mois, le ministre Tavernier a répondu à mes questions concernant les trains à double étage au Limbourg. Il a qualifié tous les problèmes mentionnés de 'maladies de jeunesse'. Depuis, rien n'a changé. Certains trains n'arrivent pas ou en retard et le chauffage ne fonctionne toujours pas. Comment la ministre compte-t-elle résoudre ces problèmes? Pour les navetteurs liégeois, le temps de voyage a été réduit grâce au nouveau tracé TGV. Pour les Limbourgeois, par contre, rien n'a changé.

Comment la ministre pense-t-elle résoudre les problèmes techniques? Et qu'en est-il des compensations prévues pour les navetteurs pénalisés?

06.02 **Isabelle Durant**, ministre: La mise en circulation des trains M6 à double étage a révélé l'existence de quelques défauts de rodage. Le constructeur y a remédié à ses frais. Il ne reste que le problème des portes extérieures. Les problèmes du chauffage et des panneaux d'information ont été résolus. Les nouvelles rames apportent une réponse adéquate aux problèmes

rijtuigen opgelost, behalve het probleem met de buitendeuren waarvoor hij ook binnenkort een oplossing heeft beloofd. Deze kinderziekten zijn per definitie tijdelijk. We moeten niet vergeten dat de nieuwe M6-rijtuigen een structurele oplossing bieden voor de problematiek van de capaciteit. Er zijn nu veertig procent meer zitplaatsen en een beter comfort. De problemen die zo vlug mogelijk moeten worden opgelost, hebben niets te maken met de bekritiseerde M5.

Wat de reistijd vanaf Luik betreft, u weet dat er in Luik ook problemen waren. Ik kan u verzekeren dat de pendelaar van Luik naar Brussel door de HST-werken ook veel problemen, met name vertragingen, ondervond.

Wat het beheerscontract betreft, wij werken daaraan parallel met het ondernemingsplan dat zich in de voorbereidende fase bevindt bij de NMBS. Gelijktijdig moeten we de klantenaspecten, de openbare opdrachtaspecten regelen. De onderhandelingen daarover zijn aan de gang.

06.03 Frieda Brepoels (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft mij natuurlijk heel weinig perspectief gegeven voor verbeteringen in de toekomst, want u hebt eigenlijk ongeveer hetzelfde verhaal gebracht als de heer Tavernier een maand geleden. Intussen zitten die mensen echter opnieuw met nog verergerde problemen. Het gaat dus absoluut niet alleen over het feit dat die deuren moeilijk open en dicht gaan. Het gaat over het feit dat die treinen gewoon niet arriveren, ofwel dat ze vertraging oplopen, ofwel dat de verwarming nog altijd niet werkt. Van enig comfort kan men dus absoluut niet spreken.

De problemen betreffende Luik die u aanhaalt, zijn voorbij voor de Luikenaars, maar de Limburgers reizen nu al meer dan drie jaar met vertragingen – en dat blijft zo tot eind 2005 – door de omweg die men moet maken tengevolge van de HST-werken tussen Leuven en Brussel. Dat is de werkelijkheid.

Ik heb u absoluut niets horen vertellen over een termijn waarbinnen u dat beheerscontract wil afsluiten, en nog minder over de vergoedingen die u voor al die ongemakken aan de betrokkenen wil uitkeren. Na de reacties van de collega's betreffende het investeringsplan stel ook ik dus vast dat het hele NMBS-beleid ontzettend faalt. Zelfs met nieuwe rijtuigen en nieuw materieel slaagt men er niet in de mensen binnen een redelijke termijn het comfort te geven waarop zij recht hebben, terwijl zij meer dan voldoende betalen om de trein te gebruiken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van mevrouw Leen Laenens aan de minister van Binnenlandse Zaken over "de uitwijzing van een actievoerder tegen militaire transporten" (nr. P190)

07 Question de Mme Leen Laenens au ministre de l'Intérieur sur "l'expulsion d'un militant ayant mené une action contre des transports militaires" (n° P190)

07.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag handelt over een

prioritaires de capacité et de confort.

Les navetteurs liégeois aussi ont dû attendre longtemps une liaison rapide. Les Limbourgeois devront patienter encore un peu.

Le contrat de gestion sera réalisé parallèlement au plan d'entreprise, actuellement préparé par la SNCB. Les négociations sont en cours.

06.03 Frieda Brepoels (VU&ID): La ministre n'offre guère de perspectives car elle m'a tenu le même discours qu'il y a un mois. Je n'ai pas parlé de portes extérieures mais de trains supprimés ou arrivant en retard. Les navetteurs limbourgeois subiront encore jusqu'en 2005 des retards dus aux travaux du TGV entre Louvain et Bruxelles. La ministre ne se hasarde pas à avancer des délais en ce qui concerne le contrat de gestion et l'indemnisation des navetteurs.

07.01 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Un membre non violent

actievoerder die actief is bij "Voor Moeder Aarde" en op 3 februari heeft deelgenomen aan een geweldloze actie tegen de militaire transporten.

Mijnheer de minister, ik wens u terzake een aantal concrete vragen te stellen. De betrokkene beschikte over de rechtmatige documenten om te staven dat hij deelnam aan een geweldloze actie. Hoe valt dit te rijmen met een uitwijzingsbevel om het land te verlaten? De actie die werd gevoerd is, mijns inziens, een legitieme actie. Een voorbereiding van een oorlog is slechts legitiem op voorwaarde dat zij plaatsvindt in uitvoering van een VN-resolutie. Hier is dit duidelijk niet het geval. Een geweldloze actie blijft de enige manier om dit aan te klagen. Op vragen over deze militaire transporten antwoordt de regering het Parlement steevast dat deze transporten legitiem zijn omdat ze plaatsvinden op basis van bilaterale akkoorden. Tot op heden heeft dit Parlement, ook niet in een vergadering met gesloten deuren, nog steeds geen inzage gekregen van deze akkoorden. Voor de groenen is het duidelijk dat de enige manier om nog te kunnen protesteren tegen dergelijke transporten geweldloze acties zijn. Graag uw reactie terzake, mijnheer de minister.

07.02 Antoine Duquesne, ministre: Monsieur le président, la question qui est posée ne relève pas de la légitimité d'une opinion ou d'une opposition mais bien de la compatibilité des moyens que l'on utilise pour exprimer cette opinion ou manifester cette opposition avec les exigences de l'ordre public ou de la sécurité nationale.

En l'espèce, je vous renvoie aux réponses qui ont été données par le ministre de la Défense. Il s'agissait d'un transport régulier dont il fallait assurer le passage pour des raisons évidentes de sécurité. De surcroît, lorsqu'on se trouve en étranger sur notre territoire, on doit pouvoir prouver son identité en montrant le titre que l'on possède pour séjourner sur le territoire du Royaume.

La question n'était pas très explicite mais on a pu repérer la personne en question. Il s'agit d'un citoyen maltais qui, le 3 février, s'est enchaîné aux voies de chemin de fer pour empêcher le passage de ce convoi régulier. Bien entendu, la police fédérale est intervenue pour assurer le passage du train, ne serait-ce que pour la sécurité de l'intéressé qui a été dans l'impossibilité de prouver son identité. Il n'était en possession d'aucun document de cette nature, il n'avait pas de passeport. La police fédérale, très normalement a demandé des instructions à la permanence de l'Office des Etrangers qui a décidé de délivrer un ordre de quitter le territoire.

La chose ne peut être niée puisque l'ordre de quitter le territoire exposant le motif a été signé par l'intéressé qui a bien confirmé par une lettre qu'il n'était pas en possession d'un passeport. Il a demandé la prorogation du délai d'exécution d'ordre de quitter le territoire. Cela prouve qu'il reconnaît la validité de cet ordre. Sa demande est actuellement à l'examen par l'Office des Etrangers.

07.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt slechts op een van mijn vragen geantwoord.

Het is correct dat de persoon in kwestie op het ogenblik van de actie

du groupe d'action *Voor Moeder Aarde*, qui s'opposait aux transports militaires, a récemment été expulsé de notre pays. Comment est-ce possible, étant donné qu'il disposait de tous les documents nécessaires?

Nous souhaiterions rappeler que la guerre contre l'Irak pourra seulement être légitime après une nouvelle résolution de l'ONU, qui n'existe pas encore. En outre, le gouvernement qualifie les transports de légitimes sur la base d'accords bilatéraux que personne n'a le droit de consulter. Si le contrôle démocratique est limité, il ne nous reste plus que les actions non violentes légitimes.

07.02 Minister Antoine Duquesne: Het gaat hier niet om de rechtmatigheid van een mening, maar om de verenigbaarheid van de middelen die men aanwendt om die mening te uiten met de handhaving van de openbare orde.

Het betrof meer bepaald een regulier transport. De betrokkene is een Maltees die zich aan de spoorweg had vastgeketend om de doortocht van het transport te verhinderen. De federale politie is daarop tussenbeide gekomen. De betrokkene kon zijn identiteit niet bewijzen. De dienst Vreemdelingenzaken heeft een bevel om het grondgebied te verlaten uitgevaardigd. De betrokkene heeft dat bevel ondertekend en een verlenging van de uitvoeringstermijn ervan gevraagd, wat aantoonde dat hij de geldigheid van het bevel erkent. Zijn verzoek wordt momenteel onderzocht.

07.03 Leen Laenens (AGALEV-ECOLO): Le ministre n'a répondu qu'à une seule de mes questions. La personne concernée n'avait pas de passeport valide sur elle

niet in het bezit was van zijn paspoort. Hij heeft echter niet de gelegenheid gekregen om dit later te tonen. Hij kreeg onmiddellijk het bevel het land te verlaten. De betrokkene is wel degelijk in het bezit van een rechtmatig paspoort en verblijft in ons land in het kader van een Europees uitwisselingsprogramma als vrijwilliger. Hij kon dat allemaal staven maar niet op het ogenblik van de actie. Ik beklemtoon opnieuw dat het een geweldloze actie was. Het is, mijns inziens, een legitieme, actie omdat het Parlement tot op heden zijn controlerecht niet heeft kunnen uitoefenen. Niet langer dan gisteren stelde professor Internationaal Recht, Jan Wauters, dat het Parlement sinds 1993 inzage moet kunnen krijgen van alle verdragen, inclusief de verdragen met betrekking tot defensie. Ik steun volmondig de geweldloze actie om aan te tonen dat militaire transporten waarvan we niet de garantie hebben dat ze niet bijdragen tot de voorbereiding van een oorlog, niet door de beugel kunnen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand over "de uitvoering van besluiten van de ronde tafel en de Staten-Generaal van de horeca" (nr. P194)

08 Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes sur "la mise en oeuvre des conclusions de la table ronde et des états généraux de l'horeca" (n° P194)

08.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in het dossier van de horeca loopt het een beetje zoals in het dossier van het spoor. Er is bijzonder veel wind verkocht en lucht verzet. Maar in de realiteit stellen wij vast dat op enkele weken van de verkiezingen of van de ontbinding van het Parlement ten voordele van die zo belangrijke sector eigenlijk nul komma nul gebeurd is. U hebt heel wat wind verkocht, net als uw voorganger, minister Gabriëls, die hier ondertussen verdwenen is. U hebt een Staten-Generaal en rondetafelconferentie georganiseerd en dies meer. Uzelf verspreidde een foldertje en hield een enquête, waarbij 46.000 mensen uit de horeca het eens mochten zeggen aan Rik Daems.

Op een Staten-Generaal verkondigde u een groot actieplan met drie elementen. Ten eerste, u kondigde aan dat de aftrekbaarheid van de restaurantkosten opgetrokken zou worden tot 75%, dan nog als tussenstap. Ten tweede, de BTW-voet zou verlaagd worden van 21% naar 6%. Ten derde, analoog met de tuinbouwsector, zou er een regeling genomen worden voor het gelegenheidswerk, met de seizoenspieken, in de horecasector.

Nu is het 6 februari 2003 en over een aantal weken wordt het Parlement ontbonden. Wij stellen vast dat de aftrekbaarheid van de restaurantkosten nul bedraagt. Een verlaagd tarief voor de BTW, buiten een verwijzing naar het Europees niveau, die wij enkele jaren geleden ook al konden maken, is ook op nul geëindigd. Het gelegenheidswerk in de horeca met de horecakaart of de 45-dagenregeling staat eveneens op nul. Wat meer is, er is de quasi-zekerheid dat die zaak tegen begin april ook geen realiteit meer zal zijn.

mais en possède un. Seulement, elle n'a pas eu l'occasion de produire son passeport, et a immédiatement reçu l'ordre de quitter le territoire. La personne en question séjournait dans notre pays dans le cadre d'un programme d'échanges européen de bénévoles.

C'est le droit de contrôle du parlement qui est entravé, et c'est pourquoi je continuerai à préconiser l'action non-violente.

08.01 Yves Leterme (CD&V): En ce qui concerne l'horeca, le ministre a vendu beaucoup de vent mais à quelques semaines de la dissolution, aucun des trois points de son plan d'action n'a encore été réalisé. La déductibilité des frais de restaurant devait être relevée à 75%, la TVA devait passer de 21 à 6% et le travail occasionnel dans l'horeca devait être rendu possible.

Le ministre peut-il encore réaliser un seul de ces points d'action avant la dissolution des Chambres?

Mijnheer de minister, ik vraag u zeer uitdrukkelijk dat u mij tegenspreekt. Ik vraag dat u mij vandaag aankondigt dat tegen eind maart of begin april, op het ogenblik dat bijvoorbeeld aan de kust, in mijn streek, de horeca op dreef moet komen, het gelegenheidswerk zijn gang kan gaan en dat u mij verzekert dat tegen begin april de horecakaart effectief van toepassing zal zijn. Dan zal u nog gebuisd zijn tegenover de horeca in deze legislatuur. U en de VLD, de hele regering is gebuisd inzake horecawerk.

Ik geef u echter een kans om nog 1 op 3 te halen, maar dan moet u vandaag kunnen toezeggen dat de horecakaart tegen begin april effectief operationeel is. Begin april zullen wij nagaan of dat dan ook effectief zo is.

08.02 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, geachte collega, als wij dan al gebuisd zouden zijn, dan hebben wij tenminste nog iets op ons rapport. De CD&V heeft gedurende tientallen jaren tegenover de horeca niets op haar rapport staan. Dat is de realiteit.

(Protest vanop de CD&V-banken).

08.02 **Rik Daems**, ministre: Pendant des dizaines d'années, le CD&V n'a rien fait pour l'horeca. Aujourd'hui, il y a au moins un débat. *(Protestations sur les bancs du CD&V)*

De **voorzitter**: Mijnheer Tant, ik weet dat u een uitgebouwd stemorgaan hebt. De minister heeft nu het woord.

08.03 Minister **Rik Daems**: Collega's, ik kan niet naast de vaststelling dat de horeca in de voorbije tientallen jaren niet hoog op de politieke agenda heeft gestaan. Vandaag geeft de horeca minstens aanleiding tot een debat in de Kamer, tot vragen én tot maatregelen.

(Opmerkingen uit de zaal)

De **voorzitter**: Mijnheer Erdman, laat de minister nu toch eens antwoorden. Wat is dat nu voor een houding!

08.04 **Paul Tant** (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Daems, doordat u onderbreekt, staat u de anderen toe u te onderbreken. Gaat u door.

08.05 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, het was natuurlijk mijn bedoeling om nog even te testen of er nog enige alertheid aanwezig is bij de CD&V-fractie. Dat is het geval. Dat is goed voor het parlementair debat.

Mijnheer Leterme, wij hebben inderdaad drie elementen naar voren gebracht: de aftrekbaarheid van restaurantkosten, het verlaagde BTW-tarief en gelegenheidsarbeid.

Ten eerste, de aftrekbaarheid van restaurantkosten kon om budgettaire redenen niet in de begroting worden ingeschreven. Ik heb dat ook verduidelijkt.

Ten tweede, het verlaagde BTW-tarief heeft te maken met het inschrijven in de voor verlaagd tarief in aanmerking komende sectoren. Het gaat met name om de arbeidsintensieve sectoren. We willen de horeca bij die sectoren voegen. Ten gevolge daarvan kan

08.05 Minister **Rik Daems**: Nous avons, en effet, présenté trois points d'action. La déductibilité fiscale n'a pas pu être incluse dans le budget pour des raisons budgétaires, comme je l'ai expliqué. Le ministre des Finances fait le nécessaire pour que l'horeca puisse être intégré aux secteurs susceptibles de bénéficier d'une réduction de la TVA. Pour ce qui est du travail occasionnel, le Conseil des ministres a adopté un projet d'arrêté royal prévoyant un maximum de 45 jours et un forfait de 21 euros par jour. L'arrêté royal

vervolgens een verlaging worden overwogen. De minister van Financiën is daar op dit ogenblik wel degelijk mee bezig.

Ten derde, over de Gelegenheidsarbeid heeft de Ministerraad wel degelijk een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd. Door dat koninklijk besluit wordt een vergelijkbare regeling inzake Gelegenheidsarbeid voor de horeca, naar analogie met de landbouw, ingevoerd. Die regeling omvat een maximale arbeidsperiode van 45 dagen, een forfait van 21 euro en al die andere zaken, die u kent. Het besluit treedt in werking per 1 juli 2003. Zoals toen gezegd, moet hiervoor een aanwezigheidsregister worden bijgehouden. Dat systeem is hetzelfde als bij de gewone aanwezigheidscontrole vandaag in de horeca. Vanaf 1 januari 2004 volgt dan de invoering van Dimona.

Er zijn adviezen geweest. In de krant stond vandaag een artikel dat de indruk wekt dat een en ander er niet komt. Ik kan u enkel zeggen dat dit koninklijk besluit, met inbegrip van de adviezen, morgen op de agenda van de Ministerraad staat. Ik kan natuurlijk niet vooruitlopen op de besluiten van de Ministerraad. Het spreekt echter vanzelf dat men niet een punt op de agenda van de Ministerraad zet om het alsnog niet goed te keuren. Het staat op de agenda. Het is teruggekomen met de nodige adviezen. Ik hoop dat de regering collega Onkelinx en mij volgt en het ontwerp van koninklijk besluit effectief goedkeurt. Het ontwerp is gemaakt. Het voert de Gelegenheidsarbeid in. Dat was vroeger niet het geval.

08.06 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het antwoord is voor de horeca, zoals verwacht, ontgoochelend.

Ik heb aan de minister gevraagd of hij kon verzekeren, bijvoorbeeld voor de kusthoreca, dat bij de ontbinding van het Parlement de regeling voor Gelegenheidswerk zou zijn doorgevoerd. De VLD heeft al gedurende vier jaar ononderbroken de betrokken portefeuille in handen. Minister Gabriëls en uzelf hebben vier jaar lang de verantwoordelijkheid. U hebt zich beziggehouden met het rondstrooien van beloften. Vandaag moet u toegeven dat het Gelegenheidswerk in de horeca tegen begin april 2003, bij de ontbinding van het Parlement, geen feit zal zijn.

Ten tweede, wat betreft het inschrijven van het punt op de agenda van de Ministerraad, hoop ik dat u dat terecht hebt gezegd. Mijnheer de minister, sta mij echter toe het volgende te zeggen. Ik zal niet te pijnlijk zijn voor u. Het zou niet de eerste keer zijn dat een punt van u wordt ingeschreven op de agenda van de Ministerraad, waarna dan blijkt dat het voorstel niet mogelijk is. U wordt dan terechtgewezen.

Mijnheer de minister, ik zou u aanraden een meer bescheiden toon aan te slaan. U moet enorme pogingen ondernemen om één op drie te halen. Ik zal niet persoonlijk worden. Ik zal dus niet zeggen dat u beter naar uw wijngaard zou terugkeren. In de horeca hebben de mensen echter ondertussen de rekening gemaakt. U maakt veel wind. U belooft veel. Echter, veel beloven en weinig geven, doet alleen de zotten in vreugde leven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

est inscrit à l'ordre du jour du Conseil des ministres de demain et sera très probablement adopté. Il pourra alors entrer en vigueur en été.

08.06 Yves Leterme (CD&V): La réponse du ministre est décevante pour le secteur horeca. Le ministre peut-il m'assurer que la question du travail occasionnel sera réglée avant la fin de la législature? L'arrêté royal sera-t-il adopté demain?

On a beaucoup entrepris, mais réalisé peu de choses.

09 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de bedreiging waarvan Belgische militairen het slachtoffer zouden kunnen zijn in Afghanistan" (nr. P191)

09 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les menaces dont des militaires belges pourraient être victimes en Afghanistan" (n° P191)

09.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb u reeds in november 2002 ondervraagd over onze deelname aan ISAF. Ik heb daar toen enig voorbehoud rond genomen. Als ik de recente berichtgeving hoor, dan wordt mijn voorbehoud alsmáar groter. U weet uiteraard dat de Duitsers enig probleem hebben met een deelname omdat men heeft vastgesteld dat er vorige week nog een serieuze bedreiging is geweest van hun troepen.

Mijnheer de minister, u beseft zeer goed dat onze troepen daar in Kaboel als een schietschijf gaan fungeren. Ik vraag mij af hoe wij hun veiligheid kunnen garanderen. Afghanistan ligt ver van ons bed. Ik denk dat wij de lessen die we geleerd hebben in Rwanda voor ogen moeten houden. Ik vraag mij af hoe u ervoor gaat zorgen dat de veiligheid wordt gegarandeerd.

Ik zal uw antwoord dadelijk aanhoren, mijnheer de minister. Dan kan ik zien hoe ik moet repliceren.

09.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, lorsque nous envoyons des troupes dans de telles opérations, nous prenons le maximum de précautions, mais il n'y a pas d'opération à risque zéro et vous le savez.

Dès lors, les risques encourus par nos militaires à Kaboul sont les mêmes que ceux encourus par les militaires au Kosovo, à la différence près qu'il y a sans doute plus d'objets non explosés et de mines aux alentours de l'aéroport de Kaboul qu'il n'y en a autour de Liposavic. Les mesures de formation ont été prises. On a également expliqué la culture musulmane.

Après avoir lancé une invitation aux membres de la commission de la Défense pour participer à l'exercice de synthèse qui s'est donné à Florennes, j'ai dû constater que seul le président de la commission de Suivi des opérations militaires du Sénat était présent. Je le regrette parce qu'à l'occasion de cet exercice, il a été répondu à toutes les questions et il a été expliqué, de la façon la plus complète qui soit, à l'adresse du Parlement toutes les mesures qui avaient été prises.

Je le répète, une opération à risque zéro n'existe pas, mais nous prenons un maximum de précautions et dispensons un maximum d'informations afin que nos militaires soient conscients du caractère dangereux que revêt cette mission à Kaboul.

09.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, een locatie kan natuurlijk altijd gevaren meebrengen. Ik denk echter toch dat er een groot verschil is tussen Kosovo en Afghanistan. In Kosovo was de oorlog gedaan. We stuurden werkelijk een vredesmacht daarheen. In Afghanistan daarentegen zal de oorlog nooit gedaan zijn. Ik kan dus moeilijk spreken van een vredesondersteunende operatie. Ze liggen daar

09.01 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Les récentes informations sur les circonstances dans lesquelles doivent opérer les soldats de la force de paix ISAF sont alarmantes. A Kaboul, nos troupes vont servir de cible. Comment la sécurité des soldats sera-t-elle garantie?

09.02 Minister **André Flahaut**: Wanneer voor dergelijke operaties troepen worden gestuurd, worden maximale voorzorgsmaatregelen genomen, maar een nulrisico bestaat niet. Het zijn gevaarlijke opdrachten. In Kaboel gaat het om dezelfde risico's als in Kosovo, maar er bevinden zich veel meer explosieven en mijnen in de omgeving van de luchthaven.

Voor hun vertrek hebben de militairen tekst en uitleg gekregen over de moslimcultuur.

Ik had de leden van de commissie voor de Landsverdediging uitgenodigd op de algemene infovergaderingen in Florennes waar alle details werden besproken, maar er is geen enkele volksvertegenwoordiger komen opdagen.

09.03 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Les opérations comportent certes toujours un certain risque, mais la situation au Kosovo n'est pas celle en Afghanistan. Au Kosovo, la guerre venait de se terminer.

gewoon onder vuur. Ik denk toch wel dat het een heel andere uitgangspositie is.

Als u de zaak gaat vergelijken met Kosovo, dan denk ik dat u te weinig voorzorgsmaatregelen treft, mijnheer de minister. Ik ben dan toch niet gerust. U kan deze twee toch niet met mekaar vergelijken.

L'Afghanistan est en état de guerre permanent et le ministre doit prendre les mesures qui s'imposent en situation de guerre. Je ne suis pas du tout rassuré. Je me demande si les militaires le sont.

09.04 Minister **André Flahaut**: Mijnheer Sevenhans, er is een verschil tussen de operatie ISAF III en de operatie Enduring Freedom. Wij participeren in ISAF III. Er is toch een verschil. Ik zal meer informatie geven aan de commissie voor de Landsverdediging. Ik kan dat bijvoorbeeld dinsdag doen als u dat wilt.

09.04 **André Flahaut**, ministre: Actuellement, oui. Je suis prêt à fournir de plus amples précisions en commission de la Défense.

09.05 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Dat is goed. Ik heb nog één bijkomende opmerking. Er is toch zeker geen bijkomende vraag geweest van de militairen? Zijn ze gerust? Kunnen ze met het contingent dat men daar kan leveren ook voorzien in hun eigen veiligheid?

09.06 Minister **André Flahaut**: Op dit moment is het antwoord ja. Voor meer informatie heb ik echter veel meer tijd nodig. Ik zal deze informatie dinsdag geven.

09.07 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Goed, dan kom ik er dinsdag op terug.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij een goede oplossing te zijn.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

10 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Financiën over "deurwaarders bij hoogbejaarde rusthuisbewoners" (nr. P192)
- mevrouw Magda De Meyer aan de minister van Financiën over "deurwaarders bij hoogbejaarde rusthuisbewoners" (nr. P193)

10 **Questions jointes de**

- M. Francis Van den Eynde au ministre des Finances sur "l'intervention d'huissiers de justice dans des maisons de retraite accueillant des personnes très âgées" (n° P192)
- Mme Magda De Meyer au ministre des Finances sur "l'intervention d'huissiers de justice dans des maisons de retraite accueillant des personnes très âgées" (n° P193)

10.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister van Financiën, collega's, de feiten waarover het gaat zijn tenminste in Vlaanderen zeer goed gekend, omdat de pers er al heel wat aandacht aan besteed heeft. Het is mij ontgaan of hetzelfde gebeurd is in de Franstalige pers.

Mijnheer de minister, het gaat over een oude dame van negentig jaar die in Sint-Niklaas in een rusthuis woont en die conform de onderhoudsverplichtingen door haar kinderen onderhouden wordt. Zij wordt daaromtrent aangesproken voor het betalen van belastingen. Zij kan dit niet betalen en wordt plots geconfronteerd met een deurwaarder die in opdracht van de fiscus beslag komt leggen op de schamele goederen waarover ze nog beschikt.

10.01 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): La presse flamande a accordé une large attention à l'intervention d'un huissier. Une dame de nonante ans, qui réside dans une maison de repos à Saint-Nicolas, reçoit de l'argent de ses enfants, conformément à la loi sur l'obligation alimentaire. Cette somme est imposée. Dans l'incapacité de payer les impôts, cette personne a subitement reçu la visite d'un huissier qui, à la

Mijnheer de minister van Financiën, als we het legalistisch bekijken zal dit wel perfect kunnen maar iemand met een sociaal hart – en ik denk dat ik zo iemand ben – komt in opstand wanneer hij of zij met zoiets geconfronteerd wordt. Naast de legaliteit, mijnheer de minister van Financiën, bestaat er ook iets dat men in het Nederlands gezond verstand noemt, in het Frans le bon sens en in het Engels common sense. Zoiets is tegen elk gezond verstand. Ik ben ervan overtuigd dat u, zoals ik daarstraks zei, deze zaak verder volledig legalistisch kunt spelen door die deurwaarder te laten tussenkomen. Ik herhaal echter dat dit niet aanvaardbaar is. Ik kom de minister van Financiën die politiek verantwoordelijk is voor de fiscus dan ook vragen of hij van de situatie op de hoogte is. Ten tweede, welke maatregelen hebt u getroffen om de betrokken dame uit de nood te helpen? Ten derde, in welke maatregelen wordt voorzien om zoiets in de toekomst te vermijden?

10.02 Magda De Meyer (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag handelt inderdaad over hetzelfde feit. Een deurwaarder valt zonder boe of ba in opdracht van de fiscus binnen bij een negentigjarige vrouw die in een rusthuis zit. Het gaat ook over de manier waarop dat is gebeurd. Men dreigt beslag te leggen op de schamele bezittingen die ze nog heeft in dat kleine kamertje, met name een televisie en een paar persoonlijke spullen. Om te beginnen mag de deurwaarder dat trouwens al niet doen. Van die persoonlijke spullen moet hij met zijn fikken afblijven. Maar goed, blijkbaar vond hij het toch nodig om op die manier die vrouw de schrik op het lijf te jagen. U weet dat dit alles het gevolg is van de verderfelijke onderhoudsplicht die wij willen afschaffen. Wij hopen dat we daar nog toe komen.

Waar het hier om gaat – onder uw bevoegdheid – is de manier van optreden van die deurwaarder. Het is trouwens geen alleenstaand geval, dat wil ik voor alle duidelijkheid zeggen. OCMW-voorzitters signaleren mij dat deurwaarders steeds drierster optreden. De manier waarop hij zich niet heeft aangeboden bij het onthaal, langs het verplegend personeel is gelopen en rechtstreeks de kamer van de vrouw is binnengegaan om zijn papier af te geven, niet wetend in welke toestand – fysiek en mentaal – hij die vrouw zou aantreffen, is voor mij echt onaanvaardbaar. Ik zou willen vragen of er richtlijnen terzake zijn. Hebt u terzake nieuwe richtlijnen uitgevaardigd? Hoe kan het in godsnaam dat een deurwaarder op die manier onmenselijk optreedt? Juist een week geleden is in het “Belgisch Staatsblad” de wet verschenen om de incassobureaus aan banden te leggen. Daarmee wordt gesteld dat incassobureaus geen maffiapraktijken meer mogen gebruiken. Als die maffiapraktijken nu door onze deurwaarders worden gebruikt, dan vraag ik mij af waarmee wij bezig zijn.

10.03 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van den Eynde, mevrouw De Meyer, er zijn veel verschillende verhalen in verband met de situatie in Sint-Niklaas.

Eerst en vooral het volgende, de wet is de wet. U had misschien liever een andere wet gehad maar tot nu toe bestaat er een persoonlijke verantwoordelijkheid van de ontvangers. Ik heb een wetsontwerp naar de Kamer gestuurd om een andere redenering te volgen voor het Rekenhof, voor de ontvangers en voor andere zaken. Er bestaat in dat verband geen politieke verantwoordelijkheid

demande du fisc, venait procéder à la saisie de ses modestes biens.

Voilà qui est socialement inacceptable. La légalité ne peut entrer seule en ligne de compte. Le bon sens est également important.

Le ministre est-il au courant de ce fait? A-t-il pris des mesures pour aider cette dame? Fera-t-il en sorte que de tels événements ne se reproduisent pas?

10.02 Magda De Meyer (SP.A): Je m'offusque surtout de la manière dont l'huissier s'est introduit chez cette dame et dont il a saisi ses pauvres biens, jusqu'à des biens personnels qu'il ne pouvait pas saisir. Cette situation résulte de la loi relative à l'obligation alimentaire, à laquelle nous nous opposons.

Différents présidents de CPAS me font savoir que les huissiers interviennent toujours plus audacieusement. Cet homme a omis de passer par l'accueil et de se présenter au personnel et s'est d'emblée introduit dans la chambre de la dame, sans savoir dans quelle situation elle se trouvait.

Existe-t-il des directives concernant l'intervention des huissiers? De nouvelles directives seront-elles publiées? Comment peut-on agir aussi inhumainement?

10.03 Didier Reynders, ministre: D'autres incidents de ce type sont également survenus mais la loi c'est la loi. Le receveur est personnellement responsable devant la Cour des comptes. J'ai transmis un projet de loi à la Chambre pour modifier ce raisonnement.

maar wel een persoonlijke verantwoordelijkheid voor het Rekenhof met daaraan gekoppelde geldboetes.

Mijnheer de voorzitter, mag ik een korte lezing doen van een perscommuniqué van mijn administratie? Ik citeer: "In het voorliggende geval kan ik u ten stelligste verzekeren dat de bevoegde ontvanger te Sint-Niklaas daarbij niet lichtzinnig te werk is gegaan. In tegenstelling tot wat in het bedoelde krantenknipsel is vermeld, ging de gerechtsdeurwaarder helemaal niet over tot de inbeslagname van de bezitting van de 90-jarige rusthuisbewoonster".

(...)

Het ging om een krantenartikel. In sommige gevallen is er toch een verschil tussen een krantenartikel en de waarheid. Ik heb dat gisteren meegemaakt inzake de aandeelhouders van de Nationale Bank van België. Daarbij ging het ook om een krantenartikel, dat geen verband hield met de waarheid. Ik heb daarop gereageerd en dat heeft de beurs gekalmeerd. Hetzelfde geldt voor de OCMW's.

Mijnheer de voorzitter, ik ga verder met mijn citaat: "... De bevoegde ontvanger liet enkel een verjaringsstuitend dwangbevel betekenen omdat een aanslag in de personenbelasting door het verloop van vijf jaar dreigde te verjaren".

Er is de persoonlijke verantwoordelijkheid van de ontvanger. Er bestaan verschillende middelen. Ik zal het laten onderzoeken, maar hier werden misschien te veel middelen ingezet. Ik weet het niet. Ik heb alleen een artikel, enerzijds, en de reactie van mijn administratie, anderzijds. Ik zal een onderzoek vragen. Het is in het Parlement misschien mogelijk om verschillende grenzen af te bakenen. Het gaat om een 90-jarige. Wat is de grens? Ligt de grens op 70, 80 of 90 jaar? Zou de situatie minder erg zijn moest de betrokkene nog thuis zijn geweest? We kunnen terzake misschien een algemeen debat voeren, maar de eerste vraag die dan moet worden beantwoord is of we al dan niet moeten doorgaan met de persoonlijke verantwoordelijkheid van de ontvangers. Is het mogelijk een politieke verantwoordelijkheid bij de minister te leggen zonder persoonlijke verantwoordelijkheid voor de ontvanger? Kunnen wij enkele grenzen afbakenen voor zo een reactie van de administratie? Waar moeten die grenzen worden getrokken? Het is niet zo gemakkelijk om deze grenzen te bepalen. U kunt verwijzen naar deze situatie, maar er zijn ook andere moeilijke situaties.

Ik herhaal dat ik een onderzoek zal laten uitvoeren. Mijnheer de voorzitter, wij moeten in de Kamer misschien eens een bespreking houden over de verantwoordelijkheid van de ontvanger.

10.04 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik dank vanzelfsprekend de minister voor zijn antwoord. Ik wil toch zijn aandacht vestigen op het feit dat mijn bronnen in deze zaak niet een krantenartikel zijn, maar drie verschillende krantenartikels – ik wil ze ter beschikking stellen, mocht u mij niet geloven – die telkens ondertekend zijn met de initialen van de redacteur. Het is dus ook niet een persagentschapsbericht dat werd overgenomen. Ik denk dat ik uw twijfels kan delen wanneer u zegt dat de krant het evangelie niet is, ik zal het zo resumeren. Wij hebben drie verschillende kranten en het zijn toevallig de drie best

Mon administration m'a transmis une note à propos de ce cas particulier. Le receveur compétent n'a pas agi à la légère. A l'inverse de ce qu'indiquent les informations publiées dans les journaux, le receveur n'a pas procédé à la saisie des effets personnels de cette dame. Il lui a seulement notifié une contrainte suspendant la prescription car une dette fiscale dans le cadre de l'impôt des personnes physiques risquait d'être prescrite après cinq ans.

Je demanderai qu'une enquête soit ouverte.

Il est possible de fixer d'autres limites. Mais, dans ce cas, lesquelles? Fixera-t-on la limite d'âge à 90, à 80 ou à 70 ans? Un huissier de justice n'est-il pas autorisé à pénétrer dans une maison de repos alors qu'il est habilité à intervenir à domicile? La responsabilité personnelle du receveur pourrait être abandonnée pour la responsabilité politique du ministre. Voilà des pistes que nous devons explorer.

10.04 Francis Van den Eynde (VLAAMS BLOK): Je ne tiens pas ces informations d'une simple coupure de presse mais de trois articles, signés chacun par un rédacteur.

bekende kranten van Vlaanderen die dat brengen.

Ten tweede, is er de persoonlijke aansprakelijkheid van de ontvanger. U zult het mij niet kwalijk nemen, mijnheer de minister, maar we kunnen de ontvanger hier niet interpellieren. Wie wij wel kunnen aanspreken, is de minister van Financiën.

10.05 Minister **Didier Reynders**: U kunt de wet veranderen.

10.06 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Akkoord, maar al is er een persoonlijke aansprakelijkheid vanwege de ontvanger, toch kunt u hier ten minste ook een deel van de politieke verantwoordelijkheid dragen. Ik ben dus wel verplicht u aan te spreken.

Ten slotte durf ik erop aan te dringen, hoe het ook moge gebeuren, dat men zou proberen incidenten van deze aard in de toekomst te vermijden. Het komt toch nogal hard aan.

10.07 **Magda De Meyer** (SP.A): Mijnheer de minister, ik denk dat er inderdaad maar een goede oplossing is: de afschaffing van de onderhoudsplicht. Men moet de anomalie afschaffen dat iemand wiens pensioen te klein is om het rusthuis te betalen, verplicht wordt belastingen te betalen op basis van wat de kinderen bijleggen. Dat is op zich een absolute anomalie.

Het spijt mij, maar het antwoord dat u geeft dat de persoonlijke verantwoordelijkheid van de ontvanger hier speelt, heeft er eigenlijk niets mee te maken. Het gaat hier over de manier van optreden van die deurwaarder. De vraag is: waarom doet hij dat precies op die manier? Waarom kan hij niet even goed contact opnemen met de directie van het rusthuis om te zien hoe men daar uit kan geraken? Waarom moet hij bij die bejaarde zelf persoonlijk gaan aankloppen, bij iemand van 90 jaar? Het gaat over de stijl, over de manier waarop. Daaraan moet toch iets kunnen worden gedaan!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van mevrouw Frieda Brepoels aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met Grootstedenbeleid over "de vastgestelde olielozing door een zandwinningschip in de Noordzee" (nr. P195)**

11 **Question de Mme Frieda Brepoels au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes sur "le dégazage en Mer du Nord par un navire d'extraction de sable" (n° P195)**

11.01 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat ik mijn vraag aan minister Picqué in een wat rustiger atmosfeer in het Parlement mag stellen.

De **voorzitter**: De heer Picqué zal de rust wel terugbrengen met zijn antwoord.

11.02 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Daarvan ben ik overtuigd.

Mijnheer de minister, men is al weken olie aan het opruimen op de stranden van de Vlaamse kust. Ontzettend veel vrijwilligers hebben zich ingezet, alsook brandweerdiensten, de Civiele Bescherming en

10.06 **Francis Van den Eynde** (VLAAMS BLOK): Le ministre renvoie à la responsabilité personnelle du receveur mais nous ne pouvons interroger ce dernier. Je suis dès lors tenu de m'adresser au ministre de tutelle. Quoi qu'il en soit, de tels incidents doivent être évités.

10.07 **Magda De Meyer** (SP.A): La suppression de l'obligation alimentaire est la seule solution dans ce genre de problèmes. Il est absurde qu'une personne dont les revenus ne suffisent pas à payer la maison de repos, et qui perçoit dès lors une pension alimentaire de ses enfants, soit imposée sur cet argent.

Ma question concernait la manière dont l'huissier avait opéré. Pourquoi n'a-t-il pas pu prendre contact avec la direction?

11.02 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Depuis plusieurs semaines, des bénévoles prêtent main-forte aux pompiers et à d'autres services pour nettoyer le littoral souillé par

nu ook het leger, om de gevolgen van de lekkende Tricolor te bestrijden. Wij stellen echter vast dat het dweilen is met de kraan open. Gisteren heeft uw collega voor Leefmilieu, de heer Tavernier, bekendgemaakt dat de diensten van BMM met een patrouillevliegtuigje een zandwinningschip op heterdaad hebben betrapt bij het lozen van olie. Ik heb daarover een aantal vragen aan u.

Bevestigt u die vaststelling? Heeft die firma een vergunning van de overheid? Is er een licentie afgegeven? Over welke firma gaat het? Blijkbaar wil men daar op dit ogenblik geen gegevens over kwijt? Welke nationaliteit heeft dat bedrijf? Over welke periode gaat het? Wanneer werd de vergunning afgegeven? Werd er reeds een klacht geformuleerd inzake die vaststelling? Met andere woorden, kunt u de vergunning intrekken of welke sanctiemogelijkheid hebt u als bevoegde overheid? Gaat het dan om een financiële sanctie of over het intrekken van de vergunning? Ik zou daar graag wat duidelijkheid over krijgen, omdat ik denk dat wat we hebben vastgesteld, absoluut onaanvaardbaar is.

11.03 Minister **Charles Picqué**: Mijnheer de voorzitter, mijn departement is inderdaad betrokken bij het dossier, omdat het gaat om een schip dat aan zandwinning doet. Ik heb mijn diensten de opdracht gegeven een diepgaand onderzoek in te stellen. Op dit ogenblik is er reeds een medewerker van de diensten Kwaliteit en Veiligheid in Nieuwpoort aanwezig. Ondertussen heb ik vernomen dat het parket maatregelen heeft genomen, opdat het schip in Nieuwpoort zou blijven, zolang het onderzoek dat vereist.

Ik heb ook contact genomen met de Nederlandse overheid om overleg te plegen over de te nemen maatregelen, omdat het betrokken schip onder Nederlandse vlag vaart. U weet dat. Tot nu toe beweert en bevestigt de eigenaar dat er op het schip geen olielekken werden vastgesteld. Wij zullen zien of dat klopt. Dat hangt van het onderzoek af. Zelfs indien het incident niet het resultaat is van zandwinningactiviteiten en indien blijkt dat de wetgeving inzake milieu overtreden werd, zal ik nagaan welke maatregelen wij kunnen nemen ten aanzien van die concessiehouder.

11.04 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ten eerste, de minister bevestigt hier in feite niet wat minister Tavernier gisteren heeft meegedeeld, te weten dat er werkelijk een illegale lozing door een zandwinningschip is vastgesteld. Het gaat niet over een lek van het schip, maar over een mogelijk illegale lozing door een zandwinningschip. Ik lees maar wat minister Tavernier verklaard heeft aan de pers.

Ten tweede, ik heb u niet horen zeggen dat er een concessie aan het betrokken bedrijf werd verleend. U spreekt een beetje in bedekte termen. U zegt dat als men vaststelt dat er een probleem is, men de vergunning zal natrekken. U weet toch aan welke bedrijven u bepaalde licenties hebt afgegeven. Over welk bedrijf en over welke periode van ontginning gaat het hier? Welke sanctiemogelijkheden heeft u? Hebt u al een klacht ingediend in dit verhaal? Het kan toch moeilijk dat wanneer de ene minister iets vaststelt, de andere minister van weinig of niets afweet. U bent toch immers de bevoegde minister wat het verlenen van de licenties betreft.

le pétrole. Hier, le ministre de la Santé publique a fait savoir qu'un navire spécialisé dans l'extraction du sable avait été pris en flagrant délit de déversement de fioul.

Confirme-t-il son communiqué? A quelle société appartient ce bateau? Quel pavillon bat-il? Cette société détient-elle une licence délivrée par nos pouvoirs publics? Dans l'affirmative, quelle est la durée de validité de cette licence? Avez-vous déjà déposé une plainte?

Quelle sanction infligerez-vous à cette société? Pouvez-vous lui retirer sa licence?

11.03 **Charles Picqué**, ministre: Mon département est effectivement concerné par cette affaire. J'ai chargé mes services de mener l'enquête. Un de mes collaborateurs s'est rendu à Nieuport. Entre-temps, le parquet a pris des dispositions pour immobiliser le navire concerné. Je me concerterai avec les autorités néerlandaises, puisqu'il s'agit d'un bateau hollandais. A en croire son propriétaire, aucune fuite de fioul n'a été constatée mais l'enquête devra faire apparaître si c'est bien exact. S'il appert que la loi a été enfreinte, je verrai quelles mesures pourraient être prises à l'encontre du concessionnaire.

11.04 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Le ministre n'est pas sur la même longueur d'onde que le ministre de la Santé publique puisque celui-ci a déclaré hier qu'il s'agissait d'un déversement illégal, non d'une fuite. Le ministre de l'Economie continue d'adopter une position ambiguë à l'égard de la concession octroyée comme du propriétaire. Pourtant, il sait très bien quelles sociétés se sont vu délivrer une licence. Et il n'a pas répondu à mes autres questions.

De **voorzitter**: Minister Flahaut was ter plaatse en is zopas teruggekomen. Ik sta u uitzonderlijk toe in dit debat bijkomende informatie te verstrekken.

11.05 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, comme vous venez de le signaler, je reviens de la côte, où la préoccupation première aujourd'hui est de se mobiliser. La seule mobilisation de l'armée ne sera pas suffisante. Le risque est très grand aujourd'hui car il y a à nouveau une fuite à l'intérieur du Tricolor. Les boulettes de mazout dérivent vers la France mais elles peuvent très bien dévier vers nos côtes. J'en appelle à une mobilisation de tous, des civils, des citoyens. Il faut renforcer la protection civile et l'armée, pour l'instant, seules sur la plage.

11.05 Minister **André Flahaut**: Ik ben aan de kust geweest, waar men nu in de eerste plaats de bevolking wil mobiliseren, want met het leger alleen redden we het niet. Er dreigt een groot gevaar voor vervuiling, en ik zou de burgers ertoe willen oproepen het leger en de civiele bescherming, die op dit moment alleen instaan voor het schoonmaken van de stranden, een handje toe te steken.

11.06 Minister **Charles Picqué**: Mijnheer de voorzitter, ik vernam dat wij over documenten zouden beschikken waaruit blijkt dat recent afvalolie werd afgeleverd bij een erkend bedrijf.

Ik weet niet of dat bewijst dat de eigenaar niet schuldig is, maar dat wordt thans onderzocht. Op de resultaten ervan moeten wij nog even wachten.

11.06 **Charles Picqué**, ministre: Il semblerait que mes services soient en possession de documents dont il ressort que de l'huile de vidange a été récemment livrée à une entreprise agréée. Une enquête devra démontrer si cela prouve la culpabilité du propriétaire ou non.

11.07 Frieda Brepoels (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, blijkbaar legde minister Tavernier voorbarige verklaringen af, aangezien volgens de minister het onderzoek pas is gestart.

Het is belangrijk die vergunningen na te kijken en de sanctie die aan de orde zijn, toe te passen.

Deze aangelegenheid heeft een enorme impact op het milieu. Heel wat personen zijn hierbij betrokken, ook op vrijwillige basis.

11.07 **Frieda Brepoels** (VU&ID): Apparemment, le ministre s'est avancé un peu vite. Vu les conséquences pour l'environnement et le recours à un grand nombre de volontaires, il est essentiel que la loi soit appliquée correctement et que, le cas échéant, des sanctions soient prises.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Question de Mme Claudine Drion à la ministre adjointe au ministre des Affaires étrangères, chargée de l'Agriculture sur "le caractère public des offres de libéralisation des services de la Commission européenne" (n° P196)**

12 **Vraag van mevrouw Claudine Drion aan de minister toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw over "het openbaar karakter van de aanbiedingen tot liberalisering van de diensten van de Europese Commissie" (nr. P196)**

12.01 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, monsieur le ministre, dans le cadre de l'AGCS à l'OMC, faut-il libéraliser les services, l'audiovisuel, la culture, l'eau, l'éducation? Non, bien entendu. La plupart d'entre nous en sont convaincus.

Aujourd'hui, je ne parlerai pas du contenu, mais plutôt des procédures. La semaine dernière, nous avons entendu le commissaire Lamy s'exprimer au Conseil économique et social. Il

12.01 **Claudine Drion** (ECOLO-AGALEV): Commissaris Lamy heeft zich vorige week uitgesproken tegen de aanbiedingen met het oog op liberalisering van de diensten van de Europese Commissie. Wat is het standpunt van de regering en

disait souhaiter que les propositions d'offres de libéralisation de la Commission européenne ne soient pas rendues publiques.

Je souhaite connaître la réaction du gouvernement à ces propos. En outre, j'aimerais savoir ce que le gouvernement compte faire en vue d'organiser un débat au parlement et avec la société civile sur la proposition de la Commission en matière de libéralisation.

Madame la ministre, vous serez sans doute en commission la semaine prochaine au parlement où nous aurons un débat, le 12 février. Que comptez-vous faire avec la société civile? Et surtout, quel sera l'agenda?

Par ailleurs, je crois savoir qu'il y aura une réunion du comité 133 au début de la semaine prochaine. Le gouvernement remettra-t-il un avis sur la proposition de la commission, avant la consultation du parlement et de la société civile? Quel est l'agenda dont vous disposez? Et quid de la publicité des propositions faites par la commission?

12.02 Annemie Neyts, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je puis dire à Mme Drion que la Belgique, comme d'autres Etats membres de l'Union européenne, a insisté à plusieurs reprises auprès de la Commission afin de rendre publique son offre initiale. La Commission est prête à le faire, mais seulement après le 31 mars, lorsque les autres Etats membres de l'OMC auront déposé leurs offres initiales et, bien entendu, avant que soient entamées les véritables négociations.

Aujourd'hui, Pascal Lamy a rendu public un texte de synthèse concernant la proposition d'offre. Cet après-midi, se tient une première réunion où l'on discute des offres en général. J'ai bon espoir que nous pourrons, avant le 31 mars, rendre publiques les grandes lignes de cette proposition.

Comme vous l'avez dit vous-même, je viendrai devant les commissions réunies des Affaires étrangères le 12 février 2003, dans le courant de la matinée. Dans l'après-midi, aura lieu une consultation avec le Conseil fédéral du développement durable. Il y sera question de l'agriculture et des négociations concernant les services. Cette réunion sera présidée par le premier ministre et j'y participerai.

Après ces consultations, les experts des différentes instances compétentes – fédéral, Régions et Communautés – seront consultés. Une réunion se tiendra ensuite au niveau P11 afin de préciser le point de vue belge.

12.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): Madame la ministre, vous méritez une cote de 6/10 car vous avez fait beaucoup d'efforts. En effet, le gouvernement se déclare favorable à une certaine publicité. Cependant, vous dites que le commissaire Lamy ne donnera qu'une synthèse. Dès lors, je dirais "peut mieux faire", du côté du gouvernement belge. Il serait intolérable de ne disposer que

wat zal ze ondernemen om een debat te organiseren in het Parlement en met het maatschappelijk middenveld over het voorstel van de Commissie inzake liberalisering? Op 12 februari eerstkomend organiseren we daarover een debat in commissie. Zal u daarbij aanwezig zijn en wat zal er op de agenda staan? Zal de regering nog voor die vergadering een advies overmaken?

12.02 Minister Annemie Neyts: België heeft er bij de Europese Commissie op aangedrongen dat deze haar oorspronkelijke aanbieding openbaar zou maken. Ze is daartoe bereid, maar pas nadat de lidstaten hun laatste voorstellen op 31 maart hebben ingediend. Commissaris Lamy heeft een synthesesetekst in verband met het voorstel van aanbiedingen overgemaakt en deze namiddag zullen de aanbiedingen in het algemeen aan bod komen. Ik hoop dat we de grote lijnen van het voorstel voor 31 maart openbaar zullen kunnen maken. Op 12 februari zal ik aanwezig zijn op de vergadering van de verenigde commissies van Buitenlandse Betrekkingen en 's namiddags zal ik aanwezig zijn op het overleg met de Federale Raad voor duurzame ontwikkeling. Nadat het advies werd ingewonnen van de federale, de gemeenschaps- en de gewestelijke experts, vindt een vergadering plaats op niveau P11 ten einde het Belgische standpunt te verduidelijken.

12.03 Claudine Drion (ECOLO-AGALEV): U heeft heel wat inspanningen geleverd en de regering staat positief ten overstaan van een zekere openbaarheid; u heeft het echter

d'une synthèse pour discuter du mandat que la Belgique donnera au niveau de la Commission européenne. Il est indispensable que nous disposions des détails sur tout ce que la proposition offre en matière de libéralisation.

Nous serons donc très vigilants. Mercredi, nous aurons davantage d'informations de votre part. Nous suivrons de très près, au niveau des entités fédérées et du parlement, la position que la Belgique prendra dans les différentes instances européennes au niveau du comité 133.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

13 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "de erkenning en financiering van praktijkvormen" (nr. P197)

13 Question de Mme Maggie De Block au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "l'agrément et le financement de formes de pratique" (n° P197)

13.01 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben zo vrij u een paar vragen te stellen naar aanleiding van een artikel in de Artsenkrant waarin u zei dat u een ontwerp van koninklijk besluit klaar had over de erkenning van de huisartsenpraktijken. Dat is kortom gezegd een ontwerp van koninklijk besluit waarin een bepaald aantal erkenningsnormen worden vastgelegd. Er is ook een financieel besluit, waarin de financiering van die praktijkvormen wordt vastgelegd. Het gaat om een zestal vormen van huisartsenpraktijken, gaande van solopraktijken tot de zogenaamde multidisciplinaire groepspraktijken. Ik heb de indruk dat in het bewuste koninklijk besluit waaraan u refereerde – ik ben zo vrij geweest dat op te vragen – vooral de gestructureerde vormen meer financiële tegemoetkomingen gaan krijgen. Wij hebben hier samen gestaan in december, tijdens de begrotingsbesprekingen, toen ik u heb gevraagd erover te waken dat niet meer tegemoetkomingen gaan naar de groepen dan naar de solopraktijken. Zij moeten dezelfde rechten kunnen krijgen. Ik heb u ook gevraagd of u de vrije keuze van de patiënt zou eerbiedigen. Eerlijk gezegd zie ik dit niet zo zitten.

Daarom wou ik u vragen, ten eerste, of u rekening hebt gehouden met de verzuchtingen van mijzelf en mijn partij.

Ten tweede, wat gaat u doen met de vrije keuze als de patiënten verplicht zijn in zorgprogramma's te worden opgenomen? Hoe zullen zij hun zorgverleners dan nog vrij kunnen kiezen?

Ten derde, ik heb gelezen dat u voorziet in een overleg tussen de verschillende praktijkvormen. Als ik goed ben geïnformeerd – ik ben toch nog praktiserend huisarts – is er ook al overleg op het Vlaams niveau. Zal dat concurrentieel of aanvullend zijn? Is dat in overleg met uw Vlaamse collega, mevrouw Vogels, beslist? Wat wilt u daarover kwijt?

Ten vierde, in België is het geweten dat wij een gezondheidszorg hebben met een goede toegankelijkheid, geen wachtlijsten – zoals in de buurlanden – en een goede kwalitatieve, hoogstaande

over een synthesesetext van commissaris Lamy. Dat is wat povertjes. Wij willen graag details horen over de aanbiedingen met het oog op liberalisering in het voorstel. Wij zullen van nabij opvolgen welke houding België aanneemt binnen de verschillende Europese instanties.

13.01 Maggie De Block (VLD): Dans le *Journal du médecin*, le ministre fait état d'un projet d'arrêté royal relatif à la reconnaissance des cabinets de médecins généralistes. Le projet règle notamment le financement de six formes de pratiques différentes, allant des cabinets isolés aux structures multidisciplinaires.

Lors des dernières discussions budgétaires, j'ai demandé au ministre de soutenir les généralistes isolés dans la même mesure que les cabinets groupés et de garantir la liberté de choix du patient.

Le ministre a-t-il pris cette requête en considération? Qu'advient-il si le patient est obligé de subir un programme de soins et qu'il ne peut plus choisir ses prestataires de soins?

Le ministre devait également initier une concertation entre les différentes formes de pratiques. En Flandre, cette concertation est déjà en cours. Se fondera-t-elle sur la coopération ou sur la compétitivité? Ce projet apportera-t-il une plus-value à notre système de soins de santé déjà excellent et accessible?

geneeskundige verzorging. Zal uw project een meerwaarde betekenen voor de patiënt met betrekking tot die parameters?

13.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Block, uiteraard vereist uw vraag een zeer uitvoerig antwoord. Ik stel voor dat we daarover in de commissie eens zouden spreken.

Ik zal u toch de hoofdelementen van het antwoord geven.

Het is duidelijk de bedoeling om naast het financieren van prestaties, ook activiteiten te financieren. Die activiteiten worden gefinancierd in om het even welke praktijkvorm waarin een huisarts actief is; een solopraktijk, een wijkcentrum, een groepspraktijk of een andere vorm. Het is belangrijk dat wij bepaalde activiteiten – zoals het secretariaat – op eenzelfde manier gaan financieren. Als natuurlijk uit de feiten blijkt dat door een betere organisatievorm sommigen uit dezelfde financiering een beter rendement halen dankzij het schaalvoordeel, dan is dat natuurlijk een logische consequentie van de keuze die zij hebben gemaakt. Voor de anderen is het natuurlijk ook het logische gevolg van de keuze die zij eventueel hebben gemaakt om alleen of met twee te werken, maar dat is dan hun zaak. Uiteraard betekent dit dat wij op die manier indirect – niet direct, want iedereen wordt voor dezelfde activiteit op dezelfde manier betaald – samenwerking stimuleren.

Dat betekent ook dat wij heel duidelijk solopraktijken opnemen in de globale benadering. Ten slotte is het vooral de bedoeling om de kwaliteit van de zorg te verhogen. Het oorspronkelijk voorontwerp van koninklijk besluit is op basis van nogal wat opmerkingen en discussies grondig aangepast, zodat met opmerkingen van onder andere huisartsen, maar vooral van artsensyndicaten, rekening is gehouden.

Ik wil hier echter ten stelligste tegenspreken dat het ontwerp zou ingaan tegen een solopraktijk. Wij stellen natuurlijk vast dat men in de praktijk veeleer evolueert weg van de solopraktijk naar bepaalde samenwerkingsverbanden, al was het maar omdat het model van de arts die 24 uur per dag en 7 dagen per week ter beschikking staat, deels is voorbijgestreefd. In de praktijk stelt men vast dat men veeleer gaat samenwerken om voldoende beschikbaar te zijn voor de patiënten. Dit is volgens mij een normale evolutie.

Bovendien stel ik vast, als het u hebt over zorgprogramma's voor bijvoorbeeld chronische zieken, dat het er niet over gaat in welke praktijk – solo- of groepspraktijk – men zit. Die zorgprogramma's kunnen door iedereen worden uitgeoefend.

Wat de financiering van het overleg betreft, gaat het hier duidelijk over het intern overleg. Dat heeft dus niets te maken met de GDT's – Geïntegreerde Diensten voor Thuisverpleging – of evoluties en overlegvormen die men wil installeren op het Vlaamse niveau.

Ik weet dat ik moet afronden, maar ik wil daarop later nog terugkomen. Ik denk dat wij hier een belangrijke stap zetten naar een herwaardering van de huisarts, omdat wij voor de eerste keer niet de prestaties, maar een aantal activiteiten die ook voor de huisarts belangrijk zijn, gaan financieren. Op die manier willen wij voor een deel een centrale rol aan de huisarts teruggeven in de ganse

13.02 **Jef Tavernier**, ministre: Je propose que nous examinions cette question en détail en commission.

L'objectif est de financer, outre des prestations, des activités. Certaines activités sont financées identiquement, quelle que soit la forme de pratique. S'il apparaît que certaines formes de pratiques bénéficient d'avantages d'échelle, il s'agit d'une conséquence des choix opérés par les généralistes. Même si une même activité est financée équitablement pour chacun, la coopération est indirectement stimulée. Notre approche comprend les cabinets isolés.

Notre objectif est bien entendu d'augmenter la qualité des soins. Dans l'élaboration du projet, nous avons tenu compte des observations des généralistes et de leurs syndicats. Le projet ne désavantage certainement pas les cabinets isolés mais, dans la pratique, il est vrai que nous évoluons vers de plus en plus de travail en équipe.

Pour la mise en oeuvre d'un programme de soins pour les malades chroniques, par exemple, peu importe que ce soit une pratique individuelle ou de groupe qui s'en charge.

La concertation est interne, elle n'a rien à voir avec le niveau flamand.

Il s'agit d'une étape dans la revalorisation des généralistes, qui se voient à nouveau confier un rôle central dans les soins de santé.

gezondheidszorg. Volgens mij is dat een belangrijk element in onze visie. Het is ook belangrijk voor een verbetering van de kwaliteit van onze gezondheidszorg.

13.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik neem graag uw aanbod aan om in de commissie over dit ontwerp van koninklijk besluit een grondige discussie te voeren. Als u zegt dat daarmee de rol van de huisarts in de toekomst weer een prominentere positie zal kunnen innemen, dan aanvaard ik dat. Wij zijn niet tegen groepspraktijken en samenwerkingsverbanden, maar het probleem is de manier waarop. Het is niet door een structuur op te leggen en te zeggen: "pas u daaraan aan", dat dit goed zal komen. Wij zijn meer voor de evolutie die wij nu trouwens al spontaan zien, namelijk dat de mensen in de praktijk zich uit vrije wil groeperen en samenwerkingsverbanden maken.

Als daar financiering gaat bijkomen, dan moet toch wel nauwlettend bekeken worden hoe hoog die normen zullen worden gesteld, want anders sluit men bepaalde vormen uit door de normering een zekere hoogte te geven. Het zou spijtig zijn, voor de mensen die een solo-, of duopraktijk willen handhaven, als dit in de toekomst onmogelijk zou worden. Het zou ook spijtig zijn als wij in de toekomst te maken zouden krijgen met wachtlijsten, zodat u – als u een beetje vooruitziend bent – kunt uitzien naar welk omringend land wij onze patiënten moeten sturen om daar verzorgd te worden, zoals men nu in Engeland moet doen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Vraag van de heer Daan Schalck aan de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu over "het offerfeest van de moslimgemeenschap" (nr. P198)

14 Question de M. Daan Schalck au ministre de la Protection de la consommation, de la Santé publique et de l'Environnement sur "la fête du sacrifice dans la communauté musulmane" (n° P198)

14.01 Daan Schalck (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, volgende week viert de moslimgemeenschap het offerfeest. Onze doelstellingen zijn niet tegenstrijdig: wij proberen de wet op het dierenwelzijn te verzoenen met de vrijheid om een godsdienst in ons land te beleven.

In mijn geboortestad Gent, die een grote moslimgemeenschap heeft – het verheugt ons dat we in zo'n stad mogen leven – heeft de Agalev-fractie er vorig jaar op aangedrongen ervoor te zorgen dat de rituele slachtingen zouden kunnen plaatsvinden in een slachthuis en, bij gebrek hieraan, op een tijdelijke slachtvloer maar vooral niet thuis. Op een persconferentie over deze problematiek was u geflankeerd door een lid van de Senaat en een lid van de Kamer. Ik begreep niet goed of die persconferentie plaatsvond namens uzelf of namens de regering. Ik weet niet of ministers de gewoonte hebben zich door parlementsleden te laten flankeren op persconferenties namens de regering. Misschien kunt u hierover verduidelijking brengen. Feit is dat u op die persconferentie de gemeenten hebt opgeroepen een regeling te treffen voor de rituele slachtingen.

13.03 Maggie De Block (VLD): Je suis d'accord avec la proposition de mener une discussion plus poussée sur ce sujet en commission. Je ne suis pas opposée aux pratiques de groupe ni aux associations mais bien à l'imposition d'une structure. Nous devons veiller à ce que le financement n'exclue pas des formes spécifiques. Nous devons éviter l'apparition de listes d'attente.

14.01 Daan Schalck (SP.A): La semaine prochaine, la communauté musulmane de Belgique célébrera sa fête du sacrifice. Nous tendons quant à nous à concilier la liberté de culte et le bien-être des animaux. A Gand, les musulmans sont très nombreux. L'an passé, le groupe Agalev a déclaré que, de son point de vue, les abattages rituels ne pouvaient plus avoir lieu au domicile des fidèles mais dans un abattoir ou un lieu réservé temporairement à cet effet. Lors d'une conférence de presse qu'il a donnée récemment, le ministre de la Santé publique a demandé instamment aux communes d'adopter un règlement. A cette

Voor het eerst sinds jaren slaagt de stad Gent erin om al de rituele slachtingen te laten plaatsvinden in het dichtstbijzijnde slachthuis. De stad zelf heeft geen slachthuis meer. Het dichtstbijzijnde slachthuis werd afgehuurd. Er is voldoende capaciteit. De slachtingen kunnen volgens de wet en met respect voor de godsdienst verlopen. Groot was echter mijn verbazing te moeten vernemen dat een van de dames die u op de persconferentie flankeerden er als de kippen bij was om te verklaren dat die regeling een ware kaakslag is voor de hele moslimgemeenschap in Gent. Mijnheer de minister, in Gent weet men niet meer wat te doen. Ik verwacht van u duidelijkheid. Vindt u dit een goede regeling? Zo ja, zult u deze regeling aan de moslimgemeenschap kenbaar maken?

occasion, deux parlementaires écologistes étaient à ses côtés. La Ville de Gand a réussi pour la première fois à louer l'abattoir le plus proche pour les besoins de la fête du sacrifice mais une dame qui se trouvait aux côtés du ministre lors de sa conférence de presse a qualifié la mesure prise de camouflet pour tous les musulmans de Gand. Comment bien faire? Gand a-t-elle adopté un bon règlement? Dans l'affirmative, le ministre le communiquera-t-il à la communauté musulmane?

14.02 Minister **Jef Tavernier**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Schalck, ik moet u niet vertellen dat het slachten volgens de ritus – de moslimgemeenschap verkiest deze terminologie boven de rituele slachtingen – een delicaat probleem is. Mijn voorganger en ikzelf zitten wat dat betreft op dezelfde lijn. Op de normale slachtpraktijk, in casu slachten onder verdoving, is er een uitzondering in het kader van het slachten volgens de ritus. Dit kan niet in thuis-slachtingen, zeker niet in een stad. Thuis-slachtingen zijn in de wet zeer nauwkeurig omschreven. Alleen degene die zelf een schaap heeft gekweekt kan het voor eigen gebruik thuis slachten. Iemand die een schaap koopt, kan het dier niet bij hem thuis slachten. Alleen reeds omwille van de hygiëne kunnen thuis-slachtingen niet in een stad. Zeker niet op grote schaal.

14.02 **Jef Tavernier**, ministre: Les abattages rituels sont un problème délicat. Il est prévu une exception à la pratique normale, c'est-à-dire l'abattage sous anesthésie, pour les abattages rituels, lesquels sont interdits à domicile, à plus forte raison en ville et a fortiori à grande échelle. C'est la raison pour laquelle nous avons prévu la possibilité de procéder à ces abattages dans des abattoirs agréés. Certaines communes, comme Gand et Malines, ont conclu des accords avec les musulmans et avec un abattoir proche. Je souscris à cette solution. Toutefois, il convient de garantir une capacité d'abattage suffisante et, si nécessaire, un lieu d'abattage temporaire. Je déplore que certaines communes ne fassent pas le moindre effort et optent pour la solution de facilité qui consiste à accorder des autorisations d'abattage à domicile. Manifestement, Gand a trouvé une capacité suffisante à Eeklo et je constate donc que cette ville s'est efforcée de trouver une bonne solution.

Wij dringen erop aan dat de mogelijkheid van slachten volgens de ritus zou plaatsvinden in de erkende slachtplaatsen, in casu de erkende slachthuizen. Ik stel vast dat een aantal gemeenten en steden serieuze inspanningen hebben gedaan. Zij hebben afspraken gemaakt, enerzijds met erkende slachthuizen en, anderzijds, met de moslimgemeenschap. Ik vermeld onder meer Mechelen en Gent. Het is niet omdat het slachthuis zich een paar kilometers buiten de gemeente bevindt dat er geen mogelijkheid is om deze regeling toe te passen en goede afspraken te maken. Ik steun deze regeling volmondig. Het slachthuis moet wel over voldoende capaciteit beschikken. Indien dit niet het geval is omdat een groot aantal slachtingen op 2, 3 dagen moet plaatsvinden, moet men overwegen een vergunning voor een tijdelijke slachtvloer aan te vragen. Als er voldoende capaciteit is, moet dit niet gebeuren. Ik betreur dat een aantal gemeenten en steden met een belangrijke moslimpopulatie geen inspanningen doet om afspraken te maken met het slachthuis of geen tijdelijke slachtvloer aanvraagt en uit gemakzucht toestemmingen voor thuis-slachtingen aflevert.

Als u het mij vraagt, indien Gent meent voldoende capaciteit te hebben in het slachthuis van Eeklo, dan denk ik dat Gent een goede oplossing heeft nagestreefd. Op andere plaatsen en tegenover andere personen heb ik dat ook al duidelijk gezegd.

14.03 **Daan Schalck** (SP.A): Mijnheer de minister, uw antwoord verheugt mij. Ik hoop dat alle verantwoordelijke politici, ook van uw partij, die boodschap vanaf heden dan ook eendrachtig naar buiten

14.03 **Daan Schalck** (SP.A): Cette réponse me réjouit. J'espère que tous les responsables

zullen dragen en daarover geen twijfel laten bestaan. Misschien moeten wij volgende week wel eens gaan kijken, samen met een aantal mensen uit onze regio, of er daar wel voldoende capaciteit is. Als u mij daartoe uitnodigt, zal ik u daarbij graag vergezellen.

politiques seront aussi clairs à ce sujet.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Regeling van de werkzaamheden

15 Ordre des travaux

De **voorzitter**: Omdat minister Verwilghen nog verplichtingen heeft in de Senaat, heeft hij mij gevraagd om als eerste het wetsontwerp houdende de oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties te behandelen.

Wetsontwerpen

Projets de loi

16 Wetsontwerp houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties (2117/1 tot 7)

16 Projet de loi portant création d'un Organe Central pour la Saisie et la Confiscation et portant des dispositions sur la gestion à valeur constante des biens saisis et sur l'exécution de certaines sanctions patrimoniales (2117/1 à 7)

Het wetsontwerp regelt aangelegenheden bedoeld in de artikelen 77 en 78 van de Grondwet.

Le projet de loi règle des matières visées aux articles 77 et 78 de la Constitution

Overeenkomstig artikel 62, 2, lid 2, van het Reglement worden de bepalingen die ressorteren onder artikel 77 van de Grondwet uit het wetsontwerp gelicht.

Conformément à l'article 62, 2, alinéa 2, du Règlement, les dispositions relevant de l'article 77 de la Constitution sont disjointes du projet de loi.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

16.01 Guy Hove, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

16.01 Guy Hove, rapporteur: Je renvoie à mon rapport écrit.

16.02 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, het ontwerp dat vandaag aan de Kamer wordt voorgelegd, is een bijzonder belangrijke schakel in een politiek die reeds geruime tijd wordt gevolgd in het kader van het beheersen van de georganiseerde misdaad, de georganiseerde fraude en ook de witteboordencriminaliteit.

16.02 Hugo Coveliers (VLD): Ce projet de loi constitue un maillon particulièrement important de la politique de maîtrise de la criminalité organisée, de la fraude et de la criminalité en col blanc. Des études démontrent à quel point il est important que le crime ne soit pas récompensé. Il faut non seulement confisquer les gains issus de la criminalité, mais aller plus loin encore, en frappant financièrement les criminels (ce

Enige tijd geleden is er trouwens reeds een belangrijke studie gemaakt door een aantal politiemensen. In deze studie zei men dat de misdaad niet mag lonen. Met andere woorden, het is van het allergrootste belang dat men niet alleen de winsten, die occasioneel uit een misdrijf voorkomen, in beslag zou kunnen nemen. Men zou eventueel ook moeten kunnen overgaan tot grotere inbeslagnames.

In onze buurlanden geeft men een naam aan een dergelijke wetgeving. In Nederland bijvoorbeeld noemt men die wet de "kaalplukwetgeving". Het eerste deel van de trilogie van deze wetgeving bestond daar trouwens in een vergroting van de mogelijkheid tot inbeslagname van met criminele activiteiten verworven inkomsten evenals van de opbrengsten ervan.

Het is evident dat er vaak heel wat tijd verloopt tussen de inbeslagname en het eventuele uiteindelijke vonnis. Het is evenzeer evident dat het niet zo is dat de inning van de in beslag genomen goederen gemakkelijk kan worden gerealiseerd. Ik heb het hier bijvoorbeeld over een aantal waardedocumenten, die in beslag kunnen worden genomen. Het gaat bijvoorbeeld ook over een aantal onroerende goederen, die in beslag kunnen worden genomen. Er zijn ook andere elementen. Zo is er reeds een oplossing gevonden voor de voertuigen. Die oplossing betreft voertuigen die in beslag kunnen worden genomen en die nog bruikbaar zijn voor de politiediensten.

De realisatie van deze vermogens is ook een van de bedoelingen van de tekst die voorligt. De realisatie moet op de meest optimale manier gebeuren. Ze mogen niet zomaar zonder boe of ba publiek worden verkocht. Daarom wordt er in België een centraal orgaan voor de inbeslagname en verbeurdverklaring opgericht. Dit orgaan kan worden vergeleken met wat men in Nederland de BOOM noemt, het Bestuur Ontneming Openbaar Ministerie. Dit centraal orgaan heeft in feite twee taken. Een eerste taak is adviesverlening aan de magistraten die de inbeslagname hebben gedaan. Zij zijn dus ook verantwoordelijk voor die inbeslagname. Het centraal orgaan moet ook advies verlenen aan de griffiers, bij wie eventueel in beslag genomen goederen zouden worden gedeponneerd. Als tweede taak kan het centraal orgaan ook overgaan tot de realisatie van deze goederen, mits een aantal voorwaarden zijn vervuld. Op die voorwaarden wil ik niet dieper ingaan; u kan ze lezen in het verslag van de heer Hove.

Het is uiteraard mogelijk dat aan het einde van de procedure blijkt dat de rechtbank – vrij en onafhankelijk – ten gronde beslist dat de inbeslagname ten onrechte was. In dat geval zal het de Staat zijn die zal moeten overgaan tot teruggave van de waarde van de goederen, vermeerderd met de eventuele intresten.

Ik zou nog op een tweede element willen wijzen. Dat element is belangrijk in de evolutie ...

(Vanuit de tribune worden pamfletten gegooid)
(Des tracts sont jetés de la tribune)

Dat is waarschijnlijk iemand die met een inbeslagname is geconfronteerd.

(...)

De **voorzitter**: Mijnheer Coveliers, doet u maar verder.

16.03 **Hugo Coveliers** (VLD): Ik denk dat deze opposant zich van onderwerp vergist. Hij vergist zich ook van zaal.

(...)

que l'on appelle "kaalplukken" aux Pays-Bas).

Il faut augmenter les possibilités de saisie des revenus issus de la criminalité et des profits qui en découlent. Compte tenu du fait que beaucoup de temps s'écoule souvent entre la saisie et le jugement définitif, il faut créer un organe central pour la saisie et la confiscation, et des règles doivent être établies pour la gestion de ces biens confisqués. Cet organe doit conseiller les magistrats qui ont ordonné la saisie et les greffiers et, moyennant le respect de certaines conditions, aider à la réalisation de ces biens. Si le tribunal juge finalement que la saisie n'était pas justifiée, l'Etat devra rembourser la valeur des biens et les intérêts.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Hoorebeke, u gaat toch niet zeggen dat de heer Coveliers die mensen heeft geprovoceerd door zijn aanblik.

Mijnheer Coveliers, gaat u door.

16.04 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik vind dat het ergste dat kan gebeuren is dat iemand je onverschillig laat. Die man zal nu wel ergens verhoord worden. Dat hoop ik toch. Dat zal wel gebeuren als de wetten worden toegepast. Hij zal misschien enige tijd hier moeten blijven, als de wetten toegepast worden.

De **voorzitter**: Dat zal zo zijn.

16.05 Hugo Coveliers (VLD): Ik heb nooit iets naar beneden gegooid van hierboven. Ik zou het erger vinden als ik hem onverschillig zou laten dan wanneer ik hem provoceer.

16.05 Hugo Coveliers (VLD): Je me réjouis de constater que je ne laisse pas les gens indifférents.

16.06 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer Coveliers, ik treed u volkomen bij. Waar u later ook nog zult zitten, u hebt één groot voordeel, niemand laat u onverschillig. Overal waar u komt, laat u sporen na.

16.06 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): C'est une qualité que vous avez sans conteste, quelle que soit l'assemblée au sein de laquelle vous siégez!

16.07 Hugo Coveliers (VLD): Collega Van Hoorebeke, ik zou ontroerd zijn als ik hier nog niet zo lang zou zitten. Laten we verdergaan met wat men in het Frans "Revenons à nos moutons" noemt, de verbeurdverklaring van de goederen.

16.07 Hugo Coveliers (VLD): L'Office central pour la saisie et la confiscation s'intègre au sein du ministère public et ne dispose donc pas de la personnalité juridique *sui generis*. Le fait de confier la direction de cet organe aux magistrats améliorera sans aucun doute la communication avec les magistrats sur le terrain.

Collega's, het is in deze tekst ook belangrijk dat dit centraal orgaan voor inbeslagneming gesitueerd wordt binnen het openbaar ministerie. Het krijgt dus geen rechtspersoonlijkheid. Het wordt binnen het openbaar ministerie gesitueerd. Ik ga hier niet opnieuw de hele theorie van het verminderen of beter gezegd het veranderen van de taak van de onderzoeksrechter na het gerechtelijk onderzoek naar voren brengen, al zou dit de plaats kunnen zijn. Dit is echter opnieuw een bewijs dat deze evolutie duidelijk aan de gang is. Dit is ook belangrijk omdat geacht werd dat een centraal orgaan geleid en gevormd door magistraten beter zou kunnen communiceren met de magistraten te velde – dat is de hoofdzaak – de parketmagistraten en de magistraten van het federale parket.

Cette proposition de loi constitue une étape importante vers un contrôle du crime organisé. Nous l'adopterons avec grand enthousiasme.

Dit voorstel is overigens unaniem goedgekeurd, als ik mij niet vergis, mijnheer de verslaggever, mijnheer de voorzitter van de commissie voor Justitie. Ik denk dan ook dat dit voorstel een belangrijke stap is. Het is een van de vele stappen die reeds gezet zijn in het kader van de beheersing van de georganiseerde misdaad. Het is een voorstel in afwachting van een aantal andere stappen die zullen moeten worden gezet vermits deze vorm van criminaliteit permanent dient getoetst te worden. Er zal een permanente evaluatie van de wetgeving nodig zijn.

Wij zullen dan ook met veel enthousiasme – met nog een groter enthousiasme dan waarmee de man daarnet de papertjes naar omlaag gooide – deze wet goedkeuren.

De **voorzitter**:

Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2117/6 (aangelegenheid bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2117/6)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2117/6 (matière visée à l'article 77 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2117/6)**

Het wetsontwerp telt 29 artikelen.
Le projet de loi compte 29 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 29 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 29 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 2117/7 (aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2117/7)**

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 2117/7 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2117/7)**

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen en het koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant le Code d'instruction criminelle, la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs et l'arrêté royal du 28 décembre 1950 portant règlement général sur les frais de justice en matière répressive".

Het wetsontwerp telt 9 artikelen.
Le projet de loi compte 9 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 9 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 9 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

17 Wetsontwerp betreffende de werving van de militairen en het statuut van de militaire muzikanten en tot wijziging van verschillende wetten van toepassing op het personeel van landsverdediging (2185/1 tot 4)

17 Projet de loi relatif au recrutement des militaires et au statut des musiciens militaires et

modifiant diverses lois applicables au personnel de la défense (2185/1 à 4)**Algemene bespreking**
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

17.01 Mirella Minne, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère au rapport écrit.

17.01 Mirella Minne, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, u bent van de oppositie, ik geef u als eerste het woord.

17.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de titel van het wetsontwerp dat vandaag voorligt is een beetje misleidend. Het wekt de indruk dat het hier bijna uitsluitend gaat over het statuut van de militaire muzikanten maar de toeters en bellen van dit ontwerp verhullen de werkelijkheid. De regering wil immers met dit ontwerp de krijgsmacht openstellen voor Europeanen, niet-Belgen. Hiermee omzeilt de regering de daarvoor noodzakelijke wijziging van de Grondwet.

Daarmee is meteen ook de meest fundamentele kritiek op dit ontwerp geformuleerd. Eens te meer staan we met de oppositie niet alleen in onze kritiek. Ook de Raad van State is vernietigend over deze bepalingen. Zelfs binnen de meerderheid zijn er bijzonder kritische stemmen te horen en dan zeker over de gevolgen hiervan voor de cruciale taalverhoudingen binnen de krijgsmacht. Als een volmaakte tamboer-majoor marcheert de minister van Defensie verder onder het motto: "C'est le ton qui fait la musique."

Het artikel 8 van de Grondwet bepaalt dat een sollicitant slechts kandidaat-militair kan worden als hij Belg of burger is van een lidstaat van de Europese Unie. Wij met de christen-democraten stellen uitdrukkelijk dat we daar principieel niet tegen zijn voor zover het inderdaad onderdanen zijn van een EU-lidstaat. In de evolutie naar een Europese defensie lijkt dit niet meer dan vanzelfsprekend. De maatregelen, die de Europese defensie vooruit moeten helpen, en de regering, die deze maatregelen moet nemen, staan niet boven de Grondwet. Daar ligt het eerste probleem.

Het advies van de Raad van State is hierover bijzonder duidelijk. Het bewuste artikel van de Grondwet bepaalt dat alleen Belgen tot de burgerlijke en militaire bedieningen benoembaar zijn, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden bepaald. Die grondwetsbepaling beperkt de toegang tot de krijgsmacht voor personen met Belgische nationaliteit. Van dit principe kan bij wet worden afgeweken voor bijzondere gevallen. Dit artikel 10 is een van de oudste artikelen van onze Grondwet en het verwijst naar het ontstaan van het jonge België waarbij de in vorming zijnde krijgsmachten wel eens een beroep moesten doen op buitenlandse militairen om de jonge Staat te beschermen tegen indringers.

De regering ziet met dit ontwerp af van al deze bijzondere gevallen en wil alle soorten betrekkingen binnen de krijgsmacht openstellen

17.02 Pieter De Crem (CD&V): Le titre de ce projet de loi est trompeur. Le gouvernement ne souhaite pas seulement modifier le statut des musiciens militaires; il aurait également l'intention d'ouvrir les rangs de l'armée aux étrangers originaires des Etats membres de l'Union européenne. Le gouvernement contourne ainsi l'obligation de révision de la Constitution.

L'avis du Conseil d'Etat est destructeur et ce projet de loi ne fait pas non plus l'unanimité au sein de la majorité. L'avis du Conseil d'Etat est en effet clair: la loi fondamentale dispose que seuls les Belges peuvent accéder aux emplois civils et militaires, à l'exception de certains cas particuliers réglés par la loi.

Le gouvernement renonce à toutes les dispositions spéciales et souhaite ouvrir toutes les fonctions militaires aux étrangers. Le CD&V n'est pas fondamentalement opposé à l'accès des citoyens de l'UE à l'armée mais nous estimons que toutes les mesures à mettre en œuvre dans ce cadre doivent respecter la Constitution. Pour concrétiser son projet, le gouvernement doit réviser l'article 10 de la Constitution.

La clé de répartition 60/40 est toujours d'application à l'armée. Il ne peut être dérogé à cette règle. Arguer que la pratique est tout

voor Europeanen, niet-Belgen. Het gaat niet alleen over een bepaalde categorie van betrekkingen maar over alle betrekkingen. Als dit de bedoeling zou zijn – dit hebben we niet kunnen ontwaren uit de verschillende soorten inleidingen – dan moet eerst het artikel 10, tweede lid, tweede zin van de Grondwet worden gewijzigd. Die uitzonderingssituaties moeten gespecificeerd worden en de eerste uitzonderingssituatie is de 60/40-taalverhouding in het leger. Deze verhouding is wellicht het enige ongeschreven grondwetsartikel van dit land. Om die reden vinden wij het bijzonder belangrijk dat er niet wordt getornd aan die uitzonderingssituaties. Die 60/40-verhouding is immers een heel duidelijke weerspiegeling van de Belgische bevolking.

Dat de praktijk nu anders is – het eeuwig terugkerende argument – is voor ons natuurlijk geen argument om de wettelijke verhoudingen zo maar te gaan aanpassen. De rekrutering van Walen en Vlamingen is immers evolutief: de verhoudingen kunnen gemakkelijk wijzigen, afhankelijk van de maatschappelijke en de sociaal-economische context.

Een argument dat bijzonder vaak terugkeerde, maar niet altijd goed geargumenteed was in heel deze discussie, is de situatie in het buitenland. Men mag niet vergeten dat de situatie in Spanje, Frankrijk of Duitsland wel degelijk verschillend is. Er werd gemakshalve heel vaak naar een aantal andere EU-lidstaten verwezen, maar de verwijzing begint al met een scheefgelopen vergelijking. Enerzijds is de militaire carrière in die landen – we hebben de mogelijkheid gehad dat op meerdere tijdstippen te onderzoeken – veel aantrekkelijker. Dat is natuurlijk een grote vaststelling: in deze regeringsperiode zijn inzake de aantrekkelijkheid van de militaire carrière omzeggens geen maatregelen genomen. Ze is veel aantrekkelijker in de mate dat de aantrekkelijkheid van een carrière kan worden gemeten in functie van de loopbaan en de verloning en de promotiekansen en de mobiliteitsmogelijkheden, en niet via niet-participatie aan internationale operaties. Wellicht dat dit in België het meest aantrekkelijke is aan de carrière bij de krijgsmacht.

Anderzijds hebben we natuurlijk ook te maken, behoudens het inhoudelijke en functionele aspect van de militaire carrière in de EU-lidstaten, met het feit dat er in andere landen een homogeen taalgebied is. Het is dus onmogelijk om de situatie van het Belgische leger te gaan vergelijken met die van de Franse strijdkrachten, van de Italiaanse strijdkrachten, van de Spaanse of Duitse strijdkrachten, omdat het homogene taalgebied hen in een heel bijzondere, specifieke situatie brengt. Of, beter gezegd, omgekeerd: het is ons land met zijn specifieke taalverhouding en taalsituatie dat elke vergelijking onmogelijk maakt. Zelfs in landen met andere taalverhoudingen is het zo dat er een homogene, uniforme gebruikstaal is.

Laat er geen misverstand over bestaan: wij zijn gekant tegen het openstellen van het leger voor vreemdelingen, wanneer dit zou gebruikt worden als een hefboom voor integratie. Naast de manifeste, ogenblikkelijke schending van de 60/40 verhouding is dit de onderliggende drive, de onderliggende stroom van heel dit ontwerp, namelijk dat dit een hefboom voor integratie zou zijn. De minister heeft heel duidelijk ernaar verwezen dat eigenlijk de

autre ne constitue pas un argument justifiant une modification de la loi. Un autre argument qui a été avancé concerne la situation à l'étranger. Celle-ci est pourtant tout autre en Espagne et en France par exemple. La carrière militaire y est bien plus intéressante sur le plan de la rémunération et des possibilités d'avancement. En outre, ces pays constituent des zones linguistiquement homogènes. Il est donc impossible de comparer leur situation avec la nôtre.

En permettant aux étrangers d'accéder à un emploi au sein de nos forces armées, non seulement on enfreint la règle de répartition linguistique des 60/40 mais on fait jouer à l'armée un rôle qui ne lui convient pas, c'est-à-dire celui de vecteur d'intégration et d'immigration. Je dis immigration car c'est bien cela, l'ambition inavouée que nourrit le ministre de la Défense.

Qui plus est, cette mesure est contraire à la Constitution et à la réglementation européenne. La Cour européenne de Justice prévoit explicitement une dérogation au Traité de Rome en matière de libre circulation des travailleurs dans l'Union européenne lorsqu'il s'agit d'emplois à l'armée, à la police, dans la magistrature et dans la diplomatie. La position du Conseil d'Etat à cet égard est également dénuée de toute équivoque puisque, dans un de ses avis, il a dit que toutes les dispositions permettant aux étrangers d'accéder à des emplois dans l'armée devaient être supprimées.

Nous devons faire preuve de la plus grande prudence en cette matière. Sinon, nous risquons d'être bientôt aux prises avec des problèmes de communication interne et de commandement au sein de nos forces armées, et

toetreding van eerst niet-Europeanen, waarop hij terugkwam, maar van niet-buiten-Europeanen een hefboom van integratie zou zijn. Dat is natuurlijk een fundamenteel verkeerde aanpak. Nog slechter zou het zijn zoals in het oorspronkelijke voorstel, dat het laten springen van deze voorwaarden een instrument van migratie zou zijn. Dat was eigenlijk het oorspronkelijke plan waarop werd teruggekomen onder zware druk van een aantal meerderheidspartijen. De evolutie van dit ontwerp is te komen van een voorstel tot een instrument van migratie naar een hefboom van integratie. Er zijn andere mogelijkheden en er moeten andere doelstellingen zijn wanneer we het hebben over migratie, wanneer we het hebben over integratie. De Belgische krijgsmacht kan daarvoor niet het vehikel of zeker nooit het lijdend voorwerp zijn. Het zou een bijzonder nefaste redenering zijn. We hebben die redenering ook in andere dossiers – ik zal er nu niet te lang bij stilstaan – tot stand zien komen, heel in het bijzonder bij de snelbelgwet en de regularisatie van de illegalen.

Het openstellen van de krijgsmacht voor vreemdelingen is trouwens niet alleen in strijd met de Grondwet. Ik wil uw aandacht vestigen op het feit dat we hier te maken hebben met een manifeste ongrondwettelijkheid. Dit kan dus niet gebeuren zonder de Grondwet te veranderen. Het is echter ook in strijd met de Europese regelgeving. Ik zie dat de paars-groene regering zich veel moeite getroost om van Europa niet alleen een droom, maar ook een werkelijkheid te maken, opdat de Europese regelgeving voortdurend zou kunnen interfereren in onze dagdagelijkse wetgeving en, meer nog, in de plaats ervan zou kunnen komen. Het artikel 39 van het Verdrag van Rome, dat tot nader order nog altijd van toepassing is, voorziet in het vrije verkeer van werknemers binnen de Unie. Het voorziet echter evenzeer in een afwijking wanneer het gaat over betrekkingen in overheidsdienst.

Het Europese Hof van Justitie heeft net zoals onze Raad van State hieraan in verscheidene arresten een echt restrictieve interpretatie gegeven. Het is een terugplooiende interpretatie. Het is geen open interpretatie maar een naar sluiting neigende interpretatie. Die afwijking slaat in het bijzonder op betrekkingen bij de krijgsmacht, de politie, de magistratuur en de diplomatie. Dat wil dus zeggen dat betrekkingen zoals deze, en de betrekkingen waarover wij het hier hebben, bij de krijgsmacht, afgezien van hun rang of hun graad, in beginsel niet onder het vrije verkeer van werknemers vallen. Dat is een bijzonder belangrijk gegeven, dat we ten overvloede hebben benadrukt tijdens de bespreking in de commissie, maar waarvoor er een oorverdovende stilte heerste op de regeringsbanken en op sommige meerderheidsbanken.

De conclusie van de Raad van State is zeer duidelijk. Ik wil ze u aanhalen, citeren, benadrukken, in de oren laten knopen, ze nogmaals benadrukken, omdat men niet anders kan dan de kritiek van de Raad van State ter harte te nemen. Ik citeer: "De bepalingen waarbij militaire betrekkingen algemeen worden opengesteld voor niet-Belgen, in het bijzonder voor burgers van de EU, moeten vervallen". Ik denk dat er geen interpretatiemogelijkheid kan bestaan over de zinsnede "Die bepalingen moeten vervallen". Dat is ook onze mening. Vooraleer een dergelijke ingrijpende wijziging wordt aangebracht aan de organisatie van de krijgsmacht, moet eerst de Grondwet worden gewijzigd, zodat alle interpretatieve conflicten met zowel de Grondwet als met het Europees recht worden voorkomen.

nous contribuerons de facto à franciser notre armée ainsi qu'à vider de sa substance la nationalité belge.

Jusqu'à nouvel ordre, la Défense est toujours une compétence fédérale. C'est pourquoi notre groupe n'adoptera pas ce projet de loi. Et si nous en sommes désolés, c'est uniquement pour les musiciens qui se verront ainsi privés d'un meilleur statut. Mais nous ne tomberons pas dans le piège tendu par le ministre de la Défense.

Ik verheel u namens onze fractie dus niet dat er drie belangrijke gevaren zullen opduiken wanneer hier niet met de grootste omzichtigheid wordt te werk gegaan. Het eerste operationele beletsel is het probleem van de interne communicatie en de bevelvoering, die reeds nu in de Belgische krijgsmacht soms een bijzonder groot probleem vormt. Het tweede beletsel is de verfransing de facto van het Belgisch leger. Het derde beletsel is de uitholling van de Belgische nationaliteit.

Wij, christen-democraten, willen streven – het is meer dan een streven, het is een engagement, een bedoeling en een finaliteit – naar een Europese defensie. Tot nader order blijft Defensie, 's lands verdediging, een exclusief nationale bevoegdheid. We zullen daarom dit ontwerp niet goedkeuren. Dat is wellicht jammer voor de militaire muzikanten die dankzij dit ontwerp een beter statuut wilden verkrijgen.

De minister heeft het eigenlijk sluiks gespeeld maar wij zullen niet in de val trappen. De paars-groene symfonie van het Belgische leger heeft er met dit ontwerp nog maar eens een bijzonder slechte partituur bij.

17.03 Josée Lejeune (MR): Monsieur le président, madame la ministre, messieurs les ministres, chers collègues, les ministres de la Défense sont tous, ou presque, confrontés à un problème récurrent: celui de la qualité et de la quantité des recrues qui désirent s'engager dans les Forces armées de leurs pays. Les solutions qui sont à leur disposition sont limitées: des campagnes de publicité attractives dans les médias, l'augmentation significative des soldes versés aux militaires, l'entretien d'un lien fort entre l'armée et la Nation à travers un service de réserves performant et de manifestations qui expliquent au citoyen le rôle de l'armée, l'organisation d'un maillage serré de maisons de la Défense ou de bureaux de recrutement et de l'information.

Monsieur le ministre, vous avez personnellement défendu dans les médias le rôle et la place de l'armée dont vous êtes, par votre fonction, l'ambassadeur, l'image, le meilleur instrument de promotion. Il semble pourtant que les résultats ne sont pas probants. Et chaque ministre, quelles que soient les mesures qu'il ait prises, doit admettre qu'elle n'attire plus ou plutôt pas assez.

On peut estimer que les recrues se regroupent en trois catégories.

La première, des jeunes extrêmement motivés par le métier des armes par tradition familiale ou l'amour du risque et ceux qui suivent une vocation. Ils représentent en moyenne de 10 à 15% de la masse des recrues. A côté de cette première catégorie, les autres recrues sont motivées par des considérations d'ordre économique.

La deuxième, il y a ceux que l'on peut appeler les profils actifs: assez bien formés, attirés par l'intérêt du travail, la stabilité de l'emploi et la rémunération. La possibilité de mieux les cibler à travers une transparence accrue entre les besoins de l'armée et l'offre de compétences doit être réalisée. L'armée doit peut-être mieux afficher ses besoins en termes de compétences techniques. Elle doit mieux définir les postes à pourvoir lorsqu'ils nécessitent une

17.03 Josée Lejeune (MR): Het leger kampt voortdurend met problemen om voldoende bekwame rekruten aan te trekken. Een oplossing ligt niet voor de hand, want de aantrekkingskracht van het leger is benedenmaats. Van de jonge mensen die nu in dienst komen, is niet meer dan 15% gemotiveerd. Misschien zou het leger er wel in slagen actieve, goed opgeleide en gemotiveerde mensen aan te trekken indien het de vereiste bekwaamheden en de te begeven betrekkingen duidelijker zou omschrijven.

Het leger moet de potentiële kandidaten op een meer gerichte manier over de streep halen.

Er moet een koninklijk besluit worden genomen om uw wetsontwerp over de werving aan te vullen. Het ontwerp is in de eerste plaats bedoeld als codificatie, maar moet ook vruchten afwerpen. Volgens artikel 8 van het wetsontwerp zal België vrijwilligers uit de veertien EU-landen tot zijn leger toelaten. Wij vragen ons af wat het resultaat van die maatregel zal zijn en of de aantrekkingskracht van het leger er wel zal bij varen.

formation complémentaire ou spécifique. Même si l'armée prend le temps de former les cadres dont elle a besoin, elle pourrait sans doute améliorer la lisibilité de sa politique de recrutement en affichant plus clairement les postes à pourvoir dans ses différentes composantes et ses différents services techniques.

Enfin, il y a ceux que l'on peut qualifier de jeunes passifs: peu formés malheureusement, qui n'ont pas trouvé de travail dans leur région et qui trouvent un refuge sous l'uniforme.

Monsieur le ministre, il faut donc affiner, d'une part, la manière dont l'armée veut séduire les candidats potentiels et afficher plus clairement ses besoins. Votre projet est un véritable travail de codification, rassemblant en un seul document des textes épars, rationalisant et simplifiant des procédures. Un arrêté royal doit venir compléter ce projet de loi. Nous serons évidemment attentifs à sa réalisation et à son contenu. Nous vous interrogerons en commission pour en connaître plus précisément la teneur. Notre vœu, monsieur le ministre, est que les deux textes importants de cette législature sur cette matière – le texte sur la réserve et ce projet de loi sur le recrutement –, puissent porter concrètement leurs fruits. Nous désirons que l'armée attire, que l'armée passionne, que l'armée puisse recruter du personnel de qualité, qui met au centre de ses préoccupations professionnelles la défense de notre Nation et de l'Europe et qui puisse enraciner la place de l'armée dans l'esprit de nos concitoyens.

L'article 8, alinéa 2, est symbolique à cet égard. Je le cite: "Pour pouvoir acquérir la qualité de candidat militaire, le postulant doit être belge ou être citoyen d'un pays membre de l'Union européenne". Cette disposition, monsieur le ministre, est sans doute la plus emblématique de ce projet de loi. La Belgique va donc ouvrir les portes de son armée à des volontaires de 14 pays de l'Union européenne puis, à partir du 1er mai 2004, à ceux des 10 pays qui vont rejoindre l'Union. Il y a un consensus sur cette disposition mais il n'y a pas de consensus pour aller beaucoup plus loin. Nous sommes donc vivement intéressés par l'effet de cette mesure et son degré d'attractivité.

Des amendements ont été introduits, permettant aux chômeurs indemnisés de pouvoir effectuer un stage à l'armée et créant un service civil, un service civique, un service volontaire au sein de la Défense nationale. Nous avons défendu cette idée dans une proposition de loi et nous désirons étendre ce concept de stage ou de service volontaire dans les autres administrations. Sur ces nouvelles formules, monsieur le ministre, intégration de ressortissants de l'Union européenne dans l'armée belge et possibilité de stage au sein de la Défense nationale, nous désirons savoir quelles sont les mesures arrêtées par votre cabinet pour faire partager ces informations au sein de la population et dans les pays concernés.

Enfin, monsieur le ministre, vous devrez également défendre votre projet au Sénat et les dispositions concernant les trois orchestres militaires seront sans nul doute à nouveau évoquées. Si nous approuvons l'ensemble de votre projet, nous espérons vivement que les mesures ainsi arrêtées portent leurs fruits. Nous sommes plus réservés sur la partie du projet concernant les musiques militaires. Nous étions favorables à l'idée de garder une spécificité pour la

Er werden amendementen aangenomen waardoor werklozen de kans krijgen stage te lopen in het leger en waardoor een burgerschapsdienst werd ingesteld binnen Landsverdediging. Wij wensen dat principe uit te breiden tot andere administraties.

Welke maatregelen zal u nemen om die informatie bij ons en in de betrokken landen te verspreiden?

Wat het deel van het wetsontwerp betreft dat aan de militaire muziekkapellen is gewijd, betreuren we dat geen specifieke regeling voor de muziekkapel van de Gidsen werd behouden. Dat had een beloning kunnen zijn voor de kwaliteit van hun werk.

Desondanks zullen we dit wetsontwerp steunen.

Musique des Guides, quelle que soit la solution trouvée. Ce ne fut pas le cas, malheureusement, et nous le déplorons. Non par conservatisme, monsieur le ministre, mais parce que nous sommes attachés à un certain sens du mérite et de l'effort récompensé, et surtout à une volonté de perfectionnement. Nous considérons qu'appartenir à une certaine élite n'est pas un défaut majeur. Récompenser justement le travail et la qualité, admettre un talent supérieur quand celui-ci est avéré ne nous semble pas une tare. Néanmoins, nous soutiendrons votre projet.

17.04 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, collega's, dit wetsontwerp is een vrij eigenaardig (...) wetgevend werk, want als men de titel leest, zou men denken dat het over muziek gaat. Het gaat over heel wat meer dingen. Het is een vlag die heel veel ladingen dekt.

Uiteraard staan in dit wetsontwerp een aantal zeer goede zaken, die reeds lang moesten worden geregeld en waar we ons volledig kunnen achterzetten. Bij een aantal zaken heb ik uiteraard mijn bedenkingen en er zijn zaken waar ik ronduit tegen ben. Ik meen dat het echt niet gepast is om sommige zaken op zo'n manier door het Parlement te sluizen.

Mijn uiteenzetting sluit uiteraard aan bij het betoog van de heer De Crem. Wij hebben de indruk dat de minister zijn willetje wou doordrijven en dat liefst op een manier wou doen dat het zo weinig mogelijk opviel. Tussen een partituur schuift men gewoonweg het ontwerp voor een nieuw vreemdelingenlegioen.

Ik weet dat er een evolutie is op het vlak van de krijgsmacht en dat België altijd een voortrekker is geweest voor een Europese krijgsmacht, maar dit is de zaak omkeren. Ik denk niet dat wij enige inbreng hebben in een te vormen Europese krijgsmacht door zelf allerlei kandidaten weg te halen in andere landen. Ik denk ook dat het openstellen van de krijgsmacht voor vreemdelingen een vrij overroepen zaak is. Ik kan mij niet voorstellen wie geïnteresseerd zal zijn om bij de Belgische krijgsmacht te komen. Onze buurlanden zitten met een gelijkaardig probleem. Het beroep heeft aan imago ingeboet. Dat is nu eenmaal eigen aan deze tijd. Ik meen dat het in de eerste plaats de bedoeling moet zijn het imago van het beroep op te krikken. Daarvoor heeft deze regering niets gedaan. Integendeel, gelet op het niveau van investeringen in de laatste jaren, is het beroep nog verder weggedeemsterd. Niemand van onze jeugd is nog geïnteresseerd om bij de krijgsmacht te gaan. Dat is een spijtige evolutie, want door het afschaffen van de burgerplicht is de krijgsmacht teveel verwijderd geraakt van onze burgerlijke samenleving en dit is zeker geen aanzet om daaraan iets te doen. Integendeel, ik denk niet dat het een goed signaal is aan de burgerbevolking dat onze krijgsmacht stilaan wordt geïnfiltreerd door mensen uit andere landen. Ik weet wel – dat is het schaamlapje van de VLD – dat het hier in de eerste plaats om Europese burgers gaat. Dat kan toch niet zo erg zijn, maar ik kan mij moeilijk voorstellen dat wij morgen worden overspoeld door Duitsers, Luxemburgers, Nederlanders of Fransen. Het zullen waarschijnlijk wel meer mensen uit het Zuiden van Europa zijn. Ik vraag mij af in welke taal wij die mensen zullen ontvangen.

De heer De Crem heeft erop gewezen dat het taalevenwicht een

17.04 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Le titre du projet de loi porte à confusion, il s'agit d'une notion qui recouvre beaucoup de choses. Ce projet comporte une série de points positifs mais également d'autres proprement choquants. Le ministre entend imposer ses idées, mais le plus discrètement possible. Il souhaite ouvrir les forces armées aux étrangers et ainsi créer une nouvelle légion étrangère. Il masque ce dessein en combinant son projet avec une révision du statut des musiciens militaires. L'image de nos forces armées est plus mauvaise que jamais et notre jeunesse ne se sent hélas plus appelée à y servir. Ce projet n'est pas de nature à remédier au problème, bien au contraire. Les forces armées seront lentement infiltrées par des Sud-Européens, essentiellement. Il ne s'agit pas seulement d'une mauvaise idée, c'est également une violation de la Constitution, laquelle stipule, en son paragraphe 10, alinéa 2, que seuls les Belges peuvent être nommés au sein des forces armées, sauf les exceptions définies par la loi. C'est d'ailleurs ce qui ressort de l'avis du Conseil d'Etat.

Nous avons présenté un amendement visant à supprimer du projet la disposition relative aux étrangers. Les forces armées doivent être réservées aux Belges.

Ce projet comporte également un certain nombre de mesures valables. Je pense notamment à un statut financier adapté pour les militaires, avec de meilleurs

verworven recht binnen onze krijgsmacht is. Dat zal op deze manier zeker niet kunnen standhouden.

barèmes et une indemnisation en cas d'accident.

Onze Grondwet is vrij duidelijk. De Belgische Grondwet bepaalt in artikel 10, tweede lid dat behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere gevallen door een wet kunnen worden gesteld, alleen Belgen tot militaire bedieningen benoembaar zijn. Dat is vrij duidelijk. Ook de Raad van State heeft dat duidelijk geformuleerd. Wat de minister hier door het Parlement probeert te sluizen, kan niet.

Ce projet ressemble à un collage, une espèce de loi-programme. Il nous est impossible de l'adopter.

Daarom – en wij gaan iets verder dan onze collega's van de CD&V – dienen wij vandaag een amendement in. Wij wensen dat uit het wetsontwerp geschrapt te zien. Wij willen nog altijd dat de krijgsmacht moet voorbehouden zijn aan Belgen. Als we ooit zullen deelnemen aan een Europese defensie is dat op een ander niveau, op een andere plaats en onder andere voorwaarden. Ik denk niet dat wij hier op de juiste weg zijn.

Ik vind het uiteraard spijtig dat wij tegen dit wetsontwerp zullen moeten stemmen. U geeft ons geen andere keuze, mijnheer de minister. Dit is onaanvaardbaar. Dat is spijtig voor een aantal goede zaken die erin staan, want er staat nogal wat in. Het gaat om de meest uiteenlopende zaken, onder andere over de muzikanten, waarover ik in de commissie mijn mening heb geformuleerd.

Zelf muzikant zijnde, kan ik mij inleven in de problematiek van betrokkenen die tevens militairen zijn. Het is dus een gespleten situatie.

De manier waarop wij het probleem willen oplossen, is zeker niet de juiste.

In het ontwerp worden ook aangelegenheden geregeld die belangrijk zijn voor de militairen, zoals bijvoorbeeld het financieel statuut en de aanpassing van de loonbarema's aan het Copernicus-plan, wat uiteraard een goede zaak is. Deze aanpassing is evenwel normaal. Wij hebben altijd gepleit voor een beter loon en dat geldt niet alleen voor vrijwilligers of onderofficieren, maar ook voor officieren.

Het bevat eveneens goede elementen in verband met de vergoeding bij ongevallen. Zelfs voor de samenwonenden wordt een en ander geregeld.

Het is een soort van programmawet, maar jammer genoeg zullen wij tegenstemmen, mijnheer de minister. Ik had liever gezien dat de materies werden opgesplitst, maar u hebt er een amalgaam van gemaakt. U laat ons geen andere keuze.

17.05 Jean-Pierre Grafé (cdH): Monsieur le président, madame et messieurs les ministres, chers collègues, je partage l'appréciation flatteuse que notre collègue Mme Lejeune vient d'émettre quant à la qualité et à la spécificité de la Musique militaire des guides. Mais si l'on veut être crédible en politique, il vaut toujours mieux faire ce que l'on dit, et non pas, après avoir formulé des souhaits express, annoncer que l'on va néanmoins voter le contraire de ce que l'on dit en suivant le point de vue de la majorité arc-en-ciel.

En ce qui concerne le groupe cdH, nous conformerons notre vote à

17.05 Jean-Pierre Grafé (cdH): Ik deel de mening van mevrouw Lejeune met betrekking tot het specifiek karakter van de Muziekkapel van de Gidsen. In de politiek doet men er echter beter aan te handelen overeenkomstig zijn overtuiging. Anders dan bij mevrouw Lejeune, zal ons stemgedrag ons standpunt

ce que nous pensons et nous ne voterons donc pas ce projet.

Monsieur le ministre, je voudrais vous rappeler que je vous ai transmis le 18 décembre 2002 une question écrite au sujet de mon inquiétude face à la façon improvisée et, me semblait-il, totalement inadéquate dont vous vouliez organiser ou précipiter dans l'urgence la délocalisation de la Musique royale des guides de Neder-over-Heembeek vers Heverlee. A cette occasion, je vous posais quatre questions bien précises. Vous m'y avez répondu par la voie du Bulletin des questions parlementaires du 20 janvier 2003 sur la base d'informations que l'on vous a certainement données mais qui s'avèrent inexactes dans les faits, et je m'en étonne. Je suis surpris, en effet, car je connais et j'apprécie votre souci de voir la réalité des choses sur le terrain. Vous allez voir ce qui se passe au Bénin, à Kaboul, à Kinshasa et vous avez raison. Pour ma part, je vous demanderais plus modestement d'aller voir ce qui se passe à Heverlee; c'est moins loin et c'est tout aussi utile.

En effet, vous m'avez répondu ou plutôt on vous a fait répondre: "Les locaux prévus pour l'installation définitive de la Musique royale des guides à Heverlee sont en cours de finition".

Je dois malheureusement vous préciser que la salle de cinéma que vous voulez affecter aux répétitions, en attendant l'organisation des locaux, était encore totalement encombrée il y a quelques jours; elle vient seulement d'être dégagée mais c'est un véritable champ de bataille, pour utiliser un terme militaire. On me dit que les travaux qui seront entrepris pour rendre cette salle momentanément utilisable vont continuer, et cela se passera les après-midi. Si je comprends bien, ce sera la musique le matin, suivie des marteaux-piqueurs l'après-midi! Croyez-vous vraiment que cette installation sera très rapidement réalisée alors que je sais que seuls les locaux qui doivent servir de bureaux sont actuellement en cours d'aménagement et que les ouvriers sur le chantier prétendent que les travaux seront encore longs et disent ne pouvoir préciser quand ils pourront prendre fin?

Dans votre réponse écrite, vous ajoutez que la salle des fêtes du quartier actuellement utilisée par la Musique royale répond aux normes requises. Cela m'étonne car il ressort du constat établi par le docteur commandant Lambrecht, médecin du travail, que cette salle ne répond pas aux normes requises. Je vous ai transmis ce document en annexe à ma lettre et vous avez certainement lu le rapport que je vous ai envoyé pour complément d'information.

Je ne comprends plus. Vous ajoutez qu'un délégué du chef de la Musique a donné son accord sur la conformité de cette salle. Le chef de musique déclare, quant à lui, qu'il n'a délégué personne et que personne n'a reçu semblable mission. J'apprends qu'un référé devant la justice a eu lieu, hier, à ce sujet. J'espère que vous nous préciserez avant le vote ce qu'il est advenu de ce référé en justice.

Vous ajoutez, enfin, que le déménagement n'a nullement eu lieu dans la précipitation. A nouveau, vous auriez dû constater que les travaux ne sont pas terminés à Heverlee, qu'ils vont seulement commencer. On aurait très bien pu laisser encore pendant quelques mois la Musique royale des guides répéter et travailler normalement à Neder-Over-Heembeek où les lieux sont restés en état et inoccupés. On s'est contenté d'enlever le podium pour être certain

weerspiegelen. Ik herinner er u aan, mijnheer de minister, dat ik op 18 december 2002 een schriftelijke vraag heb gesteld over de overhaaste en weinig doordachte manier waarop u de verhuizing van de Koninklijke Muziekkapel van de Gidsen van Neder-over-Heembeek naar Heverlee wilde regelen.

In het bulletin van de schriftelijke vragen en antwoorden van 20 januari 2003 antwoordt u dat de laatste hand wordt gelegd aan de lokalen. Nochtans blijkt de repetitiezaal nog een waar slachtveld te zijn. Alleen de burelen worden momenteel ingericht. U stelt tevens dat de feestzaal aan de normen voldoet, terwijl dokter Lambrecht het tegendeel beweert. Wat gaat er gebeuren met het kortgeding hieromtrent? In verband met de verhuizing die niet overhaast zou zijn gebeurd, kan men er nogmaals op wijzen dat men ze nog enkele maanden in Neder-over-Heembeek had kunnen laten repeteren. Daar is alles in goede staat. De CDSCA kan slechts over enkele maanden verhuizen. Ik vraag u, vervang een perfecte harmonie niet door een kakofonie

que la Musique ne puisse plus y répéter. De plus, le futur occupant que vous avez désigné, l'OCASC, a déclaré: "Nous ne serons prêts à emménager que dans plusieurs mois". Pourquoi donc cette précipitation alors que les locaux sont actuellement inoccupés et que les futurs locaux d'Heverlee ne sont pas en état.

Mes questions ne vous surprendront pas, monsieur le ministre, puisque je vous les ai adressées par écrit, le 31 janvier. Dans mon courrier, je vous disais que si je ne recevais pas une réponse précise à mes questions, je vous interrogerais en séance publique. Pourquoi? Parce que les qualités de la Musique sont unanimement reconnues et je ne voudrais pas que l'on remplace cette harmonie parfaite par une cacophonie. Je vous remercie.

17.06 Stef Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, het wetsontwerp dat vandaag ter stemming voorligt, omvat in totaal 165 artikels en 199 pagina's. Het is eigenlijk een mini-programamwet voor Landsverdediging, die evenwel een aantal belangrijke of noodzakelijke maatregelen omvat op het vlak van modern personeelsbeheer. De inhoud van het ontwerp moet een antwoord bieden op een aantal uitdagingen waarvoor de Belgische krijgsmacht vandaag staat.

Allereerst wil ik de diensten van de Directie-Generaal Human Resources (DGHR) feliciteren met dit werkstuk, want zij hebben ongetwijfeld de meest belangrijke bijdrage geleverd aan het totstandkomen van deze teksten. Zij geven blijk van een visie en een moderne kijk op het personeelsbeheer in onze krijgsmacht. De werving van militairen kan inderdaad nog gemakkelijker en tegelijk eenvoudiger worden, dat was ook de doelstelling van het ontwerp.

De VLD, collega's, heeft zich in het verleden meermaals uitgesproken voor de afbouw van logge structuren, meer transparantie en een snellere, efficiëntere en rationeel werkende administratie. Voortaan wordt slechts in één wettekst, en later ook in één koninklijk besluit, het onderwerp werving behandeld, zodat de overvloed aan teksten eindelijk wordt ingedijkt.

De rechten van de sollicitanten worden statutair verduidelijkt. Cruciale begrippen, zoals sollicitant, wervingssessie enzovoort, worden concreet ingevuld. Tegelijk wordt ook jaarlijks in meer mogelijkheden tot werving voorzien. Dit laatste is een goede zaak. Ook Defensie moet kunnen inspelen op een flexibele arbeidsmarkt. Voor kandidaat-militairen worden beroepsmogelijkheden gecreëerd en de rechtszekerheid van de kandidaat-militairen wordt verbeterd.

Ik kom tot het heikele punt betreffende de rekrutering van EU-burgers binnen de Belgische strijdkrachten. Het is vandaag al aangehaald door vorige sprekers. De strekking van het voorstel ging initieel veel verder. Men dacht eraan om alle niet-Belgen toe te laten tot de krijgsmacht, maar de VLD was een van de partijen die er heel erg aan hielden dat dit enkel zou kunnen voor de inwoners van de EU-lidstaten. Zo is het overgenomen in het ontwerp en dat heeft ook onze goedkeuring. Onderdanen van EU-lidstaten kunnen dus vanaf dan solliciteren voor alle personeelscategorieën van de krijgsmacht en dezelfde loopbaan uitbouwen als in hun land van herkomst, tenminste voor zover zij in hun land van herkomst vrij zijn van militieverplichtingen.

17.06 Stef Goris (VLD): Le présent projet de loi constitue un document volumineux qui apporte des réponses adéquates aux défis qui attendent les forces armées belges. Les textes traduisent une clairvoyance politique et exposent une politique moderne en matière de recrutement. Le VLD est depuis toujours partisan d'un allègement des structures lourdes, et œuvre sans relâche en faveur d'une transparence accrue. Modernisée, la politique en matière de recrutement sera bien plus efficace.

Le recrutement de ressortissants d'Etats membres de l'UE constitue le point délicat de ce projet. Il était question initialement d'admettre tous les non-Belges, mais le VLD a toujours plaidé en faveur de la limitation de l'ouverture des fonctions militaires aux ressortissants de l'UE.

Les ressortissants d'un Etat membre européens pourront désormais être incorporés dans l'armée belge. La notion de réciprocité – ce qui signifierait que l'Etat membre dont sont issues ces recrues devraient également accepter des Belges dans son armée – ne figure toutefois pas dans la loi.

Cette mesure constitue l'amorce de la création d'une véritable Défense européenne, même si sa fonction reste provisoirement symbolique. En effet, la rémunération allouée aux

Wij betreuren wel een beetje dat de wederkerigheid niet werd opgenomen in het ontwerp. Wij hebben daarvoor gepleit. Met wederkerigheid wordt bedoeld dat wij slechts de inwoners van Europese landen als sollicitant kunnen aanvaarden, voor zover het land van herkomst dezelfde wetgeving kent en ook Belgische onderdanen toelaat. Niettemin denken wij dat een leger bestaande uit militairen afkomstig uit verschillende EU-lidstaten een eerste aanzet is tot een Europese defensie, en op dat vlak alleszins een belangrijke symboliek vertolkt.

Wij moeten wel realistisch zijn, collega's. Het loon van militairen in ons land is dermate laag dat wij met enige zin voor realisme moeten stellen dat er waarschijnlijk heel weinig EU-onderdanen hun heil zullen zoeken in een loopbaan bij de Belgische krijgsmacht, hooguit misschien enkele Luxemburgers. Veel meer heil zie ik persoonlijk niet in die maatregel.

Wij mogen ook de taalafspraken, die een ongeschreven grondwetsregel zijn, niet uit het oog verliezen. Ook de VLD staat er uiteraard op en blijft er ook op staan, dat het taalevenwicht – de 60/40 verhouding – alleszins overeind blijft en dat deze maatregel, waarbij inwoners uit EU-lidstaten kunnen solliciteren voor onze krijgsmacht, die taalverhouding niet op de helling zou plaatsen. Ik herhaal dat deze maatregel naar mijn gevoel veeleer een belangrijke symbolische functie zal hebben. Hopelijk krijgt deze maatregel ook opvolging in de buurlanden en andere EU-lidstaten, zodat op die manier een stap wordt gezet naar een verdere integratie van de Europese defensie. De rekrutering van die EU-burgers is inderdaad maar een kleine maatregel, er moeten nog vele andere maatregelen worden genomen. In de commissie hebben wij herhaaldelijk daarop gewezen.

De wervingscampagnes zoals wij die kennen uit het verleden moeten goed overdacht worden. Wat kan eraan verbeterd worden? Wij zijn steeds voorstander geweest van een betere inschakeling op een efficiënte manier van de privé-sector. Haar knowhow kan nuttig zijn om aanvullend ondersteuning te geven aan de dienst human resources. Men kan een groter forum bereiken waarvoor men gespecialiseerde mensen kan inschakelen.

Het meest essentiële punt is dat er werk wordt gemaakt van een geleidelijke aanpassing van de lonen en wedden voor alle categorieën van militairen. De beroepsvrijwilligers hebben reeds een eerste aanpassing ontvangen. De onderhandelingen over de lonen van de onderofficieren moeten zo snel mogelijk succesvol worden afgerond. Op dit ogenblik heerst bij deze groep immers heel wat onrust.

Collega's, het tekort is acuut. De eerste brigade in Leopoldsburg heeft liefst 1.000 man tekort en haalt slechts drie vierde van haar slagorde. Nochtans moeten zij steeds meer opdrachten aankunnen, zowel in binnen- als in buitenland.

Het tweede punt van dit wetsontwerp, eveneens een heikel punt, zijn de muziekkapellen. Er wordt een eenheidsstatuut gecreëerd voor de militaire muzikanten en de drie kapellen die de krijgsmacht op dit ogenblik rijk is. Gisteren was ik uitgenodigd in Flawinne waar het

militaires belges est très basse et ne sera pas de nature à attirer des étrangers. L'équilibre linguistique, qui devra bien évidemment être respecté, constitue une autre entrave.

En ce qui concerne les campagnes de recrutement, le VLD est partisan d'une participation plus active du secteur privé et de la mise en oeuvre de son savoir-faire.

Il faut également adapter les rémunérations à tous les niveaux car la pénurie de recrues est énorme. A Bourg-Léopold, par exemple, il manque 1000 hommes.

Le deuxième aspect de cette loi a trait aux musiques militaires, un sujet qui a suscité beaucoup d'émotion. Hier, le régiment des Guides de Flawinne a été dissous. Les Guides étaient précédés de leur musique. La musique des Guides est un *center of excellence* et jouit à juste titre d'une réputation internationale. Pour les deux autres musiques, celle de la Marine et celle de la Force aérienne, cette loi se traduit par une amélioration mais il est illusoire de penser que trois musiques puissent avoir la même valeur artistique. Nous devons donc imaginer des mesures pour faire en sorte qu'une de ces trois musiques – de préférence celles des Guides – reste le *center of excellence*. Dans la mesure où il n'y a pas de garantie que tel sera le cas, je m'abstiendrai, cependant que le VLD approuvera ce projet.

regiment van de Gidsen officieel werd ontbonden. Het gaf een wrang gevoel. Dit prachtig regiment met zijn zeer oude tradities werd gisteren officieel ontbonden. Het vaandel werd overgedragen aan het nieuwe eskadron van de Gidsen dat voortaan zal functioneren onder de brigade van de paracommando's. Gisteren werden de Gidsen uitgeleide gedaan door de muziekkapel van de Gidsen. Dat gaf een extra dimensie aan het gebeuren, zeker omdat we wisten dat vandaag het debat over hun kapel zou plaatsvinden.

Collega's, er is heel wat commotie geweest rond dit onderwerp. We hebben heel wat brieven en e-mails ontvangen van mensen die van ver of dichtbij verbonden zijn met het regiment van de Gidsen en zijn muziekkapel. Voorzichtigheid zal nodig zijn. Voor de twee andere muziekkapellen, die van de marine en die van de luchtmacht, is deze hervorming een goede zaak. Zij krijgen een upgrade, een beter statuut, gelijkwaardig aan dat van de muziekkapel van de Gidsen. We mogen echter niet vergeten dat de muziekkapel van de Gidsen gedurende vele decennia het centre d'excellence is geweest op het vlak van muziek. Zij hebben een heel sterke reputatie zowel in het binnen- als het buitenland. Internationaal worden ze bijzonder geapprecieerd. Als we eerlijk zijn moeten we toegeven dat dit niet kan gezegd worden van de twee andere muziekkapellen.

Ik dring erop aan dat we een methode ontwikkelen om te blijven garanderen dat minstens 1 van de 3 kapellen, mijns inziens bij voorkeur die van de Gidsen, een centre of excellence kan blijven op artistiek vlak in de toekomst. In overleg met de muziekkapellen moet er worden onderzocht op welke manier we er kunnen voor zorgen dat mensen die eerste prijzen halen op de wedstrijden van de conservatoria, blijven kiezen en kunnen blijven kiezen voor een bepaalde kapel die het uithangbord kan zijn van onze militaire kapellen, ook in het buitenland. Het is te hoog gegrepen dat alle drie de muziekkapellen ijzersterk, even goed en allemaal de eerste zouden zijn. Dat is niet mogelijk. In artistieke competitie kan er maar een de beste zijn. Tot op heden was dat de muziekkapel van de Gidsen. Zij nam deze verantwoordelijkheid op en verdedigde dat met veel bravoure in binnen- en buitenland. Ik dring erop aan dat deze kunde zou behouden kunnen blijven.

Omdat het ontwerp daarover geen garanties biedt en de VLD er zal blijven op aandringen om hieraan verder te werken zal ik mij bij de stemming onthouden. Mijn fractie zal het wetsontwerp goedkeuren.

17.07 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik zal niet spreken over luik 1 en luik 3 van het voorliggende wetsontwerp, want die luiken dragen mijn goedkeuring en zelfs mijn grote waardering weg. Ik zal het alleen hebben over het tweede luik, dat van de militaire muziekkapel.

Collega's, tot vier keer toe werd dat onderwerp in de bevoegde commissie besproken. Urenlang voerden wij hevige discussies over wat toch in wezen een relatief klein dossier genoemd mag worden in verhouding tot het landsbelang. Ik herinner mij de redevoeringen van de heer Eeman, mevrouw Lejeune, de heer Grafé en mezelf, allemaal in dezelfde richting en dezelfde teneur.

Waarover gaat het?

17.07 Ferdy Willems (VU&ID): Je suis entièrement d'accord avec les volets un et trois de cette loi. Je me limiterai donc à l'examen du deuxième point, qui concerne les musiques militaires.

Ce projet van provoquer un nivellement par le bas en matière de musiques militaires. D'aucuns veulent appliquer un principe d'égalité mal compris. Tous les violonistes ne sont pas capables d'être premier violon. La défense de la qualité ne constitue tout de

Ten eerste, naar mijn aanvoelen wilt men een nivellering naar beneden.

Ten tweede, men wilt verkeerd begrepen gelijkheidsbeginsels toepassen. Het klopt niet dat elke muzikant geschikt is om eerste viool te spelen. Het klopt evenmin dat elke leraar universiteitsprofessor wordt. Net zo min wordt elke dokter een specialist en niet elke voetballer speelt in eerste nationale.

Zij die kwaliteit verdedigen, worden zeker niet ten schande gesteld omdat dat een misdrijf zou zijn. Integendeel, dat is die mensen hun recht.

Een vierde objectie betreft de consultatie. In die materie, die de muzikanten zelf aanbelangt, kregen de muziekkorpsen zegge en schrijve één dag om advies te geven in dat dossier.

Het vijfde element komt mij bijzonder pijnlijk over. Dat ontwerp, die tekst over de muziekkapellen, wordt gevoegd bij twee andere dossiers, die zeer goed zijn. Het woord is hier al gevallen en in mijn ogen is dat een negatieve beoordeling: het wordt een soort van mini-programmawet, waarin dat ding van de gidsen wordt gestopt, om het te verzuipen in de rest. Op die manier wordt het er bij wijze van chantage – dat woord is in de commissievergadering gevallen – doorgeduwd. Toen ik probeerde dat apart te laten behandelen, dreigde de minister er ronduit mee dat hij die twee andere, goede dossiers zou intrekken als dat zou gebeuren. Dat is ronduit chantage. Ik heb daarvoor geen ander woord en het spijt mij dat ik dat woord op het spreekgestoelte moet gebruiken, maar dat is wel gebeurd. Zo bedrijft men in dit kleine landje kleine politiek.

Wat mij ook van het hart moet, zijn de hatelijkheden. Zowel mevrouw Lejeune als ikzelf zijn toegeblaft, keihard aangepakt en kregen scheldwoorden naar het hoofd geslingerd van de minister, omdat wij durfden amenderen en tussenbeide komen op dat gegeven.

Mijnheer de minister, ik stel u enkele vragen, die ik u nog al gesteld heb.

Vanwaar die hardnekkigheid? Wat zit daarachter? Waarom vecht u voor een relatief klein dossier op die manier? Daar zit iets achter dat ik niet kan vatten.

Waarom negeert u de gewone vraag om deskundigen te horen inzake muziek? U hebt zelf gesteld – en ik ben dat met u eens, want ik zit in hetzelfde geval – dat wij in de commissie geen van allen deskundig zijn inzake muziek. Waarom hebt u in die louter artistieke benadering nooit, ondanks de uitdrukkelijke vraag van verscheidene groepen, het artistieke element in het debat betrokken? Ondanks de massa brieven van deskundigen, van koninklijke muziekconservatoria, van de academie voor Schone Kunsten, de hoogstgeplaatste artistieke mensen – ik bespaar u de namen –, hebt u niemand willen horen, ondanks hun vraag.

Ik kom tot het laatste punt. Via mijn amendementen wil ik het artistieke element aan bod laten komen. Het is toch godgeklagd dat in een dossier over muziekkapellen – een van de sierstenen van ons leger; de heer Goris zei nog dat wij voor onze goede muziektraditie in

même pas un crime? La consultation ou plutôt son inexistence, constitue un autre problème. Les corps de musique n'ont disposé que d'un jour à peine pour étudier le dossier.

Le fait de d'avoir joint ce dossier à deux autres est du pur chantage de la part du ministre. Lorsque j'ai proposé de le traiter séparément, le ministre a menacé de retirer les deux autres. Je dénonce également les nombreuses méchancetés et l'agression verbale que Mme Lejeune et moi-même avons subies de la part du ministre Flahaut parce que nous voulions ajouter des amendements.

Pourquoi l'aspect artistique ne pouvait-il être pris en compte? Pourquoi le ministre s'oppose-t-il de la sorte à l'audition d'experts? Il a sans aucun doute un agenda caché.

Je transmettrai mes documents au Sénat, pour que ce projet puisse à nouveau être contesté.

J'ai également déposé cinq amendements qui accordent une place plus importante à l'aspect artistique. Ainsi, je préconise notamment un examen musical. J'espère que je serai soutenu à cet égard.

de hele wereld bekend zijn – het artistieke element niet eens aan bod komt. Ik verheug mij bijzonder over de woorden die de heer Grafé, mevrouw Lejeune en de heer Goris uitspraken. Collega's, ik heb heel goed gehoord wat u gezegd hebt. Op mijn beurt zal ook ik terzake de strijd – want dat wordt het stilaan – voortzetten. Ik zal al mijn documentatie bezorgen aan de mensen in de Senaat, zodat dat ontwerp daar opnieuw aangevochten kan worden. Dit werk is namelijk niet goed.

Dit slechte ding wordt samen met twee goede dingen door de Kamer gesluisd. Dat is niet erg mooi. Dat is ook niet erg democratisch.

Ik zal bijgevolg straks vijf amendementen indienen. Ik zal die amendementen nu heel kort toelichten. Ze kunnen heel snel worden toegelicht. Ik heb daarnet een aantal personen genoemd. Al deze personen hebben in de commissie met woord en daad aan mijn zijde gestaan. Ik vraag dan ook uitdrukkelijk dat deze personen in hun stemgedrag die steun laten blijken.

In mijn eerste amendement vraag ik heel eenvoudig dat er ook een muzikaal examen komt. De minister moet het programma en de modaliteiten van dat examen vastleggen. Zo zou meteen het muzikale en het artistieke element aan bod kunnen komen.

Voor mijn tweede amendement vertrek ik vanuit de filosofie dat de Gidsen een lange traditie hebben. De heer Goris heeft die traditie uitdrukkelijk en in heel boeiende bewoordingen verduidelijkt. Ik vraag in dit amendement dat de militaire graad behouden blijft.

In mijn derde amendement vraag ik dat er een vergelijkend examen wordt uitgeschreven.

Het vierde en vijfde amendement gaan over de voordelen, die men in 1994 aan de muzikanten heeft toegekend en die niet werden uitgewerkt in uitvoeringsbesluiten. Ik vraag dus dat men deze voordelen toch bij het besluit zou voegen.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, hiermee besluit ik mijn uiteenzetting. Ik kijk met belangstelling uit naar het stemgedrag op mijn amendementen van al degenen die in de commissie keihard aan mijn zijde hebben gestaan.

17.08 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, je tiens tout d'abord à remercier les rapporteurs pour leur travail, ainsi que les différents intervenants.

En ce qui concerne les remarques du Conseil d'Etat quant à l'engagement de jeunes ressortissants européens, nous respectons l'observation qui a été faite, plus spécialement la disposition relative à la libre circulation des personnes. Il n'est pas obligatoire ni interdit de proposer aux ressortissants européens d'autres Etats membres, l'accès à des services tels que la Défense. Certains ont dit qu'il s'agissait peut-être là d'un symbole. Aujourd'hui plus encore qu'hier, tous les symboles qui peuvent contribuer à cette Europe de la Défense bien nécessaire sont les bienvenus.

En ce qui concerne les lois linguistiques, restent d'application les épreuves d'admission se faisant dans une de nos trois langues

17.08 Minister **André Flahaut**: Wat de opmerking van de Raad van State over de rekrutering van jonge Europese staatsburgers betreft zullen wij met de opmerking inzake het vrije verkeer rekening houden. Alles wat tot een Europese defensie kan bijdragen is vandaag meer dan ooit welkom.

Ter attentie van de heer De Crem kan ik bevestigen dat de taalwetten van toepassing blijven.

Dat dit ontwerp veel weg heeft

nationales. La formation est effectuée en français ou en néerlandais.

Il est exact que ce projet de loi s'apparente à une loi-programme. Nous avons rassemblé une série de dispositions et je remercie tous ceux qui ont constaté – c'était la toute grosse majorité – qu'il y avait énormément de choses positives dans ce projet. Je continue à croire que toutes les choses qui y figurent sont positives et nécessaires pour le fonctionnement de la Défense. Nous avons rassemblé une série de dispositions dans un seul et même texte pour ne pas – et vous m'en saurez gré – encore augmenter d'un nombre impressionnant d'articles la précédente loi-programme qui a été déposée et votée.

Je voudrais dire également que ce projet de loi Défense est obligatoire parce qu'il y a énormément de dispositions aujourd'hui qui, pour faire changer les choses au niveau de la Défense doivent passer par la loi, ce qui handicape quelquefois leur façon de fonctionner efficacement.

En ce qui concerne l'éloignement de l'armée par rapport à la société civile, c'est un argument qui tombe automatiquement lorsqu'on observe tous les domaines dans lesquels nous sommes engagés aujourd'hui.

La clé de répartition linguistique 60/40 ne figure ni dans la Constitution ni dans la loi mais elle est appliquée comme un code de conduite et il en est tenu compte autant que possible dans le cadre de tout recrutement ainsi que des promotions. Je supporterai toutes les comparaisons possibles de ceux qui diront qu'on a francisé l'armée ces quatre dernières années. J'ai suffisamment de réalisme et de pragmatisme en politique pour savoir que pour durer longtemps, il convient d'avoir des positions équilibrées, tant sur le plan communautaire que sur les plans sous-régionaux.

Pour répondre précisément à la question de M. Grafé, l'information a été donnée aujourd'hui à 16.45 heures par le chef d'état-major adjoint de la Défense: la salle est occupée depuis lundi par les musiciens. Les répétitions ont lieu malgré quelques travaux de finition et les bureaux provisoires sont dans un état impeccable. Les bureaux définitifs seront à leur disposition dans quinze jours.

En ce qui concerne la préparation de la reconfiguration de Neder-over-Heembeek, ce ne sont pas des choses qui se font du jour au lendemain. Je dois utiliser au maximum tous les locaux qui me restent parce que j'en ai vendu à l'OTAN et parce qu'on veut encore en prendre pour les institutions européennes. En clair, j'ai aussi besoin d'espace.

En ce qui concerne la discussion sur les Musiques des guides, il est inutile de revenir sur l'ensemble des préoccupations qui sont émises. Il y a eu notamment une séance d'auditions où toutes les questions techniques ont pu être posées aux trois chefs de musique et les parlementaires présents ont pu se faire un avis sur ce problème.

Monsieur le président, voilà mes réponses aux différentes interventions.

van een programmawet die een hele reeks bepalingen in één en dezelfde tekst onderbrengt, heeft te maken met het feit dat we de vorige programmawet niet nog logger wilden maken en de procedure niet wilden hinderen.

Als je ziet op hoeveel gebieden wij tegenwoordig actief zijn, valt het argument van de kloof tussen het leger en de burgermaatschappij vanzelf weg.

De 60/40-verhouding, die noch in de wet noch in de grondwet terug te vinden is, wordt gerespecteerd in de gedragscode voor rekruteringen en bevorderingen. Men kan mij er niet van beschuldigen het leger te verfransen.

In verband met de muziekkapel van de Gidsen wil ik de heer Grafé antwoorden dat de zaal sinds maandag bezet is, dat er repetities gehouden worden, dat de voorlopige kantoren picobello in orde zijn en dat de definitieve kantoren over veertien dagen klaar zullen zijn.

De herinrichting van de lokalen in Neder-over-Heembeek vergt enige voorbereiding; ik moet de lokalen die mij resten, zo goed mogelijk benutten. Voor het overige hebben de drie kapelmeesters zich tijdens de hoorzitting een beeld kunnen vormen van de zaak.

17.09 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u

17.09 Luc Sevenhans (VLAAMS

bent zo handig om op het Verdrag van Rome te wijzen. Het is zeker niet in tegenstrijd met het Verdrag van Rome dat u buitenlanders wilt aanwerven. U wil er een vreemdelingenlegioen van maken. Het is juist: het is niet in tegenstrijd met dat Verdrag. Het Verdrag van Rome zegt echter ook heel duidelijk dat u een uitzondering mag maken wanneer het over ordediensten, politiediensten en de krijgsmacht gaat.

Mijnheer de minister, u zwijgt evenwel handig over artikel 10 van de Grondwet. In dat artikel staat heel duidelijk dat die aanwerving van buitenlanders slechts kan voor bijzondere gevallen. De Raad van State heeft heel duidelijk gesteld dat met bijzondere gevallen enkelingen, voor heel specifieke functies bovendien, worden bedoeld. Op die kwestie antwoordt u niet. Zou u eens willen ingaan op het probleem met de Grondwet?

17.10 Jean-Pierre Grafé (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce n'est certainement pas dans cet hémicycle, qu'on pourra nous départager sur l'état réel des locaux que vous avez sélectionnés à Heverlee pour les répétitions actuelles. Vous dites qu'elles ont lieu le matin et que les travaux se poursuivent. Il me paraît bizarre que des répétitions musicales aient lieu en même temps que l'utilisation des marteaux-piqueurs!

Le plus simple aurait été que vous autorisiez – et je me demande pourquoi cela n'a pas été le cas – une équipe de la télévision belge (RTBF), qui voulait effectuer un reportage sur l'installation de la Musique des guides à Heverlee, à venir filmer. Les images auraient pu nous départager, mais celle-ci s'est vu refuser l'accès aux locaux. Je le regrette. Ce reportage aurait pu démontrer, sans aucune contestation possible, l'état réel et la situation des lieux telle que je l'ai décrite tout à l'heure.

17.11 Stéf Goris (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik wil even heel kort het woord nemen omdat het aansluit op de opmerking van de heer Grafé. Ik was gisteren aanwezig op de plechtigheid van de ontbinding van het Koninklijk Regiment der Gidsen en het Derde Lansiers Paracommando. Men bevestigde mij daar dat de zalen in Heverlee op dit ogenblik afgewerkt zijn, dat de muziekkapel van de Gidsen daar repeteert en dat alles op dit ogenblik naar wens verloopt. Ik denk dat de informatie die de minister hier vandaag aan ons heeft meegedeeld kan bevestigd worden.

17.12 Ferdý Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben bijzonder teleurgesteld over uw zinnetje van repliek. U zegt dat gedane zaken geen keer nemen. Ten eerste, er zijn inderdaad hoorzittingen geweest. Ten tweede, de zaak moet nog naar de Senaat komen. Ten derde, hoe kan u in godsnaam tegen beter weten in, tegen alle adviezen in, tegen iedereen in, tegen de heer Eeman, tegen de heer Goris, tegen mij tegen, de heer Grafé in blijven stellen en blijven beweren dat die drie korpsen hetzelfde zijn. Uw eigen état-major, uw eigen staf van de krijgsmacht biedt het volgende aan voor particulieren die deze korpsen willen laten optreden. De Gidsen kosten 619 euro of 25.000 frank. De twee

BLOK): Le ministre se réfère au Traité de Rome, et plus particulièrement aux dispositions de ce traité concernant la libre circulation des travailleurs. Ce qu'il ne dit pas, c'est que le traité autorise des dérogations pour la police et les forces armées. Il ne dit pas non plus que l'article 10 de la Constitution, qui stipule que seuls les Belges sont admissibles aux emplois militaires, ne tolère des exceptions que "pour des cas particuliers". Selon le Conseil d'Etat, il y a lieu d'entendre par là qu'il doit s'agir de cas isolés et de fonctions bien spécifiques. Ce n'est pas le cas ici.

17.10 Jean-Pierre Grafé (cdH): De repetities worden gehouden met op de achtergrond het lawaai van de drilboren.

Als u de televisieploeg van de RTBF toegang had verleend tot de lokalen, had ze gemakkelijk kunnen aantonen dat de muzikanten in de omstandigheden werken die ik beschreven heb.

17.11 Stéf Goris (VLD): Hier, lors de la dissolution du Régiment des guides et des Troisième lanciers paracommandos, il m'a été indiqué que la salle de Heverlee est prête et que les Guides y répètent. Tout se déroule comme prévu.

17.12 Ferdý Willems (VU&ID): Le ministre déclare qu'il est impossible de faire machine arrière. Mais des auditions ont eu lieu et ce dossier doit encore être transmis au Sénat. Comment le ministre peut-il continuer à affirmer avec obstination que les trois corps sont similaires? Les critères appliqués aux corps par l'Etat-major de l'armée diffèrent.

andere korpsen, namelijk luchtmacht en marine, kosten 371 euro of 15.000 frank. Het leger zelf en u zelf leggen andere criteria aan. Hoe kan u hier blijven stellen dat het hetzelfde is? "Wat baten kaars en bril als de uil niet zien en wil?" zegt men in Vlaanderen.

La vérité saute dès lors aux yeux!

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, wenst u nog te repliceren?

Le **président**: Le ministre souhaite-t-il encore réagir?

17.13 Minister **André Flahaut**: Neen, mijnheer de voorzitter.

17.13 **André Flahaut**, ministre: Non.

17.14 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mag ik eventjes uw aandacht. U antwoordt hierop niet. Het gaat over artikel 10 van de Grondwet. De Grondwet voorziet duidelijk voor bijzondere gevallen in bijzondere omstandigheden. De Raad van State zegt dat het enkelingen voor specifieke functies zijn. U dient hier een wetsontwerp in dat strijdig is met de Grondwet.

17.14 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Le ministre n'a pas répondu à mon observation relative à l'article 10 de la Constitution. Ce projet est contraire à la loi fondamentale.

17.15 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, j'ai déjà répondu trois fois en commission.

17.15 Minister **André Flahaut**: Er werd al drie keer op die vraag in de commissie geantwoord. Ik verwijs naar het verslag.

17.16 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, u hebt nooit geantwoord, ook nu niet. Ik neem er nota van. Het is duidelijk dat u uw ongelijk toegeeft.

17.16 **Luc Sevenhans** (VLAAMS BLOK): Comme en commission, le ministre refuse de répondre et reconnaît ainsi qu'il a tort.

17.17 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, het mag in het algemeen toch betreurd worden dat een minister in een plenaire vergadering vindt dat hij niet moet antwoorden omdat hij beweert dat hij al zou geantwoord hebben. Ik vind dat een degradatie van de openbare vergadering. Dat valt altijd te betreuren.

17.17 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Il est toujours regrettable qu'un ministre refuse de répéter en séance plénière une déclaration qu'il a faite en commission.

De **voorzitter**: Ik heb dat nog gehoord.

17.18 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, la réponse se trouve dans le rapport.

De **voorzitter**:

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2185/4)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2185/4)**

Het wetsontwerp telt 170 artikelen.

Le projet de loi compte 170 articles.

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 8

- 12: *Luc Sevenhans, John Spinnewyn (2185/6)*

Art. 26

- 7: *Ferdy Willems, Simonne Leen (2185/5)*

Art. 49bis (n)

- 8: *Ferdy Willems, Simonne Leen (2185/5)*

Art. 50

- 9: *Ferdy Willems, Simonne Leen (2185/5)*

Art. 59

- 10: *Ferdy Willems, Simonne Leen (2185/5)*

Art. 61

- 11: *Ferdy Willems, Simonne Leen (2185/5)*

- De artikelen 1 tot 7 worden artikel per artikel aangenomen.

- Les articles 1 à 7 sont adoptés article par article.

De **voorzitter**: Mijnheer Sevenhans, op artikel 8 heb ik een amendement nummer 12 van u en uw collega Spinnewyn.

17.19 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik heb dit amendement samen met de heer Spinnewyn ingediend om er zeker van te zijn dat dit artikel 8 niet zou worden verscholen tussen andere partituren.

Ik vraag hier duidelijk dat de voorwaarde wordt behouden dat de krijgsmacht enkel en alleen zou dienen voor Belgen. Wij hebben dit ingediend omdat wij blijven vinden dat het strijdig is met artikel 10 van de Grondwet, conform de opmerking van de Raad van State. Ook hebben wij dit ingediend omdat telkenmale het argument van het Verdrag van Rome wordt misbruikt terwijl het Verdrag van Rome duidelijk bepaalt dat een land uitzonderingen mag maken. Ik heb van de minister ook gehoord dat hij regelmatig verwijst naar de Europese defensie. Ik ben net als de minister voorstander van een Europese defensie, maar dit heeft daar in se niets mee te maken. Het is uiteindelijk gewoon een verzinsel. Ik betreur het dat hij dit heeft willen wegmoffelen in dit wetsontwerp. Daarom hebben wij geoordeeld een amendement te moeten indienen om iedere partij hier kleur te laten bekennen.

De **voorzitter**: De stemming over het amendement en het artikel wordt aangehouden.

Le vote sur l'amendement et l'article est réservé.

- De artikelen 9 tot 25 worden artikel per artikel aangenomen.

- Les articles 9 à 25 sont adoptés article par article.

De **voorzitter**: Mijnheer Willems, u hebt een amendement nummer 7 op artikel 26. U hebt het woord om het te verdedigen.

17.20 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, het amendement vraagt om een laatste alinea toe te voegen, luidend als volgt: "Om tot muzikant van de muziekkapel van de Gidsen te worden benoemd moet een muzikant slagen voor een muzikaal examen. Het examenprogramma wordt door de minister van

17.19 Luc Sevenhans (VLAAMS BLOK): L'amendement n° 12 à l'article 8 tend à maintenir les conditions qui réservent les forces armées aux seuls Belges et à dénoncer les références répétées au Traité de Rome. Ce traité prévoit expressément des exceptions pour les forces armées. Le ministre fait également régulièrement allusion à la défense européenne qui est totalement étrangère à ce projet.

17.20 Ferdy Willems (VU&ID): L'amendement n° 7 à l'article 26 tend à instaurer un examen d'entrée pour préserver l'élément artistique.

Landsverdediging vastgelegd". Het is de bedoeling om het muzikaal element, het artistiek element, zoals ik daarstraks in mijn algemene uiteenzetting heb aangehaald, uitdrukkelijk in de discussie of in de running te brengen. Nu wordt dat volledig verwaarloosd. Deze toevoeging vraagt dus ook een bestending van de huidige situatie zoals ze bepaald wordt in het koninklijk besluit van 25 oktober 1963, artikel 81. Het ingangsexamen is noodzakelijk om het artistiek element bij het toetreden tot de Gidsen mogelijk te maken. Het blijft een noodzaak. Dat is het fundament van heel mijn betoog van daarstraks.

De **voorzitter**: De stemming over het amendement en het artikel wordt aangehouden.
Le vote sur l'amendement et l'article est réservé.

- De artikelen 27 tot 49 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 27 à 49 sont adoptés article par article.

Mijnheer Willems, u hebt samen met mevrouw Leen een amendement nr. 8, tot invoeging van een artikel 49bis, ingediend. U kunt het nu verdedigen.

17.21 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn amendement kort verdedigen. Ik zal het eerst voorlezen: "De muzikant die bij het orkest van de muziekkapel der gidsen wordt opgenomen, wordt benoemd tot sergeant-muzikant op de dag dat hij bij deze muziekkapel wordt opgenomen, eerste sergeant-majoor op de eerste dag van de maand welke op deze opneming volgt. De onderkapelmeester die de functie van eerste of tweede solist uitoefent in het orkest van de muziekkapel van de gidsen mag slechts in een lagere functie worden teruggeplaatst indien hij erom verzoekt. Hij kan echter van ambtswege in een lagere functie worden teruggeplaatst wanneer hij volgens het advies van een beoordelingscommissie, waarvan de samenstelling wordt bepaald door de minister van Landsverdediging, onbekwaam wordt geoordeeld de functie van eerste of tweede solist uit te oefenen. Deze maatregel wordt door de minister van Landsverdediging genomen op voorstel van de kapelmeester van de muziekkapel van de gidsen." Het is de bedoeling de kwaliteit te laten bestaan in de graden van het leger.

17.21 Ferdy Willems (VU&ID): L'amendement n° 8 insère un article 49bis visant également à préserver la qualité.

De **voorzitter**: U hebt ook een amendement op artikel 50.

17.22 Ferdy Willems (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat amendement kan bijzonder kort worden toegelicht. Het woord "examen" wordt vervangen door "vergelijkend examen".

De **voorzitter**: Mijn gehoor verzwakt en ik heb moeite om u te begrijpen.

17.23 Ferdy Willems (VU&ID): Ik zal het nog eens herhalen. Het woord "examen" wordt vervangen door de woorden "vergelijkend examen". Dit vraagt geen verdere toelichting want dit spreekt voor zich.

De **voorzitter**: Het is misschien te wijten aan de geluidsinstallatie, mevrouw Van de Castele. De stemming over het amendement en het artikel wordt aangehouden,

- De artikelen 51 tot 58 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 51 à 58 sont adoptés article par article.

Mijnheer Willems, u hebt een amendement nummer 10 op artikel 59.

17.24 **Ferdie Willems** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dit amendement luidt als volgt: "In het eerste lid de woorden 'met terugwerkende kracht tot 17 april 2001' vervangen door de woorden 'met terugwerkende kracht tot 10 dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de wet van 20 mei 1944'". In 1944 heeft men de militairen een aantal voordelen beloofd die niet werden uitgevoerd via uitvoeringsbesluiten. Ik vraag dat deze voordelen gehandhaafd blijven.

De **voorzitter**: Werd deze wet van '94 nog niet in het Staatsblad gepubliceerd?

17.25 **Ferdie Willems** (VU&ID): Neen, er zijn nog geen uitvoeringsbesluiten genomen.

De **voorzitter**: De stemming over het amendement en het artikel wordt aangehouden, Het artikel 60 wordt aangenomen.

Op artikel 61 is er een amendement nummer 11.

17.26 **Ferdie Willems** (VU&ID): Dit is juist hetzelfde amendement.

De **voorzitter**: De stemming over het amendement en het artikel wordt aangehouden,

- De artikelen 62 tot 170 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 62 à 170 sont adoptés article par article.

De **voorzitter**: Mijnheer Willems, op welk artikel?

17.27 **Ferdie Willems** (VU&ID): Op artikel 50, voorzitter, omdat een Franstalige collega signaleert dat artikel 50 verkeerd vertaald is. Amendement nummer 9 van mij is in het Frans verkeerd vertaald.

17.27 **Ferdie Willems**: Mon amendement n°9 à l'article 50 vise à remplacer, en néerlandais, le mot "examen" par les mots "vergelijkend examen". Les raisons en sont évidentes.

De **voorzitter**: Uw amendement is verkeerd vertaald?

17.28 **Ferdie Willems** (VU&ID): Ja. Amendement nummer 9 bij artikel 50: het woord "examen" vervangen door "vergelijkend examen". Dat wordt in het Frans: remplacer le mot « un examen » et « cet examen » par les mots « un concours » et « ce concours ». Dat is niet hetzelfde.

17.28 **Ferdie Willems** (VU&ID): Toutefois, un de mes collègues francophones a fait observer que mon amendement aurait été mal traduit. Le «vergelijkend examen» aurait été traduit par "concours".

De **voorzitter**: Maar un concours is een vergelijkend examen.

17.29 **Ferdie Willems** (VU&ID): Is dat een vergelijkend examen?

De **voorzitter**: In het Frans betekent "un concours" dat je de rangschikking hebt van een tot de laatste, terwijl een examen iets is waarin men slaagt. Ik geef een voorbeeld. Een examen aan de universiteit is bijvoorbeeld geen concours, maar van elk examen is er un concours. Concourir is vergelijken.

17.30 **Ferdie Willems** (VU&ID): Dan is de objectie van mijn Franstalige collega verkeerd?

De **voorzitter**: Ik wil geen lessen geven in het Frans, maar ik denk dat de term “concours” juist is.

17.31 Ferdy Willems (VU&ID): Ik zal het aan mijn Franstalige collega overmaken.

*De stemming over de amendementen en artikelen wordt aangehouden,
Le vote sur les amendements et les articles est réservé,*

*De artikelen 1 tot 7, 9 tot 25, 27 tot 49, 51 tot 58, 60, 62 tot 170 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 7, 9 à 25, 27 à 49, 51 à 58, 60, 62 à 170 sont adoptés article par article.*

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

18 Wetsontwerp houdende maatregelen ter versterking van de preventie inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk (2167/1 tot 6)

18 Projet de loi portant des mesures pour renforcer la prévention en matière de bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail (2167/1 à 6)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

18.01 Bernard Baille, rapporteur: Monsieur le président, madame la vice-première ministre, mes chers collègues, le projet qui vous est soumis cet après-midi a pour but de renforcer la prévention en matière de bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail.

Durant la période de l'examen du projet de loi, plusieurs accidents de travail sont venus, malheureusement, renforcer la pertinence des mesures que ce projet de loi nous propose. Le projet comporte trois axes. Je vais essayer d'être synthétique de manière telle que chacun des membres ici présents puisse procéder au vote en connaissance de cause.

Comme je viens de vous le dire, il y a trois axes. Le premier axe est la prévention du secteur de l'intérim. Effectivement, l'actualité, lors du dépôt du projet de loi, nous a mis en mémoire et en évidence l'accident de travail qui a eu lieu à Cockerill. Deux points précis sont à souligner. L'entreprise de travail intérimaire ne pourra plus désormais mettre son travailleur à la disposition d'un utilisateur si celui-ci ne remplit pas ses obligations en matière de sécurité, notamment les équipements de protection, les fiches de poste, etc. Par ailleurs, l'utilisateur ne pourra plus recourir à la société intérimaire si celle-ci ne remplit pas ses obligations dans les mêmes matières.

Le deuxième axe est la prévention de la répétition des accidents graves. Dans ce but, un chapitre 11**bis** de la loi du 4 août 1996 est inséré et instituera une procédure d'expertise qui doit être activée après tout accident grave. Cet expert possédera une qualification de conseiller en prévention de niveau 1. Ces personnes pourront obtenir

18.01 Bernard Baille, rapporteur: Ten tijde van de bespreking van het ontwerp hebben verscheidene ongevallen de relevantie ervan nog meer kracht bijgezet.

De eerste pijler van het ontwerp heeft betrekking op de preventie in de uitzendsector. Een uitzendkracht kan niet langer ter beschikking worden gesteld van een werkgever die zijn verplichtingen inzake veiligheid niet nakomt. De werkgever kan geen beroep meer doen op een uitzendbureau dat zijn verplichtingen inzake veiligheid niet nakomt.

De tweede pijler betreft het voorkomen van een herhaling van ernstige arbeidsongevallen door het instellen van een procedure waarbij na elk ernstig ongeval een deskundigenonderzoek plaatsvindt.

De derde pijler betreft de arbeidsinspectie, die

leur inscription sur la liste d'experts établie par l'administration. Cet expert établira un rapport destiné à dégager les mesures effectives de prévention applicables à toute autre circonstance de travail. Les honoraires seront fixés par arrêté royal et pris en charge par l'assureur de l'employeur de la victime. Le montant maximum est de 300 euros.

Enfin, le troisième axe du projet a trait aux mesures relatives à l'inspection du travail. Celle-ci pourra ordonner des mesures organisationnelles pour mettre fin aux situations de risque.

Il s'agit du premier élément qui présente le projet de loi.

Quelle a été la procédure adoptée par la commission? Il a été décidé de procéder à l'audition des différents interlocuteurs sociaux: la FEB, les Classes moyennes et les organisations syndicales représentatives. Nous n'avons pas demandé l'avis du Conseil national du travail (CNT) car il aurait, me semble-t-il, retardé la mise en œuvre du projet.

Je tiens à rapporter très succinctement ce qui s'est dit dans la commission. Pour le reste, je vous renvoie au rapport écrit, relativement dense.

Enfin, contrairement à celle que vient de défendre M. Flahaut, ceci n'est pas une mini loi-programme puisque celle-ci ne contient que huit articles.

Dans la discussion générale, votre serviteur s'inquiète de la formation permanente qui sera donnée aux experts. Il se pose la question de la rédaction d'un rapport annuel permettant de mesurer l'évolution des accidents graves du travail. Il souligne la contradiction entre, d'une part, la recherche de la rentabilité des entreprises et, de l'autre, les mesures de prévention nécessaires pour assurer la santé et la sécurité des travailleurs.

Mme Pieters, au nom du CD&V, souligne qu'il est prioritaire pour les employeurs de rechercher les mesures de prévention contre les accidents du travail. Elle signale l'augmentation considérable des charges administratives et indique que ce projet n'a pas reçu l'avis du Conseil national du travail. A ses yeux, c'est majorer les coûts du travail plutôt que de les réduire. Suite à cela, elle a déposé deux amendements au projet de loi.

M. Delizée, au nom du PS, souligne que le débat ne doit pas être vu en termes de sanction ou d'humiliation. Au contraire, il s'agit de renforcer les mesures de prévention. Il attire l'attention sur le fait que c'est plus particulièrement dans les PME de moins de 50 travailleurs que la moitié des accidents graves et mortels du travail est recensée. Selon lui, il est inacceptable que, pour des raisons de rentabilité, toutes les mesures de précaution ne soient pas prises par rapport au travailleur engagé. Il faut éviter la dissolution des responsabilités lorsque pareil cas survient.

Mme Cahay, au nom du MR, estime qu'il aurait été utile d'avoir l'avis du CNT sur le projet. Toutefois, compte tenu de l'urgence, elle suggère l'audition des partenaires sociaux en commission.

organisatorische maatregelen kan opleggen om risico's te voorkomen.

Er werden hoorzittingen gehouden met de diverse sociale gesprekspartners. Het advies van de NAR werd niet gevraagd omdat de tenuitvoerlegging van het ontwerp daardoor zou zijn vertraagd.

Tijdens de algemene bespreking heb ik mijn bezorgdheid uitgedrukt over de opleiding van de deskundigen en heb ik de noodzaak van een studie over de jaarlijkse evolutie van de arbeidsongevallen aangekaart.

Mevrouw Pieters benadrukte de stijging van de arbeidskost als gevolg van deze maatregelen et diende twee amendementen in.

De heer Delizée benadrukte dat het debat niet moet worden gevoerd in termen van sancties, maar in termen van preventie. Volgens hem gebeuren de meeste zware ongevallen in de KMO's. Hij vindt het onaanvaardbaar dat in naam van de rendabiliteit de veiligheid van de werknemers wordt verwaarloosd. Hij vestigde de aandacht op het gevaar voor verwatering van de verantwoordelijkheden.

Mevrouw Cahay betreurde dat het advies van de NAR niet werd ingewonnen, maar had er begrip voor dat er als gevolg van de hoogdringendheid enkel overleg was met de sociale gesprekspartners.

De heer Anthuenis wees op de meerkost voor de ondernemingen en maakte zich zorgen over de versnippering van de preventiemaatregelen.

De voorzitter van de commissie heeft de belangrijke rol van de comités voor preventie en bescherming op het werk onderstreept. Hij wijst erop dat

M. Anthuenis, au nom du VLD, estime positif que la politique soit émise suite aux accidents graves. Cependant, il souligne le surcoût que cela représente pour les entreprises. Il s'inquiète d'un éparpillement de la prévention et aurait souhaité une meilleure coopération des différents acteurs.

M. Wauters, président de notre commission, souscrit aux objectifs de la ministre. Il souligne que beaucoup de souffrances pourraient être épargnées auprès des travailleurs impliqués et de leur entourage. Il rappelle le rôle important que jouent les comités de prévention et de protection du travail ainsi que les différents services. Il indique que beaucoup d'accidents se produisent dans les secteurs intérimaires.

Voici, très sommairement, les réponses que Mme la vice-première ministre et ministre de l'Emploi a faites aux différents intervenants.

"Les chiffres relatifs aux accidents du travail sont en augmentation depuis plusieurs années. L'autorité publique ne pouvait demeurer sans réponse face à ce problème". Elle souligne, par ailleurs, que le procureur général près la Cour de cassation, dans sa mercuriale de rentrée 2002, dit que l'on ne peut accepter que le travail tue au 21e siècle. Quant au montant des 300 euros d'indemnité pour l'expert, elle rappelle que ce n'est point une amende mais bien une participation de l'employeur dans cette précaution.

Nous avons eu ensuite une réunion de la commission pour auditionner les différents interlocuteurs sociaux. Voici, aussi très succinctement, ce qu'ils nous ont dit.

M. De Meester, pour la FEB, très schématiquement, désapprouve le projet dans sa forme actuelle. Il fait un long exposé expliquant sa position et donne une définition de l'accident grave.

MM. Fonck, pour la CSC, et Philips, pour la FGTB, se disent, quant à eux, favorables au projet mais ils soulignent un renforcement des moyens en personnel disponible et des moyens financiers des services de l'inspection. Ils soulignent que le système d'experts ne porte pas préjudice aux missions des conseillers en prévention et soulignent aussi que le rapport d'experts devrait être communiqué au comité de prévention, ainsi qu'aux délégations syndicales.

M. Baetens, représentant des Classes moyennes, souhaite également que le nombre d'accidents diminue mais il estime que la proposition est contraire à la philosophie de la loi sur le bien-être.

Quant à M. Van der Haegen, de la CGSLB, il se rallie au point de vue de la FGTB et de la CSC mais il met l'accent sur la dimension préventive de la politique de sécurité. Il souligne néanmoins le problème permanent du stress.

Mme D'hondt et M. Baille rappellent également le problème des maladies professionnelles.

La ministre de l'Emploi et du Travail rappela également tout le rôle important joué par l'asbl Prevent, association qui est financée par les assureurs et qui a un budget de 450 millions d'anciens francs belges par an, moyens non-négligeables en vue d'une prévention. Elle rappelle, pour terminer, que le texte proposé est un complément et

vooral de uitzendsector met arbeidsongevallen te kampen heeft.

De minister heeft duidelijk gemaakt dat de vergoeding van 300 euro voor de deskundige een werkgeversbijdrage is.

Toen de sociale partners werden gehoord, heeft het VBO het huidige ontwerp afgekeurd. De drie vakbonden waren er voorstander van. De vertegenwoordiger van de middenstand was van oordeel dat het voorstel haaks staat op de filosofie van de wet op het welzijn.

De minister heeft ook gewezen op de belangrijke rol van 'Prevent', een vereniging met een budget van 450 miljoen Belgische frank per jaar. Zij heeft benadrukt dat de voorgestelde tekst het preventiebeleid vervolledigt.

un soutien à la politique de prévention.

Enfin, nous avons eu une dernière réunion de la commission pour voter le projet dans lequel un amendement de la majorité a été déposé au vu de ce qui a été dit en commission. Cet amendement a été aussi contresigné par M. Jean-Jacques Viseur, du cdH, qui rappela l'urgence qui touche cette matière et rappelle, en conclusion de son intervention, que la lutte contre les accidents du travail fait partie des premières mesures sociales apparues dans la législation sur le travail.

Pour le reste, je vous renvoie à mon rapport écrit.

Au terme de la discussion, l'amendement de la majorité à l'article 5 fut adopté à l'unanimité des membres présents lors de cette réunion.

Les autres articles furent adoptés à l'unanimité. L'ensemble du texte fut adopté à l'unanimité des membres présents.

Pour terminer cette intervention, je tiens à remercier, d'une part, les membres actifs de la commission et, d'autre part, les services du parlement qui nous ont permis de vous faire rapport ce soir. J'espère, madame la ministre, mesdames et messieurs les membres de la commission, avoir été fidèle aux travaux de notre commission. Je vous remercie pour votre attention.

18.02 Pierrette Cahay-André (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, monsieur le ministre, chers collègues, le projet de loi qui nous est soumis aujourd'hui s'articule autour de trois axes: la prévention de la répétition dans les entreprises des accidents graves de travail, l'intervention de l'inspection en cas de constatation d'une infraction portant sur l'organisation du travail et la protection du travail intérimaire.

La prévention des accidents graves de travail occupe une place importante parmi les mesures destinées à améliorer le bien-être du travailleur. Tout récemment, l'accident de travail survenu dans les établissements de Cockerill-Sambre a suscité une grande émotion, en particulier dans la région liégeoise. Cet accident a accentué le besoin d'une législation appropriée car, malgré les campagnes d'information, on constate que 200 000 accidents de travail sont encore répertoriés sur une année et que parmi ceux-ci, 13 000 accidents sont considérés comme graves.

L'objectif poursuivi par le présent projet est destiné à expertiser les accidents graves survenus sur le lieu de travail, afin d'en éviter la reproduction, tant dans l'entreprise elle-même que dans toute autre situation de travail similaire ou comparable. La mesure doit donc être vue comme une aide à l'employeur chez qui un accident grave est survenu, afin de prendre des mesures pertinentes, pratiques et préventives grâce à une guidance assurée par un expert en analyse des accidents. Étant donné que les accidents graves du travail représentent un coût important, tant en termes humains que financiers, nous estimons que les employeurs doivent disposer de toute mesure utile pour éviter ces accidents qui, au-delà des aspects humains, peuvent entraîner une perte de l'outil de production, voire un arrêt de la production elle-même.

18.02 Pierrette Cahay-André (MR): Dit wetsontwerp stoelt op drie krachtlijnen. Het recente arbeidsongeval bij Cockerill-Sambre heeft de nood aan een adequate wetgeving nog eens duidelijk in het licht gesteld. Jaarlijks gebeuren er toch nog altijd 13.000 zware arbeidsongevallen.

Het ontwerp strekt ertoe zware ongevallen op het werk grondig te bestuderen, met het oog op preventie.

Er wordt een deskundige aangewezen die zich ter plaatse van de toestand komt vergewissen als er een ongeval is gebeurd. Die externe deskundige, wars van de gewoonten en geplogenheden die eigen zijn aan het bedrijf, zal een frisse kijk op de situatie hebben.

Er werd een amendement ingediend om het werkgevers die niet willen dat er een externe deskundige wordt aangewezen, mogelijk te maken met hun interne deskundigen een rapport

La désignation d'un expert sur les lieux du travail où s'est produit un accident grave a le mérite d'apporter un regard neuf sur la situation. En effet, on constate bien souvent que la plupart des accidents surviennent par habitude ou par une certaine négligence dans les mesures de sécurité nécessaires. Nous nous sommes rendu compte qu'il ne fallait pas systématiquement désigner un expert externe dans toutes les situations et nous avons, par un amendement, remis en cause cette automaticité. D'après cet amendement, l'employeur qui souhaite éviter la désignation d'un expert peut effectuer avec ses experts internes et dans un bref délai un rapport sur les causes de l'accident.

Il appartiendra bien évidemment au fonctionnaire compétent d'apprécier si, faisant suite à ce rapport, un expert doit être envoyé sur place. Nous optons, dès lors, pour une approche plus efficace des accidents graves, en associant en première instance les experts internes de l'entreprise. Les services internes pourront, dès lors, analyser et prendre les mesures adéquates afin d'éviter que des accidents se produisent à nouveau.

En ce qui concerne la protection du travailleur intérimaire, le complément du projet de loi proposé ici a pour objectif d'apporter à l'utilisateur et à l'entreprise de travail intérimaire un outil légal supplémentaire, qui doit leur permettre de pouvoir répondre à leurs obligations en matière de protection des intérimaires. Il s'agit incontestablement d'une approche purement théorique et juridique. Il conviendra, avec tous les acteurs concernés, de la compléter par une vaste politique de lutte contre les accidents du travail dans le secteur de l'intérim.

Voilà, monsieur le président, madame la vice-première ministre, messieurs les ministres, chers collègues, les différentes remarques que je voulais apporter à l'occasion de la discussion de ce projet de loi, que nous entendons défendre eu égard à l'importance de la prévention parmi les mesures destinées à améliorer le bien-être au travail.

18.03 Maggie De Block (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, mijn uiteenzetting kan heel kort en duidelijk zijn. Over de doelstelling van dit ontwerp waren we het in de commissie allemaal roerend eens. Elk arbeidsongeval is er één te veel, elke dode ten gevolge van een arbeidsongeval is er ook één te veel. Dat moet worden verholpen. De cijfers spreken voor zich. Er zijn nog te veel zware ongevallen per jaar.

Dan komt het klassieke "maar". Waarover waren we het oneens, mevrouw de minister? We waren het erover oneens dat het probleem zo moet worden opgelost zonder dat er een probleem bij wordt gecreëerd. De maatregel die in dit ontwerp werd vooropgesteld, moest ertoe bijdragen dat er sneller preventieve maatregelen worden genomen indien zich in een onderneming een ongeval voordoet om zo te trachten het aantal nieuwe slachtoffers te beperken, maar het mocht niet leiden tot een grotere papiermolen of extra kosten voor de ondernemers.

Het was niet de bedoeling de ondernemers per se schuldig te verklaren, omdat in hun onderneming een ongeval was gebeurd. We weten allemaal dat zij dat niet altijd kunnen voorkomen. De extra

op te stellen over de oorzaken van het ongeval.

De bevoegde ambtenaar moet dan oordelen of er naar aanleiding van dat rapport al dan niet alsnog een deskundige moet worden aangesteld.

De voorgestelde aanvulling op de wet heeft ten doel instrumenten aan te reiken om aan de verplichtingen inzake de bescherming van uitzendkrachten te voldoen. Het gaat om een zuiver theoretische en juridische benadering, die nog verder ingevuld zal moeten worden.

18.03 Maggie De Block (VLD): Chacun s'accordait sur l'objet du projet de loi: tout accident du travail en est un de trop. Mais les points de vue divergeaient quant à la manière de procéder. La nouvelle mesure législative devait permettre de prendre plus rapidement des mesures, mais sans aucune dépense ni formalités nouvelles.

A la suite des auditions, des amendements tendant à laisser aux employeurs le soin de rédiger un rapport exhaustif sur l'accident du travail ont été présentés. L'inspection devait se prononcer sur le rapport dans les huit jours de l'accident. Si cela ne suffisait pas pour prendre les mesures

kosten en de grote papierberg gingen ons eigenlijk een beetje te ver. Wij vroegen dan ook hoorzittingen in de commissie en gelukkig waren de sociale partners bereid naar de hoorzittingen te komen en ons extra informatie te verschaffen.

Daarop werd er een amendement opgemaakt. Wij waren dan ook verheugd, mevrouw de minister, dat u bereid was aan ons amendement tegemoet te komen. Het strekte ertoe het eerste initiatief bij de werkgever te leggen om een uitvoerig verslag te laten maken door zijn interne of externe dienst, dat binnen de acht dagen nadat het ongeval zich heeft voorgedaan, door de inspectie wordt beoordeeld. Indien het verslag niet voldoende is uitgewerkt om direct aanleiding te kunnen geven tot de gepaste preventieve maatregelen, is het niet meer dan terecht dat de inspectie alsnog een externe dienst aanstelt om de toestand in de onderneming nader te onderzoeken.

Zoals gezegd, delen wij ook de bekommernis dat de ondernemers op een correcte manier moeten voldoen aan de vereiste maatregelen indien zich een arbeidsongeval in hun onderneming heeft voorgedaan.

Mijnheer de voorzitter, heren ministers, mevrouw de minister, collega's, het voorliggende ontwerp is een goed voorbeeld van de interactie tussen de regering en het Parlement. Het is in de commissie dankzij de hoorzittingen en de discussies tussen de verschillende fracties en de minister, dat wij tot een compromis zijn gekomen. Dankzij de hoorzittingen hebben wij nieuwe inzichten gekregen. Het compromis is voor onze partij alleszins een goed, aanvaardbaar initiatief. Onze fractie zal dit ontwerp vanzelfsprekend steunen.

18.04 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, messieurs les ministres, chers collègues, je voudrais tout d'abord remercier les deux rapporteurs pour leur travail, notamment M. Baille pour son rapport oral au cours duquel il a rappelé la philosophie du projet et les principales mesures qui y sont incluses, mesures qui constituent finalement la valeur ajoutée dans ce département par rapport à la situation actuelle.

M. Baille a rappelé aussi que notre commission a organisé des auditions pour nous éclairer de l'avis, contrasté d'ailleurs, des partenaires sociaux. Plusieurs intervenants ont rappelé notamment l'accident spectaculaire survenu, le 23 octobre dernier, l'explosion à Cockerill Sambre qui fit deux morts, treize brûlés graves et treize blessés graves. C'est un triste bilan et si cela peut apparaître comme une catastrophe, malheureusement, en termes d'accidents graves, c'est une routine car les accidents sont nombreux; à Cockerill Sambre, par exemple, il s'agit du douzième accident mortel depuis seulement 1998.

Encore quelques chiffres pour dire que rien qu'en 2002, 21 travailleurs sont décédés dans le groupe Arcelor et près de la moitié d'entre eux travaillaient pour des sous-traitants. Cela fait beaucoup pour dire que c'est la faute à pas de chance, même si l'on sait que le travail en sidérurgie est dangereux.

Pour l'année 2000, ce sont les derniers chiffres dont on dispose

préventives adéquates, il pouvait être recouru à un service externe.

Le projet de loi est un bon exemple de l'interaction entre le gouvernement et le Parlement. Les auditions nous ont permis de reconsidérer les choses et nous avons pu conclure un bon compromis. Nous allons dès lors approuver le projet de loi.

18.04 Jean-Marc Delizée (PS): Het ongeval van 23 oktober bij Cockerill-Sambre ligt nog vers in het geheugen. Het is het twaalfde dodelijk ongeval sinds 1998. In 2002 zijn er in de groep Arcelor 21 werknemers het slachtoffer geworden van een ongeval met dodelijke afloop. De helft van hen werkte voor onderaannemers. Deze hoge tol kan moeilijk alleen aan "pech gehad" worden toegeschreven.

In 2000 hadden 139 van de 209.508 aangegeven arbeidsongevallen een dodelijke afloop. "Werken tot je erbij neervalt" is al te vaak een tragische realiteit.

Ook het aantal gevallen van blijvende arbeidsongeschiktheid neemt onrustwekkende proporties aan. Men heeft ook vastgesteld dat het risico op een ongeval

aujourd'hui, il y a eu 209.508 accidents de travail déclarés qui ont fait 139 morts et qui ont provoqué des milliers d'incapacités de travail.

L'expression utilisée par le premier avocat à la Cour de cassation, à savoir "se tuer au travail", n'est pas seulement une image, mais c'est malheureusement trop souvent une réalité tragique.

Un autre constat qui a été fait, c'est que le nombre d'incapacités permanentes augmente considérablement. De 1982 à 1999, en une petite vingtaine d'années donc, on relève une augmentation de 20%. Un tel constat est suffisant, me semble-t-il, pour nous convaincre qu'il y a lieu d'aller plus loin que la législation actuelle, qu'il y a lieu de compléter le dispositif actuel, sans doute insatisfaisant, pour prévenir plus efficacement les accidents de travail.

Une autre préoccupation de taille, c'est le constat que l'on peut faire que plus le lien entre l'entreprise utilisatrice et le travailleur est lointain, plus il y a des dangers d'accident par défaut de prévention. Lorsqu'un accident dans lequel un sous-traitant est impliqué survient sur un lieu de travail, cet accident n'est pas comptabilisé dans les statistiques de l'entreprise utilisatrice mais bien dans celles de l'entreprise sous-traitante. Les chiffres montrent que les petites et moyennes entreprises belges de moins de 50 travailleurs comptent, en général, la moitié des accidents mortels, alors que le nombre de travailleurs qui y sont occupés ne représente que 39% du total des travailleurs recensés par l'ONSS.

On a aussi parlé des travailleurs intérimaires. Les chiffres montrent, en effet, que les intérimaires courent deux fois plus de risques d'avoir un accident de travail et que le taux de gravité y est deux fois plus élevé par rapport aux autres travailleurs.

Pour notre groupe, l'externalisation des coûts est inacceptable lorsqu'elle revient à brader la sécurité et la protection des travailleurs. Elle consiste trop souvent à remplacer des travailleurs chevronnés par des travailleurs plus jeunes et inexpérimentés qui ne sont nullement préparés aux dangers de leur mission, et ceci parfois au mépris de la réglementation en vigueur.

Par conséquent, nous estimons que ce projet de loi répond, de manière positive, à l'ensemble de cette problématique avec les trois axes que M. Baille a rappelés, à savoir la protection des travailleurs intérimaires, le renforcement des missions de l'inspection du travail et la prévention de la répétition d'accidents graves du travail.

Pour ce dernier point, l'argument des organisations patronales, selon lequel la désignation d'un expert externe sape ou saperait les conséquences de l'expertise présente dans l'entreprise, est inexact dans la mesure où le texte n'est nullement restrictif par rapport aux compétences actuelles des services de prévention, en particulier l'obligation de procéder à une enquête à l'occasion de tout accident de travail.

Loin de nous l'idée selon laquelle il y aurait un quelconque parti pris de la part des services internes de prévention, mais la désignation d'un expert externe répond à une autre logique, fondée sur un constat: la gravité de l'accident et donc l'échec en soi de la prévention, et non sur des suspicions ou dans le but d'établir des

toeneemt naarmate de band met het bedrijf losser is. Dat is bijvoorbeeld het geval bij onderaannemers en uitzendkrachten.

De PS is van oordeel dat het afwentelen van de kosten onaanvaardbaar is als die neerkomt op de uitverkoop van de veiligheid van de werknemers. Het wetsontwerp biedt een positief antwoord op deze problematiek. Het argument dat de werkgeversorganisaties aanvoeren, namelijk dat de externe expertise de in het bedrijf aanwezige expertise zou ondergraven, houdt geen steek. De aanwijzing van een externe deskundige vloeit integendeel voort uit de vaststelling dat de preventie heeft gefaald.

Wij staan volmondig achter dit ontwerp dat het aantal ongelukken drastisch kan doen dalen.

responsabilités.

Par ailleurs, nous pensons que l'analyse et les recommandations de cet expert externe constitueront une plus-value dans l'analyse des risques et pourront être confrontées au travail actif des structures internes de prévention et, le cas échéant, soutenir et compléter ce travail.

En conclusion, notre groupe souhaite tout d'abord féliciter Mme la ministre d'avoir maintenu le cap et d'avoir pu aboutir, avec les membres de la commission, à l'adoption de ce projet de loi.

Nous soutenons donc sans réserve ce projet de loi qui permettra, non pas sans doute d'éradiquer les accidents de travail, ce serait trop beau, – mais, nous l'espérons en tout cas, de faire prendre leurs responsabilités aux employeurs et ainsi de faire diminuer drastiquement le nombre d'accidents de travail dans notre pays.

18.05 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je souhaite simplement vous dire que je suis particulièrement heureuse que ce projet soit mis au vote aujourd'hui et qu'il ait pu faire l'objet d'un consensus. En effet, chaque accident du travail est intolérable et ce, d'autant plus quand les séquelles sont graves, voire dramatiques pour les travailleurs.

18.05 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik ben blij dat wij dankzij een dialoog tot een eensgezindheid over dit ontwerp zijn gekomen.

En outre, il fallait que ce projet prenne en compte non seulement ces travailleurs mais aussi l'environnement de travail et les capacités des employeurs à répondre au mieux à cette lutte contre les accidents. Le dialogue a permis d'aboutir à une unanimité. Je m'en réjouis pour l'ensemble des travailleurs.

De **voorzitter**:

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) **(2167/6)**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) **(2167/6)**

Het wetsontwerp telt 8 artikelen.

Le projet de loi compte 8 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 8, met de bijlage, worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 8, avec l'annexe, sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

19 Wetsontwerp houdende instemming met de volgende internationale akten:

20 1. Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de financiering en het beheer van de steun van de Gemeenschap in het kader van het financieel protocol bij de partnerschapsovereenkomst tussen de Staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan en de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, ondertekend te Cotonou (Benin) op 23 juni 2000, en de toewijzing van financiële bijstand ten behoeve van de landen en gebieden overzee waarop de bepalingen van het vierde deel van het EG-Verdrag van toepassing zijn, en Bijlage;

21 2. Intern Akkoord tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, inzake maatregelen en procedures voor de tenuitvoerlegging van de ACS-EG-Partnerschapsovereenkomst, en Bijlage, gedaan te Brussel op 18 september 2000 (overgezonden door de Senaat) (2257/1)

19 Projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants:

20 1. Accord interne entre les représentants des gouvernements des Etats membres, réunis au sein du Conseil, relatif au financement et à la gestion des aides de la Communauté dans le cadre du protocole financier de l'accord de partenariat entre les Etats d'Afrique, des Caraïbes et du Pacifique et la Communauté européenne et ses Etats membres, signé à Cotonou (Bénin) le 23 juin 2000, et à l'affectation des aides financières destinées aux pays et territoires d'outre-mer auxquels s'appliquent les dispositions de la quatrième partie du traité CE, et Annexe;

21 2. Accord interne entre les représentants des gouvernements des Etats membres, réunis au sein du Conseil, relatif aux mesures à prendre et aux procédures à suivre pour la mise en oeuvre de l'accord de partenariat ACP-CE, et Annexe, fait à Bruxelles le 18 septembre 2000 (transmis par le Sénat) (2257/1)

Monsieur le ministre de la Défense, vous remplacez votre collègue, le ministre des Relations extérieures.

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Vraagt iemand het woord? (Nee)

Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.

La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 66,4) (2257/1)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 66,4) (2257/1)

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Le projet de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 17.54 uur. Volgende vergadering donderdag 6 februari 2003 om 18.15 uur.

La séance est levée à 17.54 heures. Prochaine séance le jeudi 6 février 2003 à 18.15 heures.

BIJLAGE**ANNEXE****PLENUMVERGADERING****SÉANCE PLÉNIÈRE****DONDERDAG 6 FEBRUARI 2003****JEUDI 6 FÉVRIER 2003****INTERNE BESLUITEN****DECISIONS INTERNES****VOORSTELLEN****PROPOSITIONS**

Inoverwegingnemeningen

Prises en considération

1. Wetsvoorstel van mevrouw Jacqueline Herzet tot wijziging van de wet van 26 juni 11990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (nr. 2241/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

2. Voorstel van resolutie van de dames Kristine Grauwels en Leen Laenens inzake het bestrijden van het geweld tegen vrouwen, zowel wereldwijd als binnenshuis (nr. 2243/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

3. Voorstel van resolutie van de heer Ferdy Willems, de dames Mirella Minne en Martine Dardenne, de heer Peter Vanhoutte en de dames Simonne Leen en Els Van Weert betreffende het Balkansyndroom (nr. 2253/1).

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

4. Het wetsvoorstel van de heer Daniel Bacquelaine, mevrouw Yolande Avontroodt en de heer Philippe Seghin betreffende de diagnostische en therapeutische ongevallen (nr. 2237/1)

5. Het wetsvoorstel van de heren Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Fred Erdman Dirk Van der Maelen, Jean-Pol Henry en mevrouw Muriel Gerkens en de heer Joos Wauters houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de oorlogsslachtoffers (nr. 2273/1)

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

6. Het wetsvoorstel van de heer Fred Erdman tot wijziging van artikel 398 van het Strafwetboek (nr. 2269/1)

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

1. Proposition de loi de Mme Jacqueline Herzet modifiant la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne de malades mentaux (n° 2241/1).

Renvoi à la commission de la Justice

2. Proposition de résolution de Mmes Kristien Grauwels et Leen Laenens relative à la lutte contre la violence à l'égard des femmes, tant de par le monde qu'au sein du cercle familial (n° 2243/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

3. Proposition de résolution de M. Ferdy Willems, Mmes Mirella Minne et Martine Dardenne, M. Peter Vanhoutte et Mmes Simonne Leen et Els Van Weert relative au syndrome des Balkans (n° 2253/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures

4. La proposition de loi de heer Daniel Bacquelaine, Mme Yolande Avontroodt et M. Philippe Seghin relative aux accidents diagnostiques et thérapeutiques (n° 2237/1)

5. La proposition de loi de MM. Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Fred Erdman Dirk Van der Maelen, Jean-Pol Henry et Mme Muriel Gerkens et M. Joos Wauters prévoyant de nouvelles mesures en faveur des victimes de la guerre (n° 2273/1)

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

6. La proposition de loi de M. Fred Erdman modifiant l'article 398 du Code pénal (n° 2269/1)

Renvoi à la commission de la Justice

7. Het wetsvoorstel van de heren Hugo Coveliers, Daniel Bacquelaine, Claude Eerdeken, Richard Fournaux, Dirk Van der Maelen en Lode Vanoost tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, en van het Kieswetboek (nr. 2270/1)

8. Het wetsvoorstel van de heren Denis D'hondt en Jan Peeters tot wijziging van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming (nr. 2272/1)

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

9. Het voorstel van de heer Paul Tant tot wijziging van het reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot programmawetten (nr. 2271/1)

Verzonden naar de bijzondere commissie voor het Reglement en voor de Hervorming van de parlementaire werkzaamheden

7. La proposition de loi de MM. Hugo Coveliers, Daniel Bacquelaine, Claude Eerdeken, Richard Fournaux, Dirk Van der Maelen et Lode Vanoost modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et modifiant le Code électoral (n° 2270/1)

8. La proposition de loi de MM. Denis D'hondt et Jan Peeters modifiant la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile (n° 2272/1)

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

9. La proposition de M. Paul Tant de modification du Règlement de la Chambre des représentants en ce qui concerne les lois-programmes (n° 2271/1)

Renvoi à la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire

Toelating tot drukken

1. Wetsvoorstel (de heer Daniel Bacquelaine, mevrouw Yolande Avontroodt en de heer Philippe Seghin) betreffende de diagnostische en therapeutische ongevallen (nr. 2237/1).

2. Voorstel van resolutie (de heer Ferdy Willems, de dames Mirella Minne en Martine Dardenne, de heer Peter Vanhoutte en de dames Simonne Leen en Els Van Weert) betreffende het Balkansyndroom (nr. 2253/1).

3. Wetsvoorstel (mevrouw Magda De Meyer en de heer Jan-Marc Delizée) tot wijziging van artikel 406 van het Strafwetboek ter vrijwaring van het stakingsrecht (nr. 2254/1).

4. Wetsvoorstel van mevrouw Magda De Meyer tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, met betrekking tot de koopjes (nr. 2255/1).

5. Wetsvoorstel (de dames Marie-Thérèse Coenen, Claudine Drion en Kristien Grauwels) tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, wat de seksistische reclame betreft (nr. 2256/1).

6. Wetsvoorstel van mevrouw Simonne Creyf tot invoering van een betaalbare autoverzekering voor jongeren en ouderen (nr. 2262/1).

7. Wetsvoorstel (de heren Georges Lenssen en Ludo Van Campenhout) tot invoering van taxicheques voor jongeren (nr. 2263/1).

Autorisation d'impression

1. Proposition de loi (M. Daniel Bacquelaine, Mme Yolande Avontroodt et M. Philippe Seghin) relative aux accidents diagnostiques et thérapeutiques (n° 2237/1).

2. Proposition de résolution (M. Ferdy Willems, Mmes Mirella Minne et Martine Dardenne, M. Peter Vanhoutte et Mmes Simonne Leen et Els Van Weert) relative au syndrome des Balkans (n° 2253/1).

3. Proposition de loi (Mme Magda De Meyer et M. Jean-Marc Delizée) modifiant l'article 406 du Code pénal en vue de sauvegarder le droit de grève (n° 2254/1).

4. Proposition de loi de Mme Magda De Meyer modifiant, en ce qui concerne les soldes, la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection des consommateurs (n° 2255/1).

5. Proposition de loi (Mmes Marie-Thérèse Coenen, Claudine Drion et Kristien Grauwels) modifiant, en ce qui concerne les publicités à caractère sexiste, la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur (n° 2256/1).

6. Proposition de loi de Mme Simonne Creyf instaurant une assurance automobile d'un prix accessible pour les jeunes et les personnes âgées (n° 2262/1).

7. Proposition de loi (MM. Georges Lenssen et Ludo Van Campenhout) instaurant les chèques-taxi pour les jeunes (n° 2263/1).

8. Wetsvoorstel van de heer Daniel Bacquelaine tot wijziging van de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld (nr. 2264/1).

9. Wetsvoorstel van de heer Geert Bourgeois tot oprichting van een Orde van Vlaamse artsen en een Orde van Franstalige en Duitstalige artsen (nr. 2267/1).

10. Wetsvoorstel van de heer Fred Erdman tot wijziging van artikel 398 van het Strafwetboek (nr. 2269/1).

11. Wetsvoorstel (de heren Hugo Coveliers, Daniel Bacquelaine, Claude Eerdeken, Richard Fournaux, Dirk Van der Maelen en Lode Vanoost) tot wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, en van het Kieswetboek (nr. 2270/1).

12. Voorstel van de heer Paul Tant tot wijziging van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot programmawetten (nr. 2271/1).

13. Wetsvoorstel (de heren Denis D'hondt en Jan Peeters) tot wijziging van de wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming (nr. 2272/1).

14. Wetsvoorstel (de heren Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Fred Erdman, Dirk Van der Maelen en Jean-Pol Henry, mevrouw Muriel Gerken en de heer Joos Wauters) houdende nieuwe maatregelen ten gunste van de oorlogsslachtoffers (nr. 2273/1).

8. Proposition de loi de M. Daniel Bacquelaine modifiant la loi du 1er mars 1977 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation du Royaume de certaines dépenses dans le secteur public (n° 2264/1).

9. Proposition de loi de M. Geert Bourgeois créant un Ordre des médecins francophones et germanophones et un Ordre des médecins flamands (n° 2267/1).

10. Proposition de loi de M. Fred Erdman modifiant l'article 398 du Code pénal (n° 2269/1).

11. Proposition de loi (MM. Hugo Coveliers, Daniel Bacquelaine, Claude Eerdeken, Richard Fournaux, Dirk Van der Maelen et Lode Vanoost) modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et modifiant le Code électoral (n° 2270/1).

12. Proposition de M. Paul Tant de modification du Règlement de la Chambre des représentants en ce qui concerne les lois-programmes (n° 2271/1).

13. Proposition de loi (MM. Denis D'hondt et Jan Peeters) modifiant la loi du 31 décembre 1963 sur la protection civile (n° 2272/1).

14. Proposition de loi (MM. Claude Eerdeken, Daniel Bacquelaine, Hugo Coveliers, Fred Erdman, Dirk Van der Maelen et Jean-Pol Henry, Mme Muriel Gerken et M. Joos Wauters) prévoyant de nouvelles mesures en faveur des victimes de la guerre (n° 2273/1).